

č. j. OU-PP-OSZP-2020/000898-088/SJ

v Poprade 08.12.2020

ROZHODNUTIE

Okresný úrad Poprad, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „správny orgán“), ako príslušný orgán štátnej správy podľa ustanovenia § 1 ods. 1 písm. c) a ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s ustanovením § 53 ods. 1 písm. c) a ustanovením § 56 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon EIA“) posúdil podľa ustanovenia 18 ods. 2 písm. b) zákona EIA v spojení s ustanovením § 29 zákona EIA zámer „**Tatranská Lomnica – prieskumný vrt pre geotermálne vody**“, predložený navrhovateľom, spoločnosťou AUTONOVA, s.r.o., Priemyselný areál Východ č. 3406, 058 01 Poprad, IČO: 31 649 513 (ďalej aj „navrhovatel“), po ukončení zisťovacieho konania postupujúc podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) vydáva toto

rozhodnutie:

Navrhovaná činnosť „**Tatranská Lomnica – prieskumný vrt pre geotermálne vody**“, uvedená v predloženom zámere, situovaná na pozemkoch parc. č. KN-C 264/1, 264/4, 264/5 v k. ú. Tatranská Lomnica v okrese Poprad, ktorej účelom je zhotovenie hydrogeologického vrtu hĺbky do 500 m, ktorý bude realizovaný ako prieskumný,

sa nebude posudzovať podľa zákona EIA.

Pre uvedenú činnosť je preto možné požiadať o povolenia podľa osobitných predpisov.

Umiestnenie navrhovanej činnosti:

Kraj : Prešovský
Okres : Poprad
Obec/k.ú. : Tatranská Lomnica

Navrhovaná činnosť je zaradená v prílohe č. 8 k zákonom EIA:

Kapitola č. 1 : Ťažobný priemysel
Položka č. 16 : Vrty na využívanie geotermálnej energie
Časť B : Zisťovacie konanie do 500 m

Deklarovaným účelom navrhovanej činnosti je využite geotermálnej vody ako zdroja tepla slúžiaceho na vykurovanie v objekte Vila Széchényi.

Správny orgán v súlade s ustanovením § 29 ods. 13 zákona EIA určuje *navrhovateľovi* nasledovné podmienky, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyv na životné prostredie:

1. Pri prácach nasadzovať stavebné stroje v riadnom technickom stave, opatrené predpísanými krytmi pre zníženie hluku a vykonávať priebežné technické prehliadky a údržbu týchto strojov.
2. Na zemné práce používať modernú techniku s čo najnižším certifikovaným akustickým výkonom. Vyučuje sa používanie zastaralých stavebných strojov bez platného osvedčenia o akustických emisiách.
3. Povinnosť zvoliť typ vrtnej súpravy s akustickým výkonom nepresahujúcim 120 db.
4. Počas prác zabezpečiť systém kontroly stavebných mechanizmov a dopravných prostriedkov na zamedzenie únikov ropných látok do podzemných vôd.
5. Vzniknuté odpady zhromažďovať vo vhodných nádobách a zhodnotenie alebo zneškodenie vzniknutých odpadov budú realizovať oprávnené osoby.
6. *Navrhovateľ* je získanú geotermálnu vodu oprávnený využívať výlučne len na predmet popísaný v posudzovanom zámere, t.j. ako zdroj tepla na vykurovanie budov.
7. Pred vypustením čerpanej geotermálnej vody z prieskumného vrtu do recipientu je *navrhovateľ* povinný zabezpečiť jej ochladenie v miere, ktorá neprekročí medznú hodnotu teploty 21,5°C.
8. Využiť vhodnú protihlukovú bariéru, ktorá bude dostatočným opatrením na zamedzenie šírenia hluku zo stacionárnych zdrojov hluku a opatrením zamedzujúcim prestup hluku do interiéru obytných stavieb.
9. Všetky zdroje hluku počas výstavby umiestniť v rámci stavby tak, aby pri ich prevádzke nedochádzalo k nadmernému zvýšeniu úrovne hluku v lokalite.
10. Stacionárne alebo dočasné zdroje vibrácií v etape výstavby (napr. ľažké stavebné mechanizmy) eliminovať výberom vhodného typu mechanizácie s nízkou intenzitou účinku vibrácie.
11. Vŕtanie prieskumného vrtu možno vykonávať len počas pracovných dní v čase max od 07:00 do 20:00 hod.
12. Zabezpečiť, aby pri manipulácii s látkami škodiacimi vodám nedošlo k ich úniku do povrchových a podzemných vôd.
13. V prípade negatívneho ovplyvnenia už povolených odberov geotermálnych vôd geologickým dielom – geotermálnym vrtom, realizovaným v rámci prieskumu, bude povinnosťou obstarávateľa práce ukončiť a geologické dielo prípadne zlikvidovať.
14. Pri umiestňovaní navrhovanej činnosti rešpektovať záväznú časť platného ÚPN VÚC Prešovského kraja.
15. *Navrhovateľ* je v prípade rozhodnutia o zastavení prác po vyhodnotení výsledkov prieskumného vrtu povinný zabezpečiť úpravu dotknutej lokality do stavu čo najviac približujúcemu sa pôvodnému stavu.

16. Dodržiavať podmienky uvedené na stranách 100 až 103 predloženého zámeru (*správny orgán pre lepšiu prehľadnosť* tieto podmienky uvádza v samostatnej časti odôvodnenia tohto rozhodnutia).

Podmienky uvedené na stranách 100 až 103 predloženého zámeru:

Opatrenia počas výstavby – zhotovenia vrtu

1. Požaduje sa rotarové vŕtanie na plnú počvu do konečnej hĺbky vrtu 500 m.
2. Zabezpečiť vhodný výber mechanizmov, pri rešpektovaní požiadavky optimálneho výberu technológií k navrhovanému konštrukčnému riešeniu a zabezpečiť ich pravidelnú údržbu a kontrolu.
3. Používať sa môžu len stroje a zariadenia, ktoré svojou konštrukciou, zhotovením a technickým stavom zodpovedajú všetkým predpisom bezpečnosti práce. Stroje sa môžu používať iba na účely, na ktoré boli vyrobené a sú technicky spôsobilé.
4. Vzhľadom na umiestnenie vrtu v zastavanom území vybudovať protihlukovú bariéru, ktorá bude tlmiť hluk vrtnej súpravy.
5. Zabezpečiť sklad pre skladovanie pohonných látok, olejov, nebezpečných odpadov (znečistujúce látky).
6. Zhoviteľ vrtu musí mať k dispozícii prostriedky na likvidáciu úniku znečistených látok do horninového prostredia (havarijné pomôcky).
7. V prípade úniku znečistujúcich látok je nutné kontaminovanú zeminu zneškodniť v zmysle zákona o odpadoch (č. 79/2015 Z.z. v z.n.p.).
8. Vŕtanie v paleogénnych štruktúrach môže byť zdrojom emanácie metánu (CH4). Počas realizácie vrtných prác zabezpečiť meranie prítomnosti tohto plynu. V prípade výskytu metánu vykonať opatrenia pre zabezpečenie bezpečnosti pracoviska.
9. Zabezpečiť čistenie vozidiel vychádzajúcich zo staveniska, zabezpečiť čistotu verejnej komunikácie.
10. Ak počas zhotovenia vrtu dôjde k znečisteniu verejnej komunikácie je povinnosť zabezpečiť jej vyčistenie.
11. Počas suchého, teplého počasia resp. pri intenzívnom vetre zabezpečiť skrápanie prašných plôch prístupových, aby nedochádzalo k resuspenzii tuhých častíc.
12. Všetky vozidlá s otvorenou ložnou plochou, využívané na prepravu materiálov potenciálne produkujúcich prach, budú mať riadne priliehajúce bočnice a zadné dosky. Materiály, ktoré môžu spôsobiť tvorbu prachu sa nebudú nakladať do väčšej výšky ako siahajú bočnice a zadné dosky a prikryjú sa čistou nepremokavou plachtou v dobrom stave. Plachta bude riadne upevnená a bude presahovať hrany bočníc a zadných dosák.
13. Pri skladovaní prašných materiálov je potrebné vykonať opatrenia, ako napr.: skladovať prašné materiály najmä v silách, zastrešiť sklad prašných materiálov zo všetkých strán, zakryť povrch skladovaných prašných materiálov, udržiavať potrebnú vlhkosť povrchu uskladnených prašných materiálov.
14. Zabezpečiť, aby práce neprekračovali najvyššiu prípustnú hladinu hluku vo vonkajšom prostredí ich vhodnej organizáciou. Prácu ľažkých stavebných strojov a nákladných vozidiel je nutné sústrediť len na dennú dobu v max. rozmedzí 7:00 – 18:00 hod.
15. Všetky vozidlá počas doby parkovania na stavenisku budú mať vypnutý motor.

16. Pri výrube drevín dodržať podmienky uvedené v súhlase orgánu ochrany prírody na ich výrub. Je povinnosť min. 15 dní pred uskutočnením výrubu túto skutočnosť oznámiť orgánu ochrany prírody. Výrub dreviny možno vykonať len po jej predchádzajúcim vyznačení orgánom ochrany prírody a po právoplatnosti súhlasu orgánu ochrany prírody, ktorým je vykonávateľ výrubu povinný sa na požiadanie preukázať.
17. Počas doby zhotovenia vrtu dreviny nachádzajúce sa v bezprostrednej blízkosti musia byť zabezpečené podľa normy STN 83 7010 (Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie - norma platí pre starostlivosť, udržiavanie a ochranu stromov, rastúcich mimo lesného pôdneho fondu v zastavanom území obce). Kmeň a kôru dreviny ochrániť buď debnením, alebo obalením hrubou textíliou.
18. V blízkosti drevín neumiestňovať skládky a medziskládky materiálov, najmä takých, pri ktorých môže dôjsť k vylúhovaniu znečisťujúcich látok do pôdy.
19. Pred začatím čerpacej skúšky a vypúšťaním vody do recipientu vybaviť povolenie na osobitné užívanie vôd podľa § 21 ods. 1 písm. g) na čerpanie podzemných vôd a ich vypúšťanie do povrchových vôd alebo do podzemných vôd pri hydrogeologickom prieskume s predpokladaným časom trvania čerpacej skúšky nad päť dní a pri zakladaní stavieb. Vplyv vypúšťania geotermálnych vôd na kvalitu vody v recipiente bude v žiadosti posúdený aj výpočtom prostredníctvom zmiešavacej rovnice. Kvalitatívne charakteristiky vypúšťanej vody budú dosahovať limitné hodnoty NV č. 269/2010 Z.z.
20. Zabezpečiť ochladenie čerpaných vôd pred ich vypustením do recipientu Hlbokého potoka.
21. Zabezpečiť kontinuálne vypúšťanie čerpaných vôd, aby nedochádzalo k nárazovému vypúšťaniu.
22. Po zhotovení vrtu priestor vyčistiť, zatrávníť, v prípade ak dôjde k výrubom zabezpečiť náhradnú výsadbu drevín.
23. Odpady (ako vrtné jadro, použitý výplach, iné odpady) odovzdať len osobe oprávnenej nakladať s odpadmi podľa zákona 79/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Opatrenia v súvislosti s exploataciou geotermálneho vrtu

1. Na vrte bude potrebné stanoviť všetky kvantitatívne a kvalitatívne parametre, aby sa dali určiť podmienky pre jeho optimálne využitie. Na zabudovanom vrte po definitívnom vystrojení a po odpieskovanií vrtu budú vykonané dlhodobá a poloprevádzková hydrodynamická skúška v trvaní cca 40 dní. Pre záchytenie prípadných vplyvov na okolité hlboké zdroje podzemných vôd, v čase realizácie prieskumného vrtu a v čase hydrodynamických skúšok, vykonávať prevádzkovane účelové režimové pozorovania pre záchytenie prípadných vplyvov na okolité hlboké zdroje podzemných vôd.
2. Vyhodnotením vrtných prác a hydrodynamických skúšok predpokladáme získať nasledovné údaje:
  - geologický, litologický vývoj hornín v mieste situovania vrtu,
  - stratigrafické zaradenie prevŕtaných hornín,
  - vyčlenenie zvodnencov a izolátorov,
  - fyzikálne vlastnosti kolektorov,
  - hydrogeologické a hydraulické parametre kolektorov,

- úroveň statickej (dynamickej) hladiny podzemnej vody,
  - tlakové, teplotné a fyzikálno-chemické zmeny v závislosti na odbere,
  - geotermické parametre vrtu,
  - hydrodynamické parametre vrtu,
  - hydrochemické parametre geotermálnej vody,
  - podklady pre klasifikáciu množstiev podzemnej vody.
3. Výsledkom prieskumu bude výpočet využiteľných množstiev podzemnej vody, návrh exploatačných podmienok navrhovaného vrtu a optimálneho režimu exploatacie zdroja. Súčasne sa stanovia ochranné opatrenia pri prevádzke zdroja, navrhnuté zásady vnútornej a vonkajšej ochrany zdroja a spôsob zneškodňovania geotermálnych vód.
  4. Počas prevádzky vykonávať režimové merania za účelom ochrany zdroja i hydrogeologickej štruktúry v nasledovnom rozsahu 1 krát za deň:
    - okamžitú výdatnosť zdroja - indukčným prietokomerom [l.s^{-1}],
    - sumárny odber geotermálnej vody - indukčným prietokomerom [m^3],
    - teplotu vody na ústí - sondou na meranie teploty a vodivosti [$^{\circ}\text{C}$],
    - vodivosť vody na ústí - sondou na meranie teploty a vodivosti [$\mu\text{S.cm}^{-1}$],
    - úroveň hladiny geotermálnej vody [m].
  5. Ochrannu geotermálnej vody možno vymedziť nasledovne:
    - vnútorná ochrana:
      - zdroj exploataovať pri maximálnej doporučenej výdatnosti, pri maximálnom znížení hladiny podzemnej vody (budú určené výpočtom),
      - obmedziť na maximálnu možnú mieru vypínanie a zapínanie čerpadla,
      - zabezpečiť zdroj tak, aby do neho nepadlo žiadne meracie zariadenie, prípadne čerpadlo.
    - vonkajšia ochrana,
      - vzhľadom na to, že v blízkosti posudzovaného vrtu sa nachádzajú viaceré geotermálne vrty, je v záujme využívateľa zdroj monitorovať a pravidelné režimové merania vyhodnocovať,
      - pre ochranu kvantity geotermálnej vody sa neodporúča v okruhu 2 km realizovať ďalší geotermálny vrt.

Ak sa zistí, že skutočné vplyvy posudzovanej činnosti sú väčšie, ako sa uvádza v zámere, je ten, kto činnosť vykonáva, povinný zabezpečiť opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v zámere a v súlade s podmienkami určenými v rozhodnutí o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

O d ô v o d n e n i e

PROCESNÝ POSTUP

Navrhovateľ predložil správnemu orgánu dňa 06.06.2019 v súlade s ustanovením § 29 ods. 1 písm. a) zákona EIA, zámer vypracovaný podľa prílohy č. 9 zákona EIA,

z dôvodu, že ide o navrhovanú činnosť uvedenú v ustanovení § 18 ods. 2 písm. b) zákona EIA.

Predmetom navrhovanej činnosti je uskutočnenie hydrogeologického vrtu do max. hĺbky 500 m, ktorý bude realizovaný ako prieskumný vrt situovaný na pozemkoch s parcelným č. KN-C č. 264/1, č. 264/4, č. 264/5 v k. ú. Tatranská Lomnica v okrese Poprad. Toto dotknuté územie je súčasťou Tatranského národného parku, v ktorom podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody“) platí 3. stupeň územnej ochrany. Hlavným cieľom navrhovanej činnosti bude overiť možnosť zachytenia termálnej vody v kolektoroch mezozoika do hĺbky 500 m, s predpokladanou ložiskovou teplotou od 20 oC do 25 oC, s predpokladanou mineralizáciou do 2 g/l-1 a predpokladanou výdatnosťou do 10 l.s-1. *Navrhovateľ* plánuje geotermálnu vodu využiť ako zdroj tepla v objekte Vila Széchenyi, ktorej je vlastníkom.

Podľa ustanovenia § 18 ods. 2 písm. b) zákona EIA: *Predmetom zisťovacieho konania o posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti alebo zmeny navrhovanej činnosti musí byť každá navrhovaná činnosť uvedená v prílohe č. 8 časti B.*

Podľa ustanovenia § 29 ods. 1 písm. a) zákona EIA: *Ak ide o navrhovanú činnosť uvedenú v § 18 ods. 2, navrhovateľ je povinný pred začatím povolovacieho konania k navrhovanej činnosti doručiť príslušnému orgánu písomne i elektronicky zámer s náležitosťami podľa § 22 ods. 3 a prílohy č. 9, ak má byť predmetom zisťovacieho konania navrhovaná činnosť.*

Podľa ustanovenia § 29 ods. 2 zákona EIA: *Príslušný orgán na základe zámeru alebo oznamenia o zmene navrhovanej činnosti vykoná zisťovacie konanie o posudzovaní navrhovanej činnosti k zámeru alebo k oznameniu o zmene navrhovanej činnosti a rozhodne, či sa predmet zisťovacieho konania bude posudzovať podľa tohto zákona.*

Správny orgán ako príslušný orgán štátnej správy, na základe žiadosti *navrhovateľa* zo dňa 06.05.2019 o posúdenie predloženého zámeru navrhovanej činnosti – „Tatranská Lomnica – prieskumný vrt pre geotermálne vody“ začal v zmysle ustanovenia § 18 správneho poriadku zisťovacie správne konanie podľa ustanovenia § 18 ods. 2 písm. b) zákona EIA v spojení s ustanovením § 29 ods. 2 zákona EIA.

Správny orgán listom č. j. OU-PP-OSZP-2019/007124-002/BL zo dňa 05.04.2019 podľa ustanovenia § 22 ods. 6 zákona EIA upustil od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti, čím vyhovel žiadosti *navrhovateľa*, ktorý uviedol, že situovanie navrhovanej činnosti je viazané na polohu prieskumného územia uvedeného rozhodnutím Ministerstva životného prostredia SR d. 3292312017 zo dňa 20.07.2017 a na majetkovoprávne vzťahy. Vlastník parcely, kde je navrhované vybudovať prieskumný vrt, udelil *navrhovateľovi* na to súhlas. Geologicko-tektonická stavba, výsledky hydrogeologických vrtov vyvŕtaných v blízkosti lokality a výsledky geofyzikálnych meraní umožňujú zhotovenie hydrogeologického vrtu hĺbky do 500 m s možnosťou zachytenia termálnej vody v kolektoroch mezozoika.

Podľa ustanovenia § 23 ods. 1 zákona EIA: Príslušný orgán do siedmich pracovných dní od doručenia zámeru podľa ustanovenia § 22 zašle zámer povolujúcemu orgánu, rezortnému

orgánu, dotknutému orgánu a dotknutej obci. Príslušný orgán zverejní bezodkladne prostredníctvom webového sídla ministerstva zámer a oznámenie o predložení zámeru, ktoré obsahuje základné údaje o navrhovanej činnosti a základné údaje o *navrhovateľovi*. Základnými údajmi o navrhovanej činnosti sú názov, miesto realizácie, predmet činnosti a základnými údajmi o navrhovateľovi sú názov, adresa alebo sídlo navrhovateľa.

Podľa ustanovenia § 23 ods. 3 *zákona EIA*: Dotknutá obec do troch pracovných dní od doručenia zámeru alebo oznámenia podľa odseku 2 informuje oňom verejnosť na úradnej tabuli obce a zároveň oznámi, kde a kedy možno do zámeru nahliadnuť, v akej lehote môže verejnosť podávať pripomienky a miesto, kde sa môžu pripomienky podávať. Zámer musí byť verejnosti sprístupnený najmenej po dobu 21 dní od zverejnenia informácie o jeho doručení

Podľa ustanovenia § 23 ods. 4 *zákona EIA*: Rezortný orgán, povolujúci orgán, dotknutý orgán a dotknutá obec doručia písomné stanoviská k zámeru príslušnému orgánu do 21 dní od jeho doručenia. Verejnosť môže doručiť svoje písomné stanovisko k zámeru príslušnému orgánu do 21 dní od zverejnenia zámeru na webovom sídle ministerstva alebo od zverejnenia oznámenia podľa odseku 3; písomné stanovisko sa považuje za doručené, aj keď je doručené v stanovenej lehote prostredníctvom dotknutej obce; ak sa nedoručí písomné stanovisko v uvedenej lehote, stanovisko sa považuje za súhlasné.

Správny orgán v súlade s ustanovením § 23 ods. 1 *zákona EIA* dňa 15. 05. 2019 zaslal zámer rezortnému orgánu, povolujúcemu orgánu, dotknutým orgánom a dotknutej obci a dňa 14. 05. 2019 ho zverejnil na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky https://www.enviroportal.sk/sk_SK/eia/detail/tatranska-lomnica-prieskumny-vrt-pre-geotermalne-vody a na webovom sídle správneho orgánu <http://www.minv.sk/?oznamy-a-dokumenty-na-stiahnutie-173>.

Podľa ustanovenia § 29 ods. 2 a 3 *zákona EIA*: (2) Príslušný orgán na základe zámeru alebo oznámenia o zmene navrhovanej činnosti vykoná zisťovacie konanie o posudzovaní navrhovanej činnosti k zámeru alebo k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti a rozhodne, či sa predmet zisťovacieho konania bude posudzovať podľa tohto zákona. (3) Ak sa rozhoduje o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, primerane sa použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na stanoviská podľa § 23 ods. 4.

Správny orgán v súlade s ustanovením § 29 ods. 2 *zákona EIA* vykonal zisťovacie konanie o posudzovaní navrhovanej činnosti k zámeru a v súlade s § 29 ods. 3 *zákona EIA* primerane použil kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10 *zákona EIA*, pričom prihliadal aj na stanoviská dotknutých orgánov podľa § 23 ods. 4 *zákona EIA*.

Podľa ustanovenia § 24 ods. 2 *zákona EIA*: *Dotknutá verejnosť má postavenie účastníka v konaniach uvedených v tretej časti a následne postavenie účastníka v povolovacom konaní k navrhovanej činnosti alebo jej zmene, ak uplatní postup podľa odseku 3 alebo odseku 4, ak jej účasť v konaní už nevyplýva z osobitného predpisu. Právo dotknutej verejnosti na priaznivé životné prostredie, ktorá prejavila záujem na navrhovanej činnosti alebo jej zmene postupom podľa odseku 3 alebo odseku 4, môže byť povolením navrhovanej činnosti alebo jej zmeny alebo následnou realizáciou navrhovanej činnosti alebo jej zmeny priamo dotknuté.*

Podľa ustanovenia § 24 ods. 3 písm. a) zákona EIA: *Verejnosc' prejaví záujem na navrhovanej činnosti alebo jej zmene a na konaní o jej povolení podaním a) odôvodneného písomného stanoviska k zámeru podľa § 23 ods. 4.*

V zmysle ustanovenia § 24 ods. 3 písm. a) zákona EIA boli na správny orgán doručené stanoviská verejnosti, konkrétnie od:

- Ing. Lucia Dubielová, Tatranská Lomnica 133, 059 60 Vysoké Tatry, listom zo dňa 10. 06. 2019;
- Eva Plučinská, Tatranská Lomnica 55, 059 60 Vysoké Tatry, listom zo dňa 06. 06. 2019;
- Jaroslav Ambráz, Tatranská Lomnica 531, 059 60 Vysoké Tatry, listom zo dňa 12. 06. 2019;
- Daniel Novocký, Tatranská Lomnica 191, 059 60 Vysoké Tatry, listom zo dňa 12. 06. 2019;
- Stanislav Priečko, Poľovnícka 442, 955 01 Tovarníky, listom zo dňa 14. 06. 2019;
- Margita Priečková, Poľovnícka 442, 955 01 Tovarníky, listom zo dňa 14. 06. 2019;
- Dominika Priečková, Poľovnícka 442, 955 01 Tovarníky, listom zo dňa 14. 06. 2019;
- Juraj Husovský, Tatranská Lomnica 138, 059 60 Vysoké Tatry, listom zo dňa 13. 06. 2019;
- Alena Čechová, Tatranská Lomnica 192, 059 60 Vysoké Tatry, listom zo dňa 17. 06. 2019;
- Jana Markušová, Domašská 64, 080 06 Lubotice;
- Ing. Alžbeta Lovásová, PhD., Pri Kríži 16, 900 28 Zálesie, listom zo dňa 14. 06. 2019;
- Bc. Dominika Brezničanová, Murgašova 891/19, 018 41 Dubnica nad Váhom, listom zo dňa 10. 06. 2019;
- Dušana Rokošínyiová, Krupinská 6, 040 01 Košice, listom zo dňa 14. 06. 2019;
- Ľubica Dubielová, Tatranská Lomnica 133, 059 60 Vysoké Tatry, listom zo dňa 13. 06. 2019;
- Peter Riava a Mgr. Daniela Riavová, Žižkova 13, 811 02 Bratislava, spoločným listom zo dňa 13. 06. 2019;

Podľa ustanovenia § 29 ods. 10 zákona EIA: *Príslušný orgán si môže vyžiadať k zámeru alebo oznameniu o zmene navrhovanej činnosti od navrhovateľa doplňujúce informácie na objasnenie pripomienok a požiadaviek vyplývajúcich zo stanovísk podľa odseku 9 alebo § 23*

ods. 4, ktoré sú nevyhnutné na rozhodnutie o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena má posudzovať podľa tohto zákona.

Správny orgán postupujúc podľa ustanovenia § 29 ods. 10 zákona EIA požiadal navrhovateľa listom zo dňa 17. 06. 2019 o hlukovú štúdiu vplyvu navrhovej činnosti tak, ako to vyžadoval dotknutý orgán Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Poprade. Ďalej listom zo dňa 24. 06. 2019 požiadal navrhovateľa o doplňujúce informácie na objasnenie pripomienok doručených od dotknutej verejnosti.

Dňa 18. 07. 2019 navrhovateľ doručil správnemu orgánu list zo dňa 17. 07. 2019, ktorého prílohou bola vyžiadaná akustická štúdia č. 007/2019 zo dňa 13. 07. 2019 (spracovateľ: Ing. Stanislav Chomo – SONICA, Priebežná 489/7, Liptovský Mikuláš; jún 2019), ktorú zaslal dotknutému orgánu Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Poprade na vyjadrenie.

Spracovateľ akustickej štúdie je držiteľom platného osvedčenia č. S-300 Slovenskej národnej akreditačnej služby o spôsobilosti na vykonávanie merania imisií hluku v životnom a pracovnom prostredí a meranie expozície hluku pri práci a je tiež držiteľom osvedčenia o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa ustanovenia § 61 ods. 6 zákona EIA pod č. 560/2011/OEP v odbore ochrana zdravia a v odbore hluk a vibrácie.

Podľa ustanovenia § 63 ods. 1 zákona EIA: *Príslušný orgán pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov alebo navrhovaných činností alebo ich zmien zabezpečí vykonanie konzultácií s povolujúcim orgánom alebo schvaľujúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a dotknutou verejnoušou, ktorá má možnosť zúčastniť sa konzultácií počas celého procesu posudzovania vplyvov.*

Správny orgán usporiadal dňa 25.07.2019 konzultácie v zmysle ustanovenia § 63 ods. 1 zákona EIA. Konzultácií sa zúčastnili všetci pozvaní. Správny orgán zo záverov konzultácií vypracoval zápisnicu pod č. OU-PP-OSZP-2019/009219-035/BL.

Dňa 13. 08. 2019 doručil dotknutý orgán Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Poprade záväzné stanovisko č. PP 2034/5/2019/HŽP/RR zo dňa 13. 08. 2019, v ktorom nesúhlasí so *zámerom*.

Podľa ustanovenia § 33 ods. 2 správneho poriadku: *Správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnuť jeho doplnenie.*

Správny orgán listom zo dňa 14. 08. 2019 dal účastníkom konania možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia podľa ustanovenia § 33 ods. 2 správneho poriadku, pričom určil lehotu 5 dní odo dňa doručenia tohto listu.

K podkladom pred vydaním rozhodnutia správnemu orgánu zaslali svoje vyjadrenia účastníci konania Lucia Dubielová, Ing. Stanislav Priečko, Ing. Jaroslav Ambráz, Daniel Novocký, Juraj Husovský, spoločné vyjadrenie zaslali Dominika Priečková, Margita Priečková a Stanislav Priečko, a taktiež aj Ing. Peter Riava a Mgr. Daniela Riavová. K jednotlivým vyjadreniam doručil na správny orgán svoje stanovisko aj navrhovateľ.

Následne *správny orgán* po preskúmaní a zhodnotení predloženého *zámeru* a doručených stanovísk zainteresovaných subjektov, z hľadiska zhodnotenia celkovej úrovne ochrany životného prostredia podľa *zákona EIA*, dospel k záveru, že navrhovanú činnosť nie je potrebné ďalej posúdiť podľa *zákona EIA* a dňa 13. 09. 2019 vydal rozhodnutie pod č. OU-PP-OSZP-2019/009219-051/BL, ktorým rozhodol, že predložený zámer sa nebude posudzovať podľa *zákona EIA*.

Proti rozhodnutiu č. OU-PP-OSZP-2019/009219-051/BL zo dňa 13.09.2019 podali v zákonom stanovenej lehote odvolania účastníci konania:

- Juraj Husovský, listom zo dňa 07. 10. 2019,
- Advokátska kancelária anger & partners s. r. o., ktorá zastupuje účastníkov konania Dominika Priečková, Margita Priečková a Stanislav Priečko, listom zo dňa 17. 10. 2019,
- Ing. Jaroslav Ambráz, listom zo dňa 21. 10. 2019,
- Advokátska kancelária Paul Q, s. r. o., ktorá zastupuje Ing. Petra Riavu a Mgr. Danielu Riavovú, listom zo dňa 22. 10. 2019,
- Daniel Novocký, listom zo dňa 23. 10. 2019,
- Ing. Lucia Dubielová, listom zo dňa 21. 10. 2019.

Rozhodnutie č. OU-PP-OSZP-2019/009219-051/BL zo dňa 13.09.2019 preskúmal *odvolací orgán* v odvolacom konaní, pričom rozhodnutím č. OU-PO-OOP3-2020/014074-04/ROD zo dňa 23.04.2020 pristúpil k zrušeniu rozhodnutia *správneho orgánu* a vráteniu veci na nové konanie a rozhodnutie.

Dôvodom zrušenia rozhodnutia *správneho orgánu* zo dňa 13.09.2019 boli podľa názoru *odvolacieho orgánu* najmä procesné pochybenia a absencia náležitého odôvodnenia.

Správny orgán po vrátení administratívneho spisu z odvolacieho konania listom č. OU-PO-OSZP-2020/000898-073 zo dňa 17.07.2020 zaslał *navrhovateľovi* výzvu na opravu predloženého zámeru v súlade s ustanovením § 22 ods. 5 *zákona EIA*. *Správny orgán* vychádzajúc z názoru vysloveného *odvolacím orgánom* uviedol, že v zámere je potrebné aktualizovať údaje o časovej realizácii vrtných prác na stranach 78, 81 a 86 zámeru a opraviť chybné údaje týkajúce sa výrubu drevín na stranach 93 a 100 zámeru.

Dňa 29.07.2020 doručil *navrhovateľ správnemu orgánu* opravený zámer.

Listom č. OU-PP-OSZP-2020/000898-075 zo dňa 31.07.2020 zaslał *správny orgán* žiadosť o zaslanie stanoviska orgánom ochrany prírody (Okresnému úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie a Mestu Vysoké Tatry) v súvislosti s tým, že navrhovaná činnosť je situovaná v Tatranskom národnom parku, kde platí tretí stupeň územnej ochrany v zmysle zákona 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskôrších predpisov (ďalej aj „*zákon OPaK*“). Mesto Vysoké Tatry na žiadosť odpovedalo listom č. 808/2020/3 zo dňa 05.08.2020, v ktorom uviedlo, že pre územie s tretím stupňom ochrany je vo veciach ochrany drevín podľa *zákona OPaK* príslušným orgánom Okresný úrad Poprad, odbor starostlivosti o životné prostredie.

Listom č. OU-PP-OSZP-2020/000898-076 zo dňa 07.08.2020 *správny orgán* zaslal opravený zámer Okresnému úradu Poprad, odboru starostlivosti o životné prostredie, konkrétnie úseku, ktorý sa zaobrá oblasťou ochrany prírody a krajiny. Príslušný orgán vydal svoje stanovisko listom č. OU-PP-OSZP-2020/015341-04-OPaK zo dňa 16.09.2020.

Správny orgán viazaný názorom *odvolacieho orgánu* vyzval dňa 18.08.2020 účastníčky konania Dušanu Rokošínyiovú, Bc. Dominiku Brezničanovú a Janu Markušovú na odstránenie nedostatkov podania.

Dňa 30.09.2020 bolo *správnemu orgánu* doručené stanovisko Okresného úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja ako dotknutého orgánu štátnej správy ochrany prírody.

Listom č. OU-PP-OSZP-2020/000898-082 zo dňa 12.10.2020 si *správny orgán* splnil povinnosť v zmysle ustanovenia § 33 ods. 2 *správneho poriadku* a účastníkom konania dal možnosť oboznámiť sa s podkladmi pred vydaním rozhodnutia a vyjadriť sa k opravenému zámeru, ako aj k iným podkladom, ktoré sú obsahom administratívneho spisu.

Dňa 15.10.2020 využila možnosť nahliadnuť do spisu účastníčka konania Daniela Riavová, o čom správny orgán spísal zápisnicu. V ten istý deň požiadala správny orgán o elektronické zaslanie podkladov súvisiacich s administratívnym spisom účastník konania Stanislav Priečko. *Správny orgán* jeho žiadosti vyhovel dňa 15.10.2020 a zaslal mu podklady doplnené po vrátení veci *odvolacím orgánom* na nové konanie.

Dňa 23.10.2020 bolo *správnemu orgánu* doručené vyjadrenie Advokátskej kancelárie Paul. Q, s.r.o., ktorá je splnomocnená na zastupovanie účastníkov konania Petra Riavu a Daniely Riavovej. Z obsahu vyjadrenia vyplýva, že uvedení účastníci konania v plnom rozsahu trvajú na skôr predložených vyjadreniach v konaní ako aj na argumentoch uvedených v podanom odvolaní proti rozhodnutiu *správneho orgánu* č. OU-PP-OSZP-2019/009219-051/BL zo dňa 13.09.2019, a teda že je potrebné vyhodnotiť zámer a navrhovanú činnosť v súvislosti so zásahmi do pohody života pre obyvateľov a okolitú faunu s uvedením, prečo správny orgán považuje stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva za nedostatočné. Účastníci konania taktiež žiadajú prihliadať na akustickú a vibračnú štúdiu doloženú účastníkmi v priebehu konania. Účastníci konania poukázali aj na to, že absencia vyjadrenia či stanoviska Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Poprade k hlukovej štúdii predloženej *navrhovateľom* je závažným nedostatkom tohto konania. Účastníci konania taktiež požadujú, aby sa *správny orgán* dôsledne zaoberal akustickou a hlukovou štúdiou predloženou účastníkmi konania, a taktiež aby od *navrhovateľa* požadoval konkretizáciu vŕtnej súpravy, ktorou sa prieskumný vrt bude vykonávať.

Dňa 23.10.2020 doručila *správnemu orgánu* vyjadrenie účastníka konania pred vydaním rozhodnutia aj Advokátska kancelária anger&partners, s.r.o., ktorá v konaní zastupuje účastníkov konania Dominiku Priečkovú, Margitu Priečkovú a Stanislava Priečka. Námietkami obsiahnutým vo vyjadrení sa *správny orgán* bližšie zaoberá v časti rozhodnutia, v ktorej sa podrobne venuje predloženým stanoviskám dotknutej verejnosti, ktoré získali postavenie účastníka konania.

K podkladom pred vydaním rozhodnutia svoje stanovisko *správnemu orgánu* doručil dňa 13.11.2020 aj účastník konania Juraj Husovský. Vo svojom vyjadrení poukázal na petíciu občanov Mesta Vysoké Tatry proti realizácii predmetného zámeru. Účastník konania vo vyjadrení namieta, že *správny orgán* nedostatočne preskúmal nový zámer a opäťovne pasívne prijal názory investora. Účastník konania taktiež namieta konkrétnie nedostatky opraveného zámeru navrhovanej činnosti.

KRITÉRIA PRE ZISŤOVACIE KONANIE PODĽA § 29 ZÁKONA

I. Povaha a rozsah navrhovanej činnosti

1. **Rozsah navrhovanej činnosti**

Účelom navrhovanej činnosti je zhotovenie hydrogeologického vrtu hĺbky do 500 m, ktorý bude realizovaný ako prieskumný. Hlavným cieľom hydrogeologického prieskumu bude overiť možnosť zachytenia termálnej vody v kolektoroch mezozoika do hĺbky 500 m, s predpokladanou ložiskovou teplotou od 20 do 25°C, s predpokladanou mineralizáciou do 2 g.l⁻¹ a predpokladanou výdatnosťou do 10 l.s⁻¹. Vzhľadom na komplikovanú geologickú stavbu, uvedené parametre možno len predpokladat'.

Vrt bude umiestnený v prieskumnom území určenom rozhodnutím MŽP SR č. 32923/2017 zo dňa 20.07.2017 o určení prieskumného územia. *Navrhovateľ* plánuje geotermálnu vodu využiť ako zdroj tepla v objekte Vila Széchényi, ktorej je vlastníkom.

Vyhodnotením vrtných prác a hydrodynamických skúšok sa predpokladá získanie nasledovných údajov:

- geologický, litologický vývoj hornín v mieste situovania vrtu,
- stratigrafické zaradenie prevŕtaných hornín,
- vyčlenenie zvodnencov a izolátorov,
- fyzikálne vlastnosti kolektorov,
- hydrogeologické a hydraulické parametre kolektorov,
- úroveň statickej (dynamickej) hladiny podzemnej vody,
- tlakové, teplotné a fyzikálno-chemické zmeny v závislosti na odbere,
- geotermické parametre vrtu,
- hydrodynamické parametre vrtu,
- hydrochemické parametre geotermálnej vody,
- podklady pre klasifikáciu množstiev podzemnej vody.

Výsledkom prieskumu bude výpočet využiteľných množstiev podzemnej vody, návrh exploatačných podmienok navrhovaného vrtu a optimálneho režimu exploatácie zdroja. Súčasne sa stanovia ochranné opatrenia pri prevádzke zdroja, navrhnuté zásady vnútornej a vonkajšej ochrany zdroja a spôsob zneškodňovania geotermálnych vôd.

Vrt bude komisionálne vytýčený za účasti navrhovateľa, zodpovedného riešiteľa geologickej úlohy, technika, vrtmajstra a dotknutých orgánov a organizácií.

Na realizáciu vrtu je potrebné zabezpečenie vrtných prác, karotáže, čerpacej skúšky, geologickej zhodnotenia, vzorkovacích prác a laboratórnych prác.

Pri vŕtaní litofácie paleogénu až po navŕtanie triasových karbonátov sa použije bentonitový výplach s prísadami na úpravu reologických vlastností. Jeho hustota sa bude stanovovať operatívne, aby bolo zabezpečené udržanie stability stien vrtu aby nedošlo k zakolmatovaniu kolektorov termálnych vôd. Hustota výplachu by pri vŕtaní v úsekoch očakávaných kolektorov termálnych vôd nemala prevyšovať hodnotu 1,10 až 1,20 kg.l⁻¹. Fyzikálno-chemické parametre výplachu sa budú kontrolovať 1-krát za deň, namerané hodnoty sa zaznamenajú do vrtného denníka. Pri vŕtaní každej kolóny bude v nádržiach havarijná zásoba výplachu o množstve minimálne dvoch objemov vrtnej kolóny. Pri ďalšom vŕtaní v triasových karbonátoch bude používaný taký výplach, aby nedochádzalo k jeho strate a ku kolmatácií, resp. k utesneniu prívodných ciest geotermálnej vody v okolí vrtu.

Vrtná drvina sa bude odoberať v priebehu vŕtania (minimálne 1 vzorka z každých piatich metrov profilu vrtu), kde sa nebude vŕtať na jadro a bude pred uložením do vzorkovnice dôkladne očistená od výplachu (premytá). V úsekoch vŕtaných na jadro sa bude do vzorkovníck ukladať celý výnos jadra. Počas vŕtania budú odobraté 2 kusy jadra v dĺžke cca 4-5 m, jeden kus jadra bude odobraný z paleogénnych sedimentov a jeden kus jadra z triasových karbonátov. Presnú hĺbku odberu jadra upresní zodpovedný riešiteľ geologickej úlohy podľa skutočne prevŕtaného profilu vrtu. Požadovaný výnos jadra pre úseky odberu jadra v kompaktných slabo rozpukaných horninách minimálne 50% a v silne rozpukaných a porušených horninách 30% z návrtu (5 m).

Problémy počas vŕtania – klinovanie, zavalovanie, zachytávanie náradia a straty výplachu (už úplné), je možné očakávať pri vŕtaní v horninách tektonicky silno porušených. Bobtnanie ílovitých vrstiev s tlakom na vrtné náradie sa môže uplatniť i v lunzských vrstvách.

Vrt bude realizovaný ako zvislý. Režim vŕtania bude kontrolovaný inklinometrickým prevádzkovým meraním a operatívne určovaný podľa vývoja krivosti vrtu. Zostava vrtného náradia zabezpečí optimálny prítlak na vrtný nástroj a stabilitu vrtnej kolóny. Počas každého vytáhovania a zapúšťania vrtných trubiek sa vykoná vizuálna kontrola na zistenie viditeľných chýb na tele trubky a závitoch spojníkov.

V priebehu vŕtania sa musia zaznamenávať všetky hydrogeologické a geologickej údaje zistené priamym i nepriamym sledovaním. Potrebné je zaznamenávať denný postup, zmeny v intenzite prítokov podzemných vôd, resp. plynov, stratu výplachu, zmenu farby výplachu a teplotu výplachu. Parametre výplachu (napr. hustota, tixotropia, viskozita, pH, obsah piesku, teplota) sa budú merať plynulo, aby bolo možné prípadnými priebežnými úpravami zaistovať potrebnú kvalitu výplachu. V prípade pozitívnych výsledkov (zachytenie vhodných kolektorov zvodnených geotermálnou vodou skôr, ako sa predpokladá) budú vrtné práce ukončené na základe komisionálneho rozhodnutia. Následne bude daný návrh na vystrojenie vrtu so súhlasom obstarávateľa.

Základné požiadavky na konštrukciu navrhovaného vrtu sú dané nasledovnými zámermi:

- geotermálna voda bude z vrtu explootovaná prelivom,
- minimálny priemer ťažobnej kolóny je $4 \frac{1}{2}$ mm, navrhujeme 7“,
- úvodné pažnicové kolóny, ktoré sa použijú po prevítaní kvartérnych sedimentov a paleogénnych sedimentov do 450 m budú súčasťou definitívneho vystrojenia vrtu a po päťu pažnice sa utesnia tlakovou zapažnicovou cementáciou (požaduje sa preverenie tesnosti cementácie),
- pri cementácii pažnicových kolón sa požaduje použiť tesniaci materiál odolný voči teplotám a mineralizácii vôd,
- konštrukcia vrtu je volená tak, aby bolo možné odskúšať zvodnené kolektory naraz,
- vrt bude vystrojený definitívnym výstrojom z oceľového materiálu,
- predpokladaná perforácia okolo 40 bm bude v intervale 450 – 490 m,
- perforácia môže byť vŕtaná alebo štrbinová 5 x 80 mm, 15%,
- usadzovací priestor (kalník) bude 10 m, 490-500 m,
- na vrte sa očakáva preliv, ústie vrtu opatriť uzatváracou hlavou (produkčným krížom s tromi posúvačmi); pod produkčným krížom bude šupátko na uzatváranie vrtu, zhlavie bude súčasťou definitívneho výstroja vrtu.

Karotážne merania sa zrealizujú 2x, v hĺbke do 450 m, a po ukončení vrtných prác v 500 m pred definitívnym vystrojením vrtu. Pri použítej technológií vŕtania sú karotážne merania dôležité pre geologické vyhodnotenie vrtu a návrh jeho optimálneho vystrojenia. Preto je rozhodujúce vyčlenenie kolektorov a izolátorov. Cieľom karotážnych meraní bude:

- upresniť litologicko-petrografický profil vrtu,
- hrúbku a hĺbku kolektorov väčšiu ako 2 m,
- pórovitosť, ilovitosť pieskov a pieskovcov,
- mineralizáciu vrstevných vôd,
- teplotné pomery vo vrte,
- vyčleniť miesta prítokov podzemnej vody do vrtu (kolektory, izolátory),
- určiť technické parametre vrtu.

Pred zabudovaním technickej kolóny vrtu do 450 m je navrhnuté použiť tieto karotážne metódy: KM – kavernometria, IM – inklinometria, SP – spontánny potenciál, Rag – zdanlivý merný odpor.

Pred zabudovaním ťažobnej kolóny navrhujeme použiť tieto karotážne metódy v intervale 450-500 m: KM – kavernometria, IM – inklinometria, SP – spontánny potenciál, Rag – zdanlivý merný odpor, RLLD – dlhý laterolog, RLLS – krátky laterolog, GK – gamakarotáž, CN – kompenzovaná neutrón karotáž, AK – akustická karotáž, GGK – hustotná karotáž, TM – termometria, TDM – diferenciálna termometria, AC – cementlog.

Po definitívnom zabudovaní vrtu a pred zahájením hydrodynamických skúšok sa

vykonajú nasledovné technické práce:

- prečistenie vrtu sa bude vykonávať dovtedy kým nebude z vrtu vytokať čistá technická voda, ktorá bude zatláčaná cez vrtné tyče na počve vrtu,
- výmena technickej vody za vrstvovú a to minimálne trojnásobný objem vrtu,
- premývanie a odpieskovanie vrtu prelivom a kompresorovým čerpaním (resp. piestovaním) s postupným zvyšovaním výdatnosti (predpoklad do $10-15 \text{ l.s}^{-1}$), obsah piesku vo vode sa bude merať Imhoffovým kužeľom (predpoklad čistenia 7 dní).

Počas vyššie uvedených prác sa budú zaznamenávať časové záznamy o množstve použitej technickej vody, výdatnosti voľného prelivu, množstve čerpanej vody airliftom, teplote vody.

Na vyčistenom vrte sa vykonajú karotážne merania za účelom zistenia funkčnosti vrtu pri dvoch výdatnostiach:

- rezistivimetria – pre stanovenie merného odporu vrstevných vôd a určenie miest prítoku vody do vrtu,
- prietokometria – pre určenie podielu výdatnosti jednotlivých kolektorov.

V prípade výraznej nefunkčnosti perforovanej časti vrtu je treba uvažovať s intenzifikáciou prítokov vody do vrtu kyselinovaním. Pri kyselinovaní sa na lokalitu privezie 30% kyselina chlorovodíková, ktorá sa zriedi na 15%, proces prebieha v uzavretom cykle v cisternách. Pripravený roztok sa potom zatlačí do vrtu, kde prebehne reakcia kyseliny s horninou a drvou na stene vrtu, kyselina sa tým zneutralizuje (neutrálne ph). Objem zatlačenej zmesi sa následne z vrtu odčerpá von naspäť do cisterien a zneškodní sa v zmysle zákona o odpadoch.

Hydrodynamické skúšky sa budú realizovať na zabudovanom vrte po definitívnom vystrojení a po odpieskování vrtu. Pred zahájením hydrodynamickej skúšky budú vykonané teplotné a tlakové merania v celom profile vrtu:

- termometria a diferenciálna termometria – prítoky vrstevných vôd,
- tlak a tlakový gradient – zistenie bodu evázie plynov.

Dlhodobá hydrodynamická skúška

- meranie tlaku v hĺbke 430 m a na ústí vrtu 24 hod.,
- vykoná sa stupňovitá hydrodynamická skúška pri troch depresiách (výdatnostiach) pri meraní tlaku v hĺbke a na ústí vrtu, 3 x 24 hod., so separáciou plynu,
- prelivová skúška pri maximálnej výdatnosti 7 dní so separáciou plynu pri meraní tlaku v hĺbke a na ústí vrtu,
- stúpacia skúška 14 dní, respektíve do ustáleného stavu, pri meraní tlaku v hĺbke a na ústí vrtu.

Počas hydrodynamických skúšok sa bude zaznamenávať: tlak na ústí vrtu a v hĺbke 430 m, prelivové množstvo vody, teplota vody, plynu a vzduchu, tlak plynu v separátore,

atmosferický tlak, množstvo separovaného plynu, obsah piesku vo vode.

Dispozície pre priebeh hydrodynamických skúšok budú upresnené písomne podľa priebežných výsledkov.

Čerpanú podzemnú vodu sa predpokladá vypúšťať do povrchového toku Hlboký potok cez odpadové potrubie ϕ 150 mm (PVC). Vzdialenosť vrtu od povrchového toku je približne 220 m.

Následne sa vykoná hydrodynamická prelivová skúška pri optimálnej výdatnosti v trvaní 40 dní, ktorá bude ukončená s stúpacou skúškou na ústí vrtu v trvaní 10 dní. Počas prelivovej skúšky sa budú vykonávať nasledovné meraniami na ústí vrtu: tlak na ústí vrtu, prelivové množstvo vody, teplota vody a vzduchu, atmosferický tlak, obsah piesku vo vode.

V priebehu hydrodynamických skúšok sa budú z navrhovaného vrtu odoberané vzorky vody na fyzikálno-chemické analýzy nasledovne:

dlhodobá hydrodynamická skúška:

- deň (prvý stupeň): základný rozbor + separovaný plyn
- deň (druhý stupeň): základný rozbor + separovaný plyn
- deň (tretí stupeň): základný rozbor + separovaný plyn + mikrobiológia
- 10. deň rozšírený rozbor + separovaný plyn

poloprevádzková hydrodynamická skúška:

- 10. deň: základný rozbor,
- 20. deň: rozšírený rozbor + mikrobiológia + izotopy,
- 30. deň: základný rozbor
- 40. deň: základný rozbor

2. Súvislosti s inými činnosťami

Po posúdení správneho orgánu prieskumný vrt nemá súvislosť s inými činnosťami v danej lokalite a nebude mať dosah ovplyvniť vodárenské zdroje využívané na zásobovanie pitnou vodou, ktoré sa nachádzajú vo vyššej nadmorskej výške Kuzmanovo pramenisko (západné pramene), Kúpeľné pramene (východné pramene).

3. Požiadavky na vstupy

Záber lesných pozemkov a pôdy

Prieskumný vrt pre geotermálne vody je navrhované realizovať v zastavanom území Tatranskej Lomnice. Parcela, na ktorej bude vrt zhodený č. 264/1, je v katastri evidovaná ako zastavaná plocha a nádvorie. Obslužné technológie pre vrtné práce (výplachové hospodárstvo, chladenie vody z vrtu, skladovanie vrtného súťažia, pažníc, iných materiálov, vedenie potrubia pre odvádzanie vód čerpaných počas hydrodynamickej skúšky) budú

umiestnené aj na okolitých parcelách (parcela č. 264/4 a 264/5, druh pozemku ostatná plocha).

Navrhovaná činnosť si nevyžiada zábery lesných pozemkov ani poľnohospodárskej pôdy.

Využívanie vody

V súvislosti s navrhovanou činnosťou je potrebné zabezpečiť vodu pre prípravu bentonitovej suspenzie výplachu a pre prípravu cementačnej zmesi. Voda pre ich výrobu bude odoberaná z vodovodnej prípojky, ktorá je zriadená pri objektoch na parcele č. 264/1, kde bude prieskumný vrt realizovaný. Predpokladaná spotreba vody počas realizácie vrtu bude cca 500 m³.

Zhotovenie prieskumného vrtu nemá vysoké nároky na spotrebu vody.

Potreba surovín a celkové využitie prírodných zdrojov

Rozhodujúci význam pre vŕtanie má výplachové hospodárstvo. Výplach bude plniť tieto hlavné úlohy: vyrovnáva vrstevný tlak, odplavuje vrtné úlomky z pracovnej plochy dláta, vynáša vrtné úlomky medzikružím vrtu (pažníc) a zostavou vrtnej kolóny, udržiava vrtné úlomky vo vznose pri prerušení cirkulácie výplachu, ochraňuje steny vrtu tvorbou filtračnej kôry, chladí a maže vrtné nástroje. Pre prípravu suspenzie výplachu sa používa najčastejšie bentonit a voda. Bentonit je prírodný materiál, ílovitá hornina, ktorá vzniká rozkladom vulkanického skla, je netoxickej, ekologickej nezávadnej. Jeho typickou vlastnosťou je, že pri styku s vodou intenzívne napučiava. Pri vŕtaní litofácie paleogénu až po navŕtanie triasových karbonátov sa použije bentonitový výplach s prísadami na úpravu reologických vlastností.

Pre úpravu vlastností výplachovej suspenzie sa môžu použiť aditíva ako:

- sóda - jedlá sóda (Na_2CO_3) - používa sa na znižovanie obsahu Ca vo výplachu a znižovaniu jeho pH (v koncentráции 0,1 - 0,2%).
- Modipol (karboxymetylcelulóza sodná) - používa sa ako nízkoviskózny antifiltrant do výplachových suspenzií (v koncentráции 1 - 3%), nie je ekologickej nebezpečný.
- Modivis 900 (biopolymér xantánovej gumy) - používa sa na úpravu reologických vlastností výplachových suspenzií (v koncentráции 0,2 – 0,4%), nie je ekologickej nebezpečný.
- Bronocid/ modicide 340 – používa sa na zabránenie tvorby baktérií vo výplachovej suspenzii (koncentrácia 0,1 - 0,2%); pri úniku by mohol byť nebezpečný pre životné prostredie svojim antibakteriálnym pôsobením.
- vápenec (CaCO_3) – môže sa použiť na zníženie pH výplachu.
- hydroxid draselný (KOH)/hydroxid sodný (NaOH) / - môžu sa použiť na zníženie kyslosti (t.j. k zvýšeniu pH) výplachovej suspenzie. Použitím sa neutralizujú. Pri manipulácii ide o silné žieraviny nebezpečné z hygienického hľadiska, tak aj pre životné prostredie (používajú sa aj v domácnosti na čistenie sifónov). V prípade potreby ich použitia ide o množstvo v desiatkach gramov.

- Kortan – sulfovaný polyfenolický kondenzát je ztekucovadlo používané jednorázovo pre úpravu výplachu po cementácii, v koncentráciu do 0,5% objemových; obsahuje rôzne prísady, klasifikovaný je ako mierne až stredne toxický pre vody (toxicita na ryby sa udáva LC50 = 275 mg/l 24 hod.).

Tieto aditíva budú používané podľa potreby, predpokladá sa ich spotreba sumárne cca 200 kg.

Na cementáciu pažnicových kolón je potrebná cementová zmes, ktorá sa pripraví z portlandského cementu. Portlandský cement bude dodávaný v 25 kg vreciach. Predpokladaná spotreba cementu bude cca 1 t.

V prípade výraznej nefunkčnosti perforovanej časti vrtu je treba uvažovať s intenzifikáciou prítokov vody do vrtu kyselinovaním. Na intenzifikáciu sa môže použiť napr. kyselina chlorovodíková (HCl) 15% + PUFFER + PAL + inhibítorm korózie a voda, v objeme cca 50 m³ (štandardne 1 m³ na 1 m perforácie). Zloženie intenzifikačnej zmesi bude optimalizované podľa charakteru prevŕtaných hornín, ktorý bude stanovený na základe petrografického rozboru vrtných úlomkov a vrtných jadier. Použitá kyselina sa v horninovom prostredí (reakciou s horninovým materiálom) zneutralizuje. Objem zatlačenej zmesi sa následne z vrtu odčerpá von naspať do cisterien a zneškodní sa v zmysle zákona o odpadoch.

Vrtná súprava a výplachové čerpadlo budú poháňané spaľovacím motorom. Je nevyhnutné pracovisko vybaviť vhodným skladom (kontajnerom), kde budú skladované pohonné látky, oleje. V prípade týchto znečistujúcich látok budú na pracovisku k dispozícii ich prevádzkové zásoby v objeme cca 1 m³ PHM, do 0,5 m³ olejov. Znečistujúce látky musia byť uložené v havarijných nádobách dostatočnej kapacity.

Technologické zariadenia ako vibračné sitá, ponorné čerpadlá, domiešavače výplachu, osvetlenie pracoviska, obslužné a meracie prístroje, bunky zriadenia staveniska budú napojené na existujúcu prípojku elektrickej energie, ktorá je zriadená pri objektoch na parcele č. 264/1.

Potreba energetických zdrojov

Technologické zariadenia ako vibračné sitá, ponorné čerpadlá, domiešavače výplachu, osvetlenie pracoviska, obslužné a meracie prístroje, bunky zriadenia staveniska budú napojené na existujúcu prípojku elektrickej energie, ktorá je zriadená pri objektoch na parcele č. 264/1.

Počas využitia geotermálneho vrtu vzniká potreba zabezpečiť el. energiu pre technologické zariadenia: pre jedno alebo dve ponorné čerpadlá, ktorými bude čerpaná geotermálna voda z vrtu 75 kW, pre prevádzku tepelných čerpadiel a výmenníkov tepla 4x50 kW= 200 kW. Využívanie geotermálnej energie predstavuje úsporu cca 2/3 energie.

4. Údaje o výstupoch

Znečisťovanie ovzdušia

V súvislosti s realizáciu prieskumného vrtu možno očakávať ovplyvnenie kvality ovzdušia a to na lokálnej úrovni. Zdrojmi znečisťovania ovzdušia budú:

- dopravné prostriedky, ktorými sa bude zabezpečovať dovoz a odvoz vrtnej súpravy, technológií, náradia, dovoz materiálov na vystrojenie vrtu, spotrebných materiálov, odvoz odpadov a dopravné mechanizmy, ktorými sa vykonajú zemné práce, autožeriav. Zvýšená intenzita dopravy bude na začiatku prác, počas prípravy pracoviska (zhruba v trvaní 2 týždňov) a po odvŕtaní vrtu (tiež zhruba v trvaní 2 týždňov). V tomto období sa počítia zvýšenie intenzity dopravy o max. 20 prejazdov nákladných automobilov (uvažuje sa jazda na lokalitu a z lokality), 20 prejazdov osobných automobilov denne. Počas vŕtania a počas čerpacej skúšky bude príspevok k intenzite dopravy minimálny (denne cca 4 prejazdy nákladných automobilov, 10 prejazdov osobných automobilov).
- dočasné výkopy počas prípravy pracovnej plochy pod vrtnú súpravu, výkopy na kalojemy, jamy pre osadenie nádrží na výplach, zemné práce pri odstraňovaní zariadení, odpadov (fungitívne zdroje prašnosti).
- spaľovacie motory vrtnej súpravy. Zhotovenie vrtu do hĺbky 500 m sa pri realizácii vrtných pracovných dňoch od 07:00 do 20:00 hod. predpokladá zhruba na 7 mesiacov.
- príprava cementačnej zmesi pre cementáciu pažnicových kolón, ktorá môže byť zdrojom prašnosti. Príprava cementačnej zmesi bude diskontinuálny proces, počas vŕtania posudzovaného vrtu môže byť realizovaná cca 4 razy (cementuje sa každá kolóna).

Počas realizácie vrtu možno očakávať len minimálne ovplyvnenie kvality ovzdušia a to na lokálnej úrovni. Mobilné zdroje znečisťovania ovzdušia (nákladné a osobné dopravné prostriedky, stavebné mechanizmy) podliehajú emisným a technickým kontrolám, preto nepredpokladáme prekročenie emisných limitov stanovených právnymi predpismi v oblasti ochrany ovzdušia. Dočasné výkopy, navážky, technologické procesy (príprava cementačnej zmesi) budú fungitívnymi zdrojmi prašnosti. Nakoľko sa však nejedná o rozsiahle a časovo náročné práce, predpokladá sa krátkodobé ovplyvnenie kvality ovzdušia po dobu cca 9 mesiacov, počas ktorých bude prebiehať príprava územia (príprava pracovnej plochy pod vrtnú súpravu, výkopy jám pre kalojem), samotné vŕtanie vrtu, následná rekultivácia územia. Tieto zdroje znečistenia ovzdušia sú dočasné, zaniknú ukončením vŕtania vrtu.

Vŕtanie v paleogénnych štruktúrach môže byť zdrojom emanácie metánu (CH_4). Počas realizácie vrtných prác bude zabezpečené meranie prítomnosti tohto plynu. V prípade výskytu metánu budú vykonané opatrenia pre zabezpečenie bezpečnosti pracoviska. V oblasti vŕtania v mezozoických horninách, možno očakávať prítomnosť oxidu uhličitého (CO_2). Z genetického hľadiska v Popradskej kotline sú geotermálne vody atmosférogénne s karbonátogénou mineralizáciou, pričom prevládajúcou plynou zložkou v nich je CO_2 . V prípade, ak tento plyn bude obsahovať geotermálna voda z posudzovaného vrtu, pred jej využitím bude potrebná úprava degazáciou.

Výmenou zdrojov tepla (plynových kotlov, resp. kotlov na pevné palivo) za využívanie tepelného potenciálu geotermálnej vody sa nebude spotrebovávať neobnoviteľné zdroje energie (plyn), nebude sa produkovať odpad (vzniká spaľovaním dreva) a dosiahne sa zlepšenie kvality ovzdušia.

Tvorba odpadov

Počas zhotovovania prieskumného vrtu môžu vzniknúť predovšetkým odpady, kategórie ostatný. Odpady vzniknú predovšetkým:

- z výrubu drevín, ktoré bude potrebné odstrániť z dôvodu prípravy pracovnej plošiny, vypúšťania vód do Hlbokého potoka.
- z výkopov, z úprav pracovnej plošiny pod vrtnú súpravu, z likvidácie pracoviska po ukončení prác.
- vrtné jadro, betón z cementácie vrtu, suspenzia vodného výplachu.
- odpady z čistenia a kyselinovania vrtu.
- z obalov používaných surovín (papierové, plastové, drevené, kovové),
- odpady z činností samotných pracovníkov, ktoré budú mať komunálny charakter.

Nebezpečné odpady môžu vzniknúť v súvislosti s drobnými opravami na vrtnej súprave a v prípade drobných únikov znečistujúcich látok (pohonné látky, oleje) resp. pri manipulácii s nimi.

Nakladanie s komunálnymi odpadmi sa bude realizovať v súlade s príslušným aktuálnym všeobecným záväzným nariadením mesta Vysoké Tatry. Všetky vzniknuté odpady budú zhromažďované vo vymedzených priestoroch vo vhodných resp. v predpísaných nádobách. Zhodnotenie alebo zneškodenie odpadov sa bude vykonávať len organizáciami, ktoré majú oprávnenie na výkon tejto činnosti v súlade so zákonom o odpadoch. O druhoch a množstvách vzniknutých odpadov a nakladaní s nimi sa bude v zmysle zákona o odpadoch viest' a uchovávať evidencia a ohlasovať ustanovené údaje z evidencie príslušným orgánom štátnej správy odpadového hospodárstva.

Využívanie energetického potenciálu geotermálneho vrtu nebude spojené s produkciou odpadov. V súvislosti s prevádzkou môžu odpady vzniknúť pri servise technologických zariadení.

Odpadové vody

Podľa kvality a parametrov geotermálnej vody v okolitých geotermálnych vrtoch môžeme predpokladať nejakú kvalitu vody a výdatnosť. Skutočné parametre sa však zistia až pri konkrétnom testovaní. Všetky existujúce geotermálne vrty sa nachádzajú hlbšie v Popradskej kotlinе a v nižších nadmorských výškach ako je navrhovaný prieskumný vrt. Realizovanými meraniami sa zistilo, že hrúbka paleogénu sa smerom k Vysokým Tatram postupne zmenšuje, ale zároveň sa zmenšuje aj hrúbka mezozoika, na ktoré sú viazané geotermálne vody (Komoň, J., Lučivjansky, L., 2018, KORAL, s.r.o., Spišská Nová Ves), to všetko môže mať vplyv na vlastnosti geotermálneho zdroja, ku ktorému sa chceme prieskumným vrtom dostať. Realizácia posudzovaného prieskumného vrtu prispeje k poznaniu geologickej skladby územia.

Pred začatím dlhodobej a poloprevádzkovej hydrodynamickej skúšky, kedy bude potrebné vypúšťať čerpanú podzemnú vodu do povrchového toku, bude z prieskumného vrtu odobratá

vzorka podzemnej vody. V tejto vzorke budú overované fyzikálno-chemické parametre, čo zahŕňa stanovenie základných iónov a aj stanovenie prítomnosti ľažkých kovov. Fyzikálno-chemické parametre budú overované certifikovaným/akreditovaným laboratóriom. Na základe výsledkov laboratórnych stanovení bude navrhnutá konkrétna úprava kvality podzemnej vody pred jej vypustením do povrchovej vody, v prípade ak to bude potrebné. Kvalita podzemnej vody z vrtu bude ďalej niekoľkokrát sledovaná aj počas trvania hydrodynamických skúšok.

Pre čerpaciu skúšku bude vybavené povolenie na osobitné užívanie vôd podľa § 21 ods. 1 písm. g) zákona č. 364/2004 Z.z. na „čerpanie podzemných vôd a ich vypúšťanie do povrchových vôd alebo do podzemných vôd pri hydrogeologickom prieskume s predpokladaným časom trvania čerpacej skúšky nad päť dní a pri zakladaní stavieb“.

V žiadosti na osobitné užívanie vôd bude zhodnotený vplyv na kvalitu a kvantitu recipientu na základe overených charakteristik geotermálnej vody, ktoré v tejto fáze projektu môžeme len predpokladať. Vplyv vypúšťania geotermálnych vôd na kvalitu vody v recipiente bude v žiadosti o toto povolenie posúdený aj výpočtom prostredníctvom zmiešavacej rovnice.

Hodnoty ukazovateľov kvality vypúšťanej geotermálnej vody budú na úrovni, aby po zmiešaní s vodou v recipiente boli dosiahnuté požiadavky na kvalitu vody uvedené v NV SR č. 269/2010 Z.z., tak to požaduje legislatíva Slovenskej republiky.

Povolenie na osobitné užívanie vôd ide v samostatnom režime zákona č. 364/2004 Z.z., nie je súčasťou konania podľa zákona č. 24/2006 Z.z.

Z dôvodu vyhnutia sa mínusovým teplotám/zimnému obdobiu, sa s technickými prácami plánuje začať na jar, aby práce boli ukončené do jesene, to zn., že čerpacia skúška by mohla byť realizovaná koncom leta, v priebehu jesene.

V etape zistovacieho konania bolo vykonané posúdenie vplyvu vypúšťania ochladenej geotermálnej vody na teplotu vody v recipiente Hlbokého potoka prostredníctvom zmiešavacej rovnice, v ktorej sa počítalo s prietokom Q355 a s predpokladanou teplotou geotermálnej vody. Q355 je štatistická priemerná hodnota, laicky predstaviteľná ako v poradí 355-ty prietok z 365 denných prietokov, zoradených zostupne. Z hľadiska rýb alebo iného vodného živočíšstva je to taký malý a problémový prietok, ktorý zažívajú priemerne len 10 najhorších dní do roka. To zn., že výpočet ovplyvnenia už počíta s nízkymi prietokmi, a je v tom zahrnutý aj vplyv odberu vôd pre zasnežovanie (ide o štandardný postup výpočtu, ktorý sa používa pri výpočtoch vplyvu vypúšťania odpadových vôd do vodných tokov).

Pokiaľ sa pri testovaní vrtu zistí, že geotermálna voda bude obsahovať niektoré zložky problematické pre životné prostredie a nebude možné zabezpečiť splnenie parametrov podľa Nariadenia Vlády č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd, nebude tento vrt využívaný a bude uzavretý.

VPLYVY NA PODZEMNÉ VODY (podzemné vody plynkého obehu)

Hĺbka alebo presnejšie povedané hrúbka geologického súvrstvia, v ktorom prúdia a akumulujú sa podzemné vody (vodnenec), závisí od konkrétnych lokálnych geologických podmienok.

Hĺbka výskytu zvodnencov sa nedá schémetizovať na celé Slovensko.

V mieste, kde je navrhovaný prieskumný vrt, možno rozlišovať dva samostatné systémy prúdenia a akumulácie podzemných vód (zvodnence).

Prvý systém sa nachádza pri povrchu územia, predstavujú ho kolektory obyčajných podzemných vód, ktoré sú viazané na kvartérne sedimenty. Podstatná časť glacifluviálnych sedimentov, fluviálne sedimenty poriečnych nív a terás i kamenito-piesčito-hlinité sedimenty polygenetických akumulácií nemajú pre svoju pomerne malú hrúbku a litologicko-zrnitostný charakter zvlášť priaznivé podmienky pre väčšiu akumuláciu podzemných vód. Ide o plytký obeh obyčajných podzemných vód. Podľa dostupných informačných zdrojov, ktoré vychádzajú z archívnej preskúmanosti, hrúbka kvartérneho pokryvu v mieste navrhovanom na realizáciu prieskumného vrtu dosahuje 10 – 15 m (J. Maglay a kol., , 2009, M 1:500 000, mapa dostupná <http://apl.geology.sk/temapy/>).

Geotermálne vody, ku ktorým je záujem sa navrhovaným prieskumným vrtom dostať, sú viazané na hlboko uložené mezozoickú štruktúru, ktorá sa v hodnotenom území nachádza v predpokladanej hĺbke 450 m p.t. (táto hĺbka bola overená v rámci riešenia úlohy geofyzikálnym meraním)

Plytko uložený kvartérny kolektor obyčajných podzemných vód a kolektor geotermálnych vód sú vzájomne oddelené súvrstiami paleogénu s hrúbkou v dotknutom území cca 435 m (hrúbka tiež predpokladaná geofyzikálnymi meraniami). Paleogénne súvrstvie ako celok je hydrogeologický izolátor to zn., že je nepriepustný pre podzemnú vodu (nie sú naň viazané zdroje vód). Paleogénne súvrstvie zabraňuje aj prirodzenému výstupu geotermálnej vody na povrch. Prirodzené výstupy takýchto vód sú teoreticky možné len cez tektonicky porušené pásma (zlomy), ktoré však v skúmanom území neboli detegované. Posudzovaný prieskumný vrt bude predstavovať cestu pre sprístupnenie geotermálnych vód na povrch.

V území navrhovanej činnosti boli pre overenie hĺbky rozhrania paleogénnych sedimentov a mezozoických hornín, karbonátov križnianskeho príkrovu, ktoré sú kolektorom geotermálnych vód, realizované geofyzikálne merania elektromagnetickou frekvenčnou metódou (MT - magnetotelluric). Z výsledkov geofyzikálnych meraní bol skonštruovaný zjednodušený geologický rez. Meraniami sa zistilo, že hrúbka paleogénu sa smerom k Vysokým Tatrám postupne zmenšuje, ale zároveň sa zmenšuje aj hrúbka mezozoika, na ktoré sú viazané geotermálne vody. (Komoň, J., Lučivjansky, L., 2018, KORAL, s.r.o., Spišská Nová Ves) Takáto prieskumná metóda je orientačná, to zn. nehovorí presne, ale poskytuje približnú informáciu, na základe identifikácie geofyzikálne odlišných prostredí, kde asi.

V súvislosti s realizáciou prieskumného vrta by čiste teoreticky mohli byť ovplyvnené aj vodné zdroje zachytávajúce podzemné vody plytkého obehu v bezprostrednej blízkosti. Prestup podzemných vód plytkého obehu do navrhovaného prieskumného vrta je nežiadúci už pre samotný vrt a preto je samozrejmost'ou vykonať opatrenia tomu zabraňujúce. Pre zabranenie prestupu podzemných vód plytkého obehu do vrta sa vykoná izolácia. Stena vrta sa zabezpečí osadením oceľovej rúry, za ktorú sa cez dno natlačí cementová kaša, ktorá rúru stabilizuje. Osadením rúry (pažnice) a jej cementáciou dôjde k fyzickému oddeleniu plytkých (kvartérnych) podzemných vód (pitných?) a ich „ochrane“ pred potenciálnymi vplyvmi. V súčasnosti, podľa dostupných informácií, predpokladáme že hrúbka kvartérnych sedimentov môže byť v mieste realizácie vrta v úrovni 10 – 15 m. To, do akej hĺbky sa vykoná izolácia v

skutočnosti, bude však vychádzať z konkrétnych podmienok v mieste vŕtania. Počas vŕtania sa geológom sleduje „orientačná“ - litologická charakteristika prevŕtaných hornín.

Významné využívané zdroje pitných vód sú z kvartérnych glacigénnych a glacifluviálnych sedimentov – Kuzmanovo pramenisko (západné pramene), Kúpeľné pramene (východné pramene). Časť Tatranskej Lomnice je zásobovaná odberom povrchovej vody zo Studeného potoka. Zdroje sú tiež dopĺňané povrchovým odberom zo Škaredého potoka vybudovaného pre zásobovanie medzistanice lanových dráh Štart. V žiadnom prípade navrhovaný prieskumný vrt nebude mať dosah ovplyvniť vodárenské zdroje využívané na zásobovanie pitnou vodou už z vyššie spomenutých dôvodov. Tieto zdroje sú situované vo vyšších nadmorských výškach. HG posudok spracovaný Dr. Auxtom rieši vplyv navrhovaných lanových dráh a zjazdových tratí v Jamách, ktoré sú situované bezprostredne v blízkosti vodárenských zdrojov Kuzmanovo pramenisko (západné pramene).

VPLYVY NA ZDROJE GEOTERMÁLNYCH VÔD

Hydrogeologickej vrt na využívanie geotermálnej vody je navrhované realizovať v útvare geotermálnych vôd SK300140FK Levočská panva (Z a J časť), v ktorom sú zostávajúce množstvá tepelno-energetického potenciálu geotermálnej energie: GV 198,3 l·s-1, GE 41,16 MWt (Malík, P. a kol., 2013: Kvantitatívne a kvalitatívne hodnotenie útvarov podzemnej vody, Prípravná štúdia, Časť I. – Doplnenie hydrogeologickej charakterizácie útvarov podzemnej vody vrátane útvarov geotermálnej vody. ŠGÚDŠ, Bratislava). Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k využitiu potenciálu, ktoré územie ponúka.

Navrhovateľ má určené prieskumné územie „Tatranská Lomnica“ na vykonávanie hydrogeologickej prieskumu geotermálnych vôd v etape vyhľadávacieho a podrobného hydrogeologickej prieskumu v rozhodnutí č. MŽP SR č. 32923/2017 zo dňa 20.7.2017. Určenie prieskumného územia navrhovateľa oprávňuje realizovať prieskumný vrt.

Po zhotovení a testovaní vrtu budú sledované kvantitatívne parametre (úrovne hladín, tlaky, výdatnosti) existujúcich/využívaných geotermálnych zdrojov/vrtov. Následne bude odborne spôsobilou osobou podľa zákona č. 569/2007 Z.z. spracovaná záverečná správa, v ktorej budú vypočítané využiteľné množstvá geotermálnej vody. Správa bude schvaľovaná „Komisiou pre schvaľovanie množstiev podzemných vôd“ podľa zákona č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach v z.n.p. Tou podľa § 18 ods. 2 a § 36 ods. 1 písm. k zákona č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach v z.n.p. bude schválená minimálna dynamická hladina, využiteľné množstvo geotermálnej vody a tepelno-energetický potenciál. Schválené bude exploataovať také množstvo geotermálnych vôd, ktorým nedôjde k významnému narušeniu tlaku (hladiny) v geotermálnej štruktúre, resp. ovplyvneniu využiteľnosti ostatných (existujúcich) zdrojov. O tom či došlo, alebo nedošlo k ovplyvneniu, resp. či sa jedná o významné alebo nevýznamné ovplyvnenie rozhodne odborná komisia na základe predloženej správy a 2 nezávislých oponentských posudkov, vypracovaných odborne spôsobilými osobami.

Bez schválenia využiteľných množstiev geotermálnej vody nie je možné požiadať o Povolenie na osobitné užívanie vôd, ods. 1 písm. b) na odber podzemných vôd zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a žiadosť podľa § 26 o Povolenie na uskutočnenie a užívanie vodnej stavby zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o

priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), inými slovami povedané vrt využívať.

Iné odpady

Počas výstavby aj počas prevádzky budú vznikať odpady, ktoré budú zneškodňované v súlade s platnou legislatívou. Bilancia odpadov je rozdelená na odpady, ktoré jednorazovo vzniknú pri výstavbe, a na odpady, ktoré vzniknú v budúcej prevádzke.

Hluk a vibrácie

Pre zhodenie vrtu sa použije rotarové vŕtanie na plnú počvu.

Ovplyvnenie dotknutého obyvateľstva zvýšenou hlukovou záťažou z navrhovanej činnosti je hodnotené v spracovanej hlukovej štúdii: Chomo, S., 2019: Posúdenie pomerov zaťaženia hlukom v záujmovom území. V hlukovej štúdii sú popísané zdroje hluku počas hĺbenia prieskumného vrtu, je vykonaná objektivizácia hluku, je v nej identifikované územie ovplyvnené zvýšenou hlukovou záťažou.

Technika vŕtania bude rotačná a akustický výkon zdroja hluku (v zámere je uvedené 110 dB – 120 dB). Akustické výkony strojov sú viazané medzinárodnými predpismi výrobcov. NV SR č. 78/2019 Z.z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody emisií hluku zariadení používaných vo vonkajšom priestore, sú okrem iného upravené základné požiadavky na zariadenie podľa § 2 písm. a), ktoré je určeným výrobkom, b) postupy posudzovania zhody na zariadenie, c) práva a povinnosti výrobcu a splnomocneného zástupcu výrobcu zariadenia, d) autorizáciu a notifikáciu orgánu posudzovania zhody, e) práva a povinnosti notifikovanej osoby. Toto nariadenie vlády sa vzťahuje aj na vrtné súpravy. Pre vrtné súpravy sa v tomto Nariadení uvádzia, že je to stroj, ktorý sa používa na vyrávanie dier na staveniskách prostredníctvom a) vŕtania s príklepom, b) rotačného vŕtania, c) rotačného vŕtania s príklepom (v našom prípade sa použije rotačné vŕtanie).

Stavba, hlavná trakcia veže vrtnej súpravy, ako aj iné činnosti technického zabezpečenia prevádzky vrtnej súpravy možno teda jednoznačne charakterizovať ako stavebnú činnosť. Vo vyhláške 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa vyhláška MZ SR č.549/2007 Z.z. sa pre korekciu hluku pri stavebnej činnosti neuvádzia, že to má byť činnosť, na ktorú je vydané povolenie podľa stavebného zákona.

Na základe platnej legislatívy vyhlášky 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa vyhláška MZ SR č.549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotach hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí je nutné dodržať najvyššie prípustné hodnoty hluku v pracovných dňoch od 07:00 do 21:00 hod. a v sobotu od 08:00 do 13:00 hod. Pri hodnotení hluku zo stavebnej činnosti vo vonkajšom prostredí sa stanovuje posudzovaná hodnota pripočítaním korekcie $K = (-10)$ dB k ekvivalentnej hladine A hluku v uvedených časových intervaloch.

Na základe vykonaných meraní hluku, vykonanej predikcie akustických pomerov v rozsahu požiadaviek Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotach hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí a vyhlášky MZ SR č. 237/2006 Z. z., ktorou sa

mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí a zákona č. 355/2007 Z. z., o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, informácií investora a ďalších uvedených skutočností je v hlukovej štúdii konštatovaný predpoklad, že pri navrhovanej činnosti, ak sa bude striktne dodržiavať časový rozsah výkonu vrtných prác (stavebná činnosť) daný čl. 1, odst. 1.7 prílohy k Vyhl. č. 549/2007 Z.z., t.j. v pracovných dňoch od 07:00 do 21:00 hod. a v sobotu od 08:00 do 13:00 hod., prípustné hodnoty hluku z prevádzky technologických zdrojov vrtnej súpravy pri realizácii hĺbenia geotermálneho vrtu budú dodržané.

Pokiaľ sa striktne prepočíta pracovný fond, je disproporcia v počte hodín potrebných na zhodenie vrtu uvedených v zámere a vo vyhodnotení pripomienok doručených k zámeru. Je však v záujme navrhovateľa a zhodoviteľa prieskumného vrtu, aby boli technické práce vykonané v čo najkratšom čase. Jednak z dôvodu neúmerného zvýšenia nákladov a aj z dôvodu potreby realizácie technických prác v období roka, kedy teplota vzduchu neklesá pod 0°C, aby nedošlo k zamízaniu bentonitovej suspenzie výplachu. Výplach je pri vŕtaní dôležitý, vyrovňáva vrstevný tlak, odplavuje vrtné úlomky z pracovnej plochy dláta, vynáša vrtné úlomky medzikružím vrtu (pažníc) a zostavou vrtnej kolóny, udržiava vrtné úlomky vo vznose pri prerušení cirkulácie výplachu, ochraňuje steny vrtu tvorbou filtračnej kôry, chladí a maže vrtné nástroje.

Predĺžením doby vŕtania sa predĺži doba trvania hlukovej záťaže a nepribudnú nové zdroje hluku, ktoré by spôsobili prekračovanie prípustných hodnôt hluku. Aby sa vrt udržal v stabilnom stave, pre cirkuláciu výplachu je možné zabezpečiť pohon čerpadla elektromotorom.

Prírastok hluku z výhradného stacionárneho zdroja hluku (prevádzka vrtnej súpravy geotermálneho vrtu) bude z hľadiska kritéria posúdenia rozdielu medzi existujúcim komunálnym hlukom (t.j. momentálne vlastne výhradne hlukom z pozemnej dopravy) a predikovanou imisiou stacionárneho zdroja hluku súvisiacich iba s posudzovaným investičným zámerom primeraný vzhľadom, že pôjde o časovo obmedzenú, dočasnú činnosť, ak budú dodržané podmienky činnosti podľa čl. 1, odst. 1.7 prílohy k Vyhl. č. 549/2007 Z.z., ak nie, treba to zo strany prevádzkovateľa vrtu technicky vyriešiť. Primeraný preto, lebo bude dodržaný citát tohto článku z hľadiska korekcií pre stavebnú činnosť. Reálne, keby tento článok neboli implementovaný do vyhlášky, na Slovensku by asi nebola možná akákoľvek stavebná činnosť v akejkoľvek lokalite.

Technologické zariadenia, ktoré budú súvisieť s využitím geotermálnej vody (čerpadlá pre čerpanie vody z vrtu, prevádzka technológií výmenníkovej stanice) nie sú významným zdrojom hluku. Doskové výmenníky a tepelné čerpadlá budú umiestnené v uzavretom objekte tepelnej centrály, takže hluk sa nebude šíriť do okolia. Pôjde o izolované zdroje hluku, ktoré budú mať pri prevádzke minimálny, resp. zanedbateľný vplyv na celkovú akustickú situáciu vo vnútri areálu a na akustickú situáciu okolitych zástavieb úplne žiadny.

Žiarenie

Nepredpokladá sa zvýšenú rádioaktívnu záťaž v oblasti navrhovaného prieskumného vrtu.

Teplo

Nepredpokladá sa zvýšenie teplotnej záťaže v oblasti navrhovaného prieskumného vrtu.

Zápach

Počas realizácie vrtných prác bude pravidelne sledovaná prítomnosť metánu. V prípade jeho výskytu budú vykonané opatrenia pre zabezpečenie bezpečnosti pracoviska. V súvislosti s navrhovanou činnosťou sa neočakáva uvoľňovanie plynov v rozsahu, ktorý by mohol mať negatívny vplyv na obyvateľstvo v okolitej zástavbe

Iné očakávané vplyvy

Nepredpokladajú sa iné neočakávané vplyvy v oblasti navrhovaného prieskumného vrtu

5. Pravdepodobnosť účinkov na zdravie obyvateľstva a ovplyvňovanie pohody života

V spracovanom zámere sa sú v kapitole IV.3 Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie, Vplyvy na obyvateľstvo. V kapitole IV.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie, opatrenia počas výstavby – zhotovenia vrtu sú uvedené opatrenia na elimináciu nepriaznivých vplyvov na obyvateľstvo.

Zdrojom hluku a vibrácií bude doprava, stavebné mechanizmy, ktorými sa vykoná príprava a likvidácia pracoviska. Najvyšší akustický príspevok pri zhotovení vrtu možno očakávať v priebehu vrtných prác. Podľa podkladov výrobcov, ekvivalentná hladina akustického tlaku pri vŕtaní výplachom vo vzdialosti 1 m od vrtnej súpravy sa pohybuje na úrovni 80 dB. Ide o hlučnosť vrátane použitia dieselagregátov, ktoré môžu byť nahradené napojením na rozvody elektrickej siete. Na rozvody elektrickej siete budú napojené aj všetky ostatné technológie. Zdrojom zvýšenej hlučnosti budú aj niektoré postupy, ktoré bude potrebné vykonať počas zhotovenia a čistenia navrhovaného prieskumného vrtu (odstraňovanie vrtnej drviny z vrtu do 120 dB, preplachovanie vrtu 85 dB, hydrodynamické skúšky okolo 70 dB (Hunt, 2001)). Pracovné postupy, ktoré sú zdrojom zvýšenej hlučnosti, však budú vykonávané krátkodobo a diskontinuálne a možno čas ich vykonávania naplánovať na dennú dobu. Rozsah hladín hluku je určený výkonom daného stroja a jeho zaťažením. Nárast hlukovej hladiny pri nasadení viacerých strojov nemá lineárny aditívny charakter. V zmysle vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. sa pri stavebnej činnosti v pracovných dňoch od 7:00 do 21:00 hod a v sobotu od 8:00 do 13:00 hod hluk v blízkom okolí posudzuje hodnotiacou hladinou pri použití korekcie -10 dB.

Počas prevádzky navrhovanej činnosti sa nepredpokladá zmena vplyvov, ktoré v území už toho času pôsobia na obyvateľstvo. Využívanie navrhovaného vrtu sa môže prejaviť ovplyvnením hlukovej záťaže. Technologické zariadenia, ktoré budú súvisieť s využitím geotermálnej vody (čerpadlá pre čerpanie vody z vrtu, prevádzka technológií výmenníkovej stanice) však nie sú významným zdrojom hluku. Doskové výmenníky a tepelné čerpadlá budú umiestnené v uzavretom objekte tepelnej centrálky, takže hluk sa nebude šíriť do okolia. Pôjde o izolované zdroje hluku, ktoré budú mať pri prevádzke minimálny, resp. zanedbateľný vplyv na celkovú akustickú situáciu vo vnútri areálu a na akustickú situáciu okolitych zástavieb úplne žiadny.

7. Celkové znečisťovanie alebo znehodnocovanie prostredia vrátane ovplyvňovania biodiverzity

Zhotovenie posudzovaného prieskumného vrtu vyžaduje pracovný priestor o rozlohe cca 500 m². Tento priestor bude využívaný najmä počas realizácie vrtných prác. Príprava pracovného priestoru si môže vyžiadať odstránenie niekoľkých stromov a kríkov. Konkrétnie dreviny, ktoré bude potrebné odstrániť, budú určené v etape spracovania projektu geologickej úlohy. Pre výrub stromov s obvodom kmeňa meraným vo výške 130 cm nad 40 cm a výrub krovitých porastov s výmerou nad 20 m² bude potrebné požiadať o súhlas na výrub drevín podľa § 47 ods. 3) zákona č. 543/2002 Z.z. v z.n.p. Po zhotovení vrtu bude priestor vyčistený a následne bude zatrávnený, vykonaná bude náhradná výsadba drevín. V súvislosti s využívaním geotermálnej vody bude postavený objekt tepelnej centrály na ploche cca 10 m².

Vplyvy na biotu sa v súvislosti so znečistením ovzdušia nepredpokladá.

Vplyvy na biotu budú súvisieť aj s vypúšťaním geotermálnych vód do Hlbokého potoka počas hydrodynamických skúšok a počas využívania geotermálneho vrtu. Vzhľadom na fyzikálno-chemické vlastnosti geotermálnej vody, hlavným ukazovateľom, ktorý môže ovplyvniť kvalitu vody recipientu, je teplota vypúšťanej vody. Pred vypustením čerpanej geotermálnej vody do recipientu sa zabezpečí jej ochladenie v miere, aby nebola prekročená medzná hodnota teploty 21,5°C určená v NV SR č. 269/2010 Z.z. Príloha 2, časť C, kvalitatívne ciele povrchovej vody, časť C Povrchové vody vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb, Pásma vód lososovitých rýb. Vodné toky v oblasti dotknutého územia sú lososové a pstruhové rybárske revíry. Počas využívania geotermálnej vody sa jej energetickým využitím dosiahne schladenie na cca 14°C. Nepredpokladá sa, že vypúšťaním geotermálnej vody dôjde k zvýšeniu koncentrácií znečistujúcich v recipiente, ktoré by mali nepriaznivý vplyv na životné prostredie. Vypúšťanie použitej geotermálnej vody bude mať pozitívny vplyv na hydrologické pomery, v čase nižších prietokov dôjde k zvýšeniu vodnosti, k zvýšeniu rýchlosťi prúdenia vody v koryte. Zvýšenie prietokov pri Q355, Q270 prispeje k zlepšeniu samočistiacej schopnosti vplyvom vyšej sedimentácie splaveninového materiálu, čo môže mať pozitívny vplyv na bentické spoločenstvo o ichyofaunu. Vzhľadom na výšku zvýšenia prietoku sa neočakáva ovplyvnenie druhovej pestrosti a početnosti bentosu, ani zmeny spoločenstiev ichyofauny. Vypúšťanie použitých geotermálnych vód si nevyžiada odstraňovanie brehovej vegetácie, úpravu profilu recipientov.

8. Riziko nehôd s prihliadnutím na použité látky a technológie Riziko nehôd s prihliadnutím najmä na použité látky a technológie, ako aj ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti (napr. prírodné katastrofy, zmena klímy).

Realizácia prieskumného vrtu si vyžiada dočasné zábery nezastavaných plôch o výmere cca 500 m². Ide o plochy, ktoré sú v zastavanom území, v katastri sú evidované ako zastavaná plocha a ostatná plocha. Na týchto plochách sa v súčasnosti nachádza trávnatý porast a po obvode výsadby stromov rôzneho veku. Na týchto dočasných záberoch bude narušený vegetačný pokryv v trvaní cca 6 mesiacov, práce si môžu vyžiadať aj odstránenie niekoľkých stromov. Po realizácii vrtu bude prevažná časť zabratých plôch rekultivovaná. V súvislosti s využívaním geotermálnej vody bude postavený objekt tepelnej centrály na ploche cca 10 m².

Odstránením vegetačného pokryvu, vznikne podklad, ktorý absorbuje viac tepla. Rozsah a charakter navrhovanej činnosti však neprinesie zmenu celkového úhrnu zrážok v území, ani neovplyvní odtokové pomery.

Geotermálne vody môžu obsahovať rozpustené plyny ako metán (CH₄), oxid uhličitý (CO₂), sírovodík (H₂S). Niektoré z nich sú skleníkovými plynmi spôsobujúcimi globálne otepľovanie. V porovnaní s ostatnými zdrojmi (spaľovanie fosílnych palív, dreva) sú však emisie vyprodukované pri využití geotermálnych vód na jednotku energie štatisticky výrazne nižšie. Geotermálna energia je preto ekologickej lepšou alternatívou.

II. Miesto vykonávania navrhovanej činnosti

1. Súčasný stav využitia územia

Prieskumný vrt pre geotermálne vody je navrhované realizovať v SV časti zastavaného územia Tatranskej Lomnice na parcele č. 264/1 (zastavaná plocha a nádvorie). Obslužné technológie pre vrtné práce (výplachové hospodárstvo, chladenie vody z vrtu, skladovanie vrtného súťažia, pažníc, iných materiálov, vedenie potrubia pre odvádzanie vód čerpaných počas hydrodynamickej skúšky) budú umiestnené aj na okolitých parcelách (parcelsa č. 264/4, parcelsa č. 264/5 (obe sú ostatná plocha)). Vlastník týchto pozemkov udelil navrhovateľovi súhlas pre realizáciu prieskumných hydrogeologických prác. Parcely sa nachádzajú na ľavej strane cesty II/540 vedúcej z Veľkej Lomnice do Tatranskej Lomnice, kde končí križovatkou s II/537.

2. Súlad navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou

Územie, kde je navrhované zhotovenie prieskumného vrtu, podľa platnej územnoplánovacej dokumentácie (BÉL, A. – CHUDÍK, M. A KOL., 2009: ÚZEMNÝ PLÁN MESTA VYSOKÉ TATRY) predstavuje plochu cestovného ruchu. Obslužné technológie, skladovanie materiálov bude aj na ploche určenej pre výstavbu rodinných domov a na ploche záhrad. Realizáciou posudzovaného prieskumného vrtu nedôjde k zmene funkčného využitia územia. Jeho realizácia si vyžiada iba dočasné zábery plôch o výmere cca 500 m². Na týchto dočasných záberoch bude narušený vegetačný pokryv v trvaní cca 11 mesiacov, práce si môžu vyžiadať aj odstránenie niekoľkých stromov. V súvislosti so zhotovením vrtu sa počas obdobia jeho realizácie predpokladá narušenie faktorov pohody a kvality života u obyvateľstva v bezprostrednom okolí, rušenie avifauny a cicavcov. Po realizácii vrtu bude prevažná časť zabratých plôch upravená. V súvislosti s využívaním geotermálnej vody bude postavený objekt tepelnej centrálky na ploche cca 10 m². Navrhovateľ plánuje geotermálnu vodu využiť ako zdroj tepla v objekte Vila Széchényi, ktorej je vlastníkom.

3. Relatívny dostatok, kvalita a regeneračné schopnosti prírodných zdrojov v dotknutej oblasti

Geotermálna energia je zaradená medzi obnoviteľné zdroje energie. Hydrogeologický vrt na využívanie geotermálnej vody je navrhované realizovať v útvare geotermálnych vód SK300140FK Levočská panva (Z a J časť), v ktorom sú zostávajúce množstvá tepelnno-energetického potenciálu geotermálnej energie: GV 198,3 l·s⁻¹, GE 41,16 MWt (Malík, P. a

kol., 2013). Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k využitiu potenciálu, ktoré územie ponúka. Vzhľadom k plánovanému využívaniu geotermálnej energie v dotknutej oblasti nie je predpoklad poškodenia prírodných zdrojov a tým ich opäťovnej regeneračnej schopnosti. Zmena globálnej klímy, ktorú neustále spôsobuje zvyšovanie koncentrácie skleníkových plynov v atmosfere je jedným z najvýraznejších environmentálnych problémov súčasnosti. Využívaním geotermálnej energie dôjde k zníženiu emisií znečistujúcich látok TZL, SO₂, NO_x, ΣC, ktoré sú do ovzdušia emitované zo zdrojov tepla spaľujúcich komerčné fosílné palivá a drevo.

4. Únosnosť prírodného prostredia

Územie, kde je navrhovaná realizácia prieskumného vrtu pre geotermálne vody sa nachádza v zastavanom území Tatranskej Lomnice, ktorá je súčasťou Tatranského národného parku (TANAP), kde platí 3. stupeň ochrany. Výmera územia TANAP-u priamo dotknutá navrhovanou činnosťou je cca 500 m² počas realizácie vrtu, po dobu cca 7 mesiacov. V súvislosti s využívaním termálnej vody bude postavený objekt tepelnej centrály na ploche cca 10 m².

Maloplošne chránené územia sa nachádzajú v okolí územia navrhovanej činnosti. Najbližšie sa nachádza Národná prírodná rezervácia Pramenište vo vzdialosti cca 550 m SV smerom, SV smerom vo vzdialosti cca 1,7 km sa nachádza Národná prírodná rezervácia Mokriny, 3 km JZ smerom sa nachádza Prírodná rezervácia Poš. Navrhovaná činnosť nemá charakter ani dosah ovplyvniť tieto chránené územia.

Územie, kde je navrhovaná realizácia prieskumného vrtu pre geotermálne vody, sa nachádza južne pod SKCHVU030 Tatry vo vzdialosti cca 3,5 km. Navrhovaná činnosť priamo nezasahuje do tohto CHVU, prostredníctvom nepriamych vplyvov nemá charakter ani dosah ovplyvniť jeho predmety ochrany. Z uvedeného dôvodu sa nepovažuje SKCHVU030 Tatry dotknuté realizáciou navrhovaného projektu.

Územie, kde je navrhovaná realizácia prieskumného vrtu pre geotermálne vody do SKUEV0307 Tatry nezasahuje priamo. SKUEV0307 sa rozprestiera SV vo vzdialosti 0,55 km, S vo vzdialosti cca 1,2 km a Z vo vzdialosti 0,7 m. Navrhovaná činnosť priamo nezasahuje do tohto UEV, prostredníctvom nepriamych vplyvov nemá charakter ani dosah ovplyvniť jeho predmety ochrany. Z uvedeného dôvodu sa nepovažuje SKUEV0307 Tatry dotknuté realizáciou navrhovaného projektu.

Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k zmene funkčného využitia územia. Súčasný funkčný stav využívanie územia je bývanie a navrhovaná činnosť nie je v rozpore s platnou územnoplánovacou dokumentáciou mesta Vysoké Tatry a s územným plánom Prešovského samosprávneho kraja.

Uvedená činnosť sa nenachádza v historickej, kultúrnej alebo archeologickej oblasti.

II. Význam a vlastnosti očakávaných vplyvov

Popradská kotlina, ako súčasť levočskej panvy, je zaradená medzi perspektívne oblasti z hľadiska výskytu a energetického využitia zdrojov geotermálnej energie. Hydrogeologický vrt na využívanie geotermálnej vody je navrhované realizovať v útvare geotermálnych vôd SK300140FK Levočská panva (Z a J časť), v ktorom sú zostávajúce množstvá tepelnno-energetického potenciálu geotermálnej energie: GV 198,3 l·s⁻¹, GE 41,16 MWt (Malík, P. a kol., 2013). Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k využitiu potenciálu, ktoré územie ponúka.

Navrhovaná činnosť predstavuje využitie obnoviteľného zdroja energie. Využívanie geotermálnej energie je alternatívou riešenia dvoch zásadných problémov ľudstva a to zásobovania energiou a znečisťovania životného prostredia. Výmenou zdrojov tepla (plynových kotlov, resp. kotlov na pevné palivo) za využívanie tepelného potenciálu geotermálnej vody sa nebude spotrebovávať neobnoviteľný zdroje energie (plynu), nebude sa produkovať odpad (vzniká spaľovaním dreva) a dosiahne sa zlepšenie kvality ovzdušia.

Potenciál geotermálnej energie je veľký, no technologicky, finančne aj časovo veľmi náročný. V porovnaní so slnečnou či veternovou energiou je však podstatne spoľahlivejším obnoviteľným zdrojom energie bez výraznejších výkyvov alebo výpadkov.

Údaje o priamych vplyvoch činnosti na životné prostredie“ hodnotenie vplyvov vychádza z predbežnej identifikácie najvýznamnejších vstupov a výstupov navrhovanej činnosti. Cieľom špecifikácie dopadov týchto vstupov a výstupov na jednotlivé zložky prírodného, krajinného a sociálneho prostredia je podchytenie tých okolností, ktoré by závažným spôsobom modifikovali existujúcu kvalitu životného prostredia, či už v pozitívnom alebo negatívnom smere.

Pre hodnotenie významnosti vplyvov bola zvolená 5 stupňovú škála hodnotenia:

- bez vplyvu – žiadny vplyv sa neočakáva,
- nevýznamný (+/-) – zanedbateľný miestny vplyv, vplyv menšieho významu,
- málo významný (+/-) vplyv – vplyv stredne významný, s väčšou územnou pôsobnosťou, s vplyvom na väčší počet obyvateľov,
- významný vplyv (+/-) – vplyv, ktorý má dosah na širšie okolie.

Predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti

Potenciálne vplyvy na jednotlivé zložky ŽP a obyvateľstvo	Významnosť vplyvu	Vratnosť
<i>Vplyvy na obyvateľstvo</i>	<i>Vplyvy na kvalitu ovzdušia</i>	- málo významný
	<i>Hluková záťaž</i>	- málo významný
	<i>Žiarenie, zápach</i>	- nevýznamný

Potenciálne vplyvy na jednotlivé zložky ŽP a obyvateľstvo	Významnosť vplyvu	Vratnosť
	Zvýšená intenzita dopravy	- nevýznamný
	Socio-ekonomicke vplyvy	+ málo významný
Vplyvy na pôdu	Zábery PPF resp. lesných pozemkov	bez vplyvu
Vplyvy na horninové prostredie a reliéf	Pokles zemského povrchu, ním vyvolaná indukovaná seismicita	bez vplyvu*
	Aktivácia zosuvov	bez vplyvu
	Vplyv na prírodné zdroje	+ málo významný
	Napĺňanie kapacity skládok odpadov	+ málo významný
	Riziko kontaminácie	- nevýznamný
Vplyvy na vodné pomery	Ovplynvenie okolitých hlbokých zdrojov podzemných vôd	bez vplyvu*
	Ovplynvenie kvality povrchových vôd	- nevýznamný
	Ovplynvenie prietoku povrchových vôd	+ nevýznamný
Vplyv na klimatické pomery	Ovplynvenie mikroklimy z dôvodu vzniku spevnených plôch	- nevýznamný
	Emisie skleníkových plynov	+ nevýznamný
Vplyvy na faunu, flóru a biotopy, ÚSES	Výrub drevín	- nevýznamný
	Rušenie živočíchov	- nevýznamný
	Rozvoj biodiverzity flóry a fauny	+ málo významný
	Ovplynvenie z dôvodu zvýšenia teploty	- nevýznamný
	Ovplynvenie z dôvodu objemu (vodnatosti) a rýchlosťi prúdenia	- nevýznamný
Vplyvy na krajinu	Ovplynvenie funkčného využitia územia	bez vplyvu

Potenciálne vplyvy na jednotlivé zložky ŽP a obyvateľstvo	Významnosť vplyvu	Vratnosť
	<i>Ovplyvnenie krajinného obrazu</i>	- málo významný
Vplyvy na urbánny komplex a	<i>Vplyvy na služby, rekreáciu a cestovný ruch</i>	- nevýznamný
Vplyvy na dopravu	<i>Ovplyvnenie príehodnosti na miestnej komunikácii</i>	- nevýznamný

Realizácia činnosti nebude mať priamy vplyv presahujúci štátne hranice.

Neboli identifikované vyvolané súvislosti, ktoré by spôsobili zmeny v kvalite životného prostredia dotknutého územia v porovnaní so súčasným stavom.

Možnosti účinného zmiernenia vplyvu

Opatrenia počas projektovej prípravy

Podrobne rozpracovať projekt geologickej úlohy, do ktorého budú zahrnuté výsledky procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Zabezpečiť posúdenie inžinierskogeologických pomerov v mieste osadenia vrtnej súpravy.

Vyriešiť strety záujmov a vstupy na pozemky.

V prípade ak si zhotovenie vrtu a príprava pracoviska vyžiadajú odstránenie drevín, zrealizovať ho na základe súhlasu podľa § 47 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z.z. v z.n.p..

Vykonať pasportizáciu nehnuteľností ležiacich v bezprostrednej blízkosti zhotovenia prieskumného vrtu.

Pre zabezpečenie ústia vrtu je potrebné zabezpečiť hydraulický preventer, ktorý bude namontovaný na ústie pažnicovej kolóny.

Opatrenia počas výstavby – zhotovenie vrtu

Požaduje sa rotarové vŕtanie na plnú počvu do konečnej hĺbky vrtu 500 m.

Zabezpečiť vhodný výber mechanizmov, pri rešpektovaní požiadavky optimálneho výberu technológií k navrhovanému konštrukčnému riešeniu a zabezpečiť ich pravidelnú údržbu a kontrolu.

Používať sa môžu len stroje a zariadenia, ktoré svojou konštrukciou, zhotovením a technickým stavom zodpovedajú všetkým predpisom bezpečnosti práce. Stroje sa môžu používať iba na účely, na ktoré boli vyrobené a sú technicky spôsobilé.

Vzhľadom na umiestnenie vrtu v zastavanom území vybudovať protihlukovú bariéru, ktorá bude tlmitiť hluk vrtnej súpravy.

Zabezpečiť sklad pre skladovanie pohonných látok, olejov, nebezpečných odpadov (znečisťujúce látky).

Zhotoviteľ vrtu musí mať k dispozícii prostriedky na likvidáciu úniku znečistených látok do horninového prostredia (havarijné pomôcky).

V prípade úniku znečistujúcich látok je nutné kontaminovanú zeminu zneškodniť v zmysle zákona o odpadoch (č. 79/2015 Z.z. v z.n.p.).

Vŕtanie v paleogénnych štruktúrach môže byť zdrojom emanácie metánu (CH₄). Počas realizácie vrtných prác zabezpečiť meranie prítomnosti tohto plynu. V prípade výskytu metánu vykonať opatrenia pre zabezpečenie bezpečnosti pracoviska.

Zabezpečiť čistenie vozidiel vychádzajúcich zo staveniska, zabezpečiť čistotu verejnej komunikácie.

Ak počas zhotovenia vrtu dôjde k znečisteniu verejnej komunikácie je povinnosť zabezpečiť jej vyčistenie.

Počas suchého, teplého počasia resp. pri intenzívnom vetre zabezpečiť skrápanie prašných plôch prístupových, aby nedochádzalo k resuspenzii tuhých častíc.

Všetky vozidlá s otvorenou ložnou plochou, využívané na prepravu materiálov potenciálne produkujúcich prach, budú mať riadne priliehajúce bočnice a zadné dosky. Materiály, ktoré môžu spôsobiť tvorbu prachu sa nebudú nakladať do väčšej výšky ako siahajú bočnice a zadné dosky a prikryjú sa čistou nepremokavou plachtou v dobrom stave. Plachta bude riadne upevnená a bude presahovať hrany bočníc a zadných dosák.

Pri skladovaní prašných materiálov je potrebné vykonať opatrenia, ako napr.: skladovať prašné materiály najmä v silách, zastrešiť sklad prašných materiálov zo všetkých strán, zakryť povrch skladovaných prašných materiálov, udržiavať potrebnú vlhkosť povrchu uskladnených prašných materiálov.

Zabezpečiť, aby práce neprekračovali najvyššiu prípustnú hladinu hluku vo vonkajšom prostredí ich vhodnou organizáciou. Prácu ľažkých stavebných strojov a nákladných vozidiel je nutné sústredit len na dennú dobu v max. rozmedzí 7:00 – 18:00 hod.

Všetky vozidlá počas doby parkovania na stavenisku budú mať vypnutý motor.

Pri výrube drevín dodržať podmienky uvedené v súhlase orgánu ochrany prírody na ich výrub. Je povinnosť min. 15 dní pred uskutočnením výrubu túto skutočnosť oznámiť orgánu ochrany prírody. Výrub dreviny možno vykonať len po jej predchádzajúcim vyznačení orgánom ochrany prírody a po právoplatnosti súhlasu orgánu ochrany prírody, ktorým je vykonávateľ výrubu povinný sa na požiadanie preukázať.

Počas doby zhotovenia vrtu dreviny nachádzajúce sa v bezprostrednej blízkosti musia byť zabezpečené podľa normy STN 83 7010 (Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie - norma platí pre starostlivosť, udržiavanie a ochranu stromov, rastúcich mimo lesného pôdneho fondu v zastavanom území obce). Kmeň a kôru dreviny ochrániť buď debnením, alebo obalením hrubou textíliou.

V blízkosti drevín neumiestňovať skládky a medziskládky materiálov, najmä takých, pri ktorých môže dôjsť k vylúhovaniu znečistujúcich látok do pôdy.

Pred začatím čerpacej skúšky a vypúšťaním vody do recipientu vybaviť povolenie na osobitné užívanie vôd podľa § 21 ods. 1 písm. g) na čerpanie podzemných vôd a ich vypúšťanie do povrchových vôd alebo do podzemných vôd pri hydrogeologickom prieskume s

predpokladaným časom trvania čerpacej skúšky nad päť dní a pri zakladaní stavieb. Vplyv vypúšťania geotermálnych vôd na kvalitu vody v recipiente bude v žiadosti posúdený aj výpočtom prostredníctvom zmiešavacej rovnice. Kvalitatívne charakteristiky vypúšťanej vody budú dosahovať limitné hodnoty NV č. 269/2010 Z.z.

Zabezpečiť ochladenie čerpaných vôd pred ich vypustením do recipientu Hlbokého potoka.

Zabezpečiť kontinuálne vypúšťanie čerpaných vôd, aby nedochádzalo k nárazovému vypúšťaniu.

Po zhotovení vrtu priestor vyčistiť, zatrávniť, v prípade ak dôjde k výrubom zabezpečiť náhradnú výsadbu drevín.

Odpady (ako vrtné jadro, použitý výplach, iné odpady) odovzdať len osobe oprávnenej nakladať s odpadmi podľa zákona 79/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Opatrenia v súvislosti s exploataciou geotermálneho vrtu

Na vrte bude potrebné stanoviť všetky kvantitatívne a kvalitatívne parametre, aby sa dali určiť podmienky pre jeho optimálne využitie. Na zabudovanom vrte po definitívnom vystrojení a po odpieskovanií vrchu budú vykonané dlhodobá a poloprevádzková hydrodynamická skúška v trvaní cca 40 dní. Pre zachytenie prípadných vplyvov na okolité hlboké zdroje podzemných vôd, v čase realizácie prieskumného vrchu a v čase hydrodynamických skúšok, vykonávať prevádzkovane účelové režimové pozorovania pre zachytenie prípadných vplyvov na okolité hlboké zdroje podzemných vôd.

Vyhodnotením vrtných prác a hydrodynamických skúšok predpokladáme získať nasledovné údaje:

- geologický, litologický vývoj hornín v mieste situovania vrchu,
- stratigrafické zaradenie prevŕtaných hornín,
- vyčlenenie zvodnencov a izolátorov,
- fyzikálne vlastnosti kolektorov,
- hydrogeologické a hydraulické parametre kolektorov,
- úroveň statickej (dynamickej) hladiny podzemnej vody,
- tlakové, teplotné a fyzikálno-chemické zmeny v závislosti na odbere,
- geotermické parametre vrchu,
- hydrodynamické parametre vrchu,
- hydrochemické parametre geotermálnej vody,
- podklady pre klasifikáciu množstiev podzemnej vody.

Výsledkom prieskumu bude výpočet využiteľných množstiev podzemnej vody, návrh exploatačných podmienok navrhovaného vrchu a optimálneho režimu exploatacie zdroja. Súčasne sa stanovia ochranné opatrenia pri prevádzke zdroja, navrhnuť zásady vnútornej a vonkajšej ochrany zdroja a spôsob zneškodňovania geotermálnych vôd.

Návrh prevádzkového monitorovania

Počas prevádzky vykonávať režimové merania za účelom ochrany zdroja i hydrogeologickej štruktúry v nasledovnom rozsahu 1 krát za deň:

- okamžitú výdatnosť zdroja - indukčným prietokomerom [l.s^{-1}],
- sumárny odber geotermálnej vody - indukčným prietokomerom [m^3],
- teplotu vody na ústí - sondou na meranie teploty a vodivosti [$^{\circ}\text{C}$],
- vodivosť vody na ústí - sondou na meranie teploty a vodivosti [$\mu\text{S.cm}^{-1}$],
- úroveň hladiny geotermálnej vody [m].

Počas prvých 3 rokov 1 krát ročne odobrat' vzorku vody pre analýzu v rozsahu základnej analýzy (v zmysle vyhlášky č. 100/2006 Z.z.).

Návrh opatrení na ochranu geotermálnych vód

Ochrancu geotermálnej vody možno vymedziť nasledovne:

- vnútorná ochrana:
  - zdroj exploataovať pri maximálnej doporučenej výdatnosti, pri maximálnom znížení hladiny podzemnej vody (budú určené výpočtom),
  - obmedziť na maximálnu možnú mieru vypínanie a zapínanie čerpadla,
  - zabezpečiť zdroj tak, aby do neho nepadlo žiadne meracie zariadenie, prípadne čerpadlo.
- vonkajšia ochrana,
  - vzhľadom na to, že v blízkosti posudzovaného vrtu sa nachádzajú viaceré geotermálne vrty, je v záujme využívateľa zdroj monitorovať a pravidelne režimové merania vyhodnocovať,
  - pre ochranu kvantity geotermálnej vody sa neodporúča v okruhu 2 km realizovať ďalší geotermálny vrt.

Opatrenia počas prevádzky navrhovanej činnosti

Dodržiavať povinnosti vlastníka vodných stavieb a iných povinností uvedených vo vodoprávnych povoleniach podľa zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov.

Dodržiavať povinnosti pôvodcu (resp. držiteľa) odpadov v zmysle zákona č. 79/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov.

O dotknutom území a navrhovanej činnosti je v súčasnosti dostatočné množstvo informácií, na základe ktorých môžeme konštatovať, že najdôležitejšie okruhy problémov boli identifikované a riešené samotným technickým riešením a navrhovanými opatreniami.

Rozsah možných vplyvov posudzovanej činnosti na jej okolie je popísaný a v procese posudzovania vplyvov sa neidentifikoval žiadny, ktorý by bolo potrebné bližšie skúmať, či dokladovať.

STANOVISKÁ DOTKNUTÝCH ORGÁNOV

Podľa ust. § 23 ods. 1 zákona EIA: *Príslušný orgán do siedmich pracovných dní od doručenia zámeru podľa § 22 zašle zámer povolujúcemu orgánu, rezortnému orgánu, dotknutému orgánu a dotknutej obci. Príslušný orgán zverejní bezodkladne prostredníctvom webového sídla ministerstva zámer a oznamenie o predložení zámeru, ktoré obsahuje základné údaje o navrhovanej činnosti a základné údaje o navrhovateľovi. Základnými údajmi o navrhovanej činnosti sú názov, miesto realizácie, predmet činnosti a základnými údajmi o navrhovateľovi sú názov, adresa alebo sídlo navrhovateľa.*

Podľa ust. § 23 ods. 3 zákona EIA: *Dotknutá obec do troch pracovných dní od doručenia zámeru alebo oznamenia podľa odseku 2 informuje oňom verejnosť na úradnej tabuli obce a zároveň oznámi, kde a kedy možno do zámeru nahliadnuť, v akej lehote môže verejnosť podávať pripomienky a miesto, kde sa môžu pripomienky podávať. Zámer musí byť verejnosti sprístupnený najmenej po dobu 21 dní od zverejnenia informácie o jeho doručení*

Podľa ust. § 23 ods. 4 zákona EIA: *Rezortný orgán, povolujúci orgán, dotknutý orgán a dotknutá obec doručia písomné stanoviská k zámeru príslušnému orgánu do 21 dní od jeho doručenia. Verejnosť môže doručiť svoje písomné stanovisko k zámeru príslušnému orgánu do 21 dní od zverejnenia zámeru na webovom sídle ministerstva alebo od zverejnenia oznamenia podľa odseku 3; písomné stanovisko sa považuje za doručené, aj keď je doručené v stanovenej lehote prostredníctvom dotknutej obce; ak sa nedoručí písomné stanovisko v uvedenej lehote, stanovisko sa považuje za súhlasné.*

K zámeru sa v rámci zisťovacieho konania podľa zákona EIA sa vyjadrili:

1. Okresný úrad Poprad, odbor krízového riadenia, č. j. OU-PP-OKR-2019/002083-014 zo dňa 23.05.2019 doručené dňa 24.05.2019:

- Nemá žiadne požiadavky a pripomienky.

2. Okresný úrad Poprad, odbor starostlivosti o životné prostredie, štátna správa odpadového hospodárstva, č. j. OU-PP-OSZP-2019/009967/02-KJ zo dňa 03.06.2019 doručené dňa 05.06.2019:

- Nemá k predloženému zámeru navrhovanej činnosti námitky. Zároveň uvádza, že nepožaduje posudzovanie zámeru podľa zákona EIA, keďže podľa predloženého zámeru budú vzniknuté odpady zhromažďované vo vhodných nádobách a zhodnotenie alebo zneškodnenie vzniknutých odpadov budú realizovať oprávnené osoby.

Vyhodnotenie správneho orgánu: podmienka bola zapracovaná do podmienok vo výroku rozhodnutia.

3. Okresný úrad Poprad, odbor starostlivosti o životné prostredie, štátnej správa ochrany prírody a krajiny, č. j. OU-PP-OSZP-2020/015341-04 zo dňa 16.09.2020 doručené dňa 21.09.2020

- Orgán ochrany prírody vo svojom stanovisku poukázal na to, že v uvedenej veci je dotknutým orgánom len v súvislosti s ochranou drevín rastúcich mimo lesa (ust. § 47 zákona č. 543/2002).
- Z hľadiska ochrany drevín na dočasných záberoch bude narušený vegetačný kryt v trvaní cca 11 mesiacov a príprava pracovného priestoru si môže vyžiadať odstránenie niekoľkých stromov a kríkov.
- Na základe uvedeného orgán ochrany prírody z hľadiska vplyvu navrhovanej činnosti na ochranu drevín rastúcich mimo lesa nepožaduje posudzovanie navrhovanej činnosti podľa zákona EIA.

4. Okresný úrad Poprad, pozemkový a lesný odbor, č. j. OU-PP-PLO-2019/010745-002 zo dňa 04.06.2019 doručené dňa 06.06.2019:

- Nemá z hľadiska ochrany a využívania poľnohospodárskej pôdy pripomienky. Realizáciou zámeru nebudú dotknuté záujmy ochrany poľnohospodárskej pôdy, nakoľko nedôjde ani k záberu poľnohospodárskej pôdy ani k použitiu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely.

5. Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi, č. j. 390-1103/2019 zo dňa 05.06.2019 doručené dňa 06.06.2019:

- K zámeru nemá pripomienky a námietky.

6. Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, č. j. OU-PO-OSZP1-2020/039784-005 zo dňa 28.09.2019 doručené dňa 30.09.2020

- Na základe posúdenia predmetnej žiadosti a prihliadajúc na stanovisko odbornej organizácie ochrany prírody Štátnej ochrany prírody SR, Správy TANAP, Ul. kapitána Nálepku č. 2, 059 21 Svit č.j. TANAP/789-001/2020 zo dňa 14.08.2020 k predloženému zámeru zaslal tento orgán tieto pripomienky:

Z dôvodu minimalizácie vplyvov rušenia fauny v jej prirodzenom prostredí:

- požadujeme vzhľadom na umiestnenie vrtu v zastavanom území národného parku, vybudovať dočasné protihlukové bariéru, ktorá bude tlmiť hluk vŕtnej súpravy;
- požadujeme voliť typ vŕtnej súpravy, ako aj ostatných mechanizmov s čo možno najnižším akustickým výkonom;
- požadujeme prácu ľažkých stavebných strojov a nákladných vozidiel sústredit' len na dennú dobu v max. rozmedzí 7:00 - 18:00 hod.

Z dôvodu ochrany vôd a vodných ekosystémov:

- požadujeme prísne dodržanie všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku ochrany vôd, napr. aby pred vypustením čerpanej geotermálnej vody z prieskumného vrtu do recipientu bolo zabezpečené jej ochladenie v miere, ktorá neprekročí medznú hodnotu

teploty 21,5°C určenú v NV SR č. 269/2010 Z.z. a takto následne je možné jej odvádzanie do recipientu;

- v prípade potvrdenia vhodnosti geotermálnej vody týmto prieskumným vrtom, požadujeme následne získanú geotermálnu vodu využívať výlučne len na predmet popísaný v posudzovanom zámere, t.j. ako zdroj tepla na vykurovanie budov;
- v prípade, že technológia realizácie prieskumného vrtu umožňuje nepoužitie kyseliny, odporúčame vylúčiť kyselinovanie vrtu;

Z dôvodu územnej ochrany

- požadujeme vytážený materiál, skladky zeminy, vrtné súpravy a doplnkovú techniku umiestniť na biologicky nevýznamné plochy;
- požadujeme, aby pri pohybe mechanizmov v lokalite nedošlo k poškodeniu brehového porastu Hlbokého potoka;
- V súvislosti s následnou realizáciou navrhovanej činnosti ešte upozorňujeme, že napr. :
- na území, na ktorom platí 3 stupeň územnej ochrany (t.j. územie Tatranského národného parku), sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody podľa § 14 ods. 1 písm. f) zákona OPaK na vykonávanie technických geologických prác,
- na výruby drevín vrátane brehových porastov a cestnej zelene bude potrebné požiadat' o vydanie súhlasu podľa § 47 zákona OPaK.

Vyhodnotenie správneho orgánu: podmienky boli zapracované do podmienok vo výroku rozhodnutia.

Správny orgán v plnom rozsahu nezapracoval do výroku rozhodnutia podmienku týkajúcu sa vymedzenia časového horizontu, kedy možno vykonávať vŕtacie práce. Okresný úrad Prešov svoje podmienky odvodzuje od stanoviska Správy TANAPu. Dôvodom neakceptovania tejto podmienky v plnom rozsahu je, že Správa TANAPu sa vyjadrovala k predloženému zámeru opakovane, pričom pri prvom vyjadrení túto podmienku neurčila. Je v rozpore s právnou istotou účastníka konania, ak sa v priebehu konania neustále sprísňujú podmienky, za ktorých môže dostať k realizácii navrhovanej činnosti. V pôvodne predloženom zámere *navrhovateľ* uvádzal, že práce súvisiace s vykonávaním vrtu bude vykonávať nepretržite (24 hod. denne) v priebehu dvoch mesiacov. Po vzenení námetok účastníkmi konania a dotknutými orgánmi *navrhovateľ* zmenil uvedenú časť zámeru s tým, že práce bude vykonávať výhradne v pracovných dňoch v čase od 07:00 do 20:00 hod. po dobu cca 7 mesiacov.

Z predloženej hlukovej štúdie ako aj z predloženého zámeru vyplýva, že podľa čl. 1 ods. 1.7 k vyhláške č. 549/2007 Z.z. sa stavebná činnosť (vrtné práce) môžu vykonávať v pracovných dňoch od 07:00 do 21:00 a v sobotu od 08:00 do 13:00 hod. *Navrhovateľ* teda ustúpil námetkam a čas výkonu prác upravil na minimum.

Z vyjadrenia dotknutého orgánu s ohľadom na stanovisko odbornej organizácie ochrany prírody nevyplýva dôvod ďalšieho skrátenia časového úseku prípustného pre výkon vrtných prác, ani to, akým spôsobom by skrátenie prác o ďalšie dve hodiny denne priaznivo pôsobilo na faunu v danom území. *Správny orgán* nepristúpil na uvedenú podmienku

dotknutého orgánu najmä z dôvodu, že neúmerným skracovaním času by bolo *navrhovateľovi* znemožnené vykonanie navrhovanej činnosti bez relevantného dôvodu.

Ďalším argumentom je, že dotknutý orgán určil požiadavku sústredit práce len na dennú dobu v max. rozmedzí 7:00 - 18:00 hod, pričom sa z pohľadu ochrany prírody nezaoberal tým, či sa práce budú vykonávať len počas pracovných dní alebo aj počas dní pracovného pokoja.

Správny orgán prihliadal aj na argument *navrhovateľa*, v zmysle ktorého sústredil práce len na pracovné dni, a to najmä s ohľadom na obyvateľov dotknutej oblasti. Vzhľadom na časovú náročnosť vykonávaných prác, s prihliadnutím na odľahčenie obyvateľov od dopadov hluku počas dní pracovného pokoja, ako aj na skutočnosť, že dotknutý orgán nijakým spôsobom neodôvodnil skrátenie času vykonávaných prác deklarovaného v predloženom zámere (najmä neuviedol konkrétny dôvod, pre ktorý by skrátenie času mohlo odľahčiť dopad na faunu) považuje *správny orgán* za legitímne, výjsť v ústrety *navrhovateľovi* a neakceptovať uvedenú podmienku dotknutého orgánu v celom rozsahu.

7. Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vód a vybraných zložiek životného prostredia kraja, č. j. OU-PO-OSZP2-2019/028606 zo dňa 06.06.2019 doručené dňa 10.06.2019:

- Z hľadiska ním hájených záujmov nemá pripomienky k predloženému zámeru.
- Z hľadiska ochrany existujúcich zdrojov pri vykonávaní geologických prác je potrebné zabezpečiť, aby pri manipulácii s látkami škodiacimi vodám nedošlo k ich úniku do povrchových a podzemných vód, prípadne k negatívному ovplyvneniu kvantitatívnych parametrov podzemných vód.
- V prípade negatívneho ovplyvnenia už povolených odberov geotermálnych vód geologickým dielom – geotermálnym vrtom, realizovaným v rámci prieskumu, bude povinnosťou obstarávateľa práce ukončiť a geologické dielo prípadne zlikvidovať.
- Pred začatím hydrodynamickej skúšky, v súlade s § 21 ods.1 písm. g) vodného zákona, je potrebné požiadať príslušný orgán štátnej vodnej správy o povolenie na osobitné užívanie vód (čerpanie podzemných vód a ich vypúšťanie pri hydrogeologickej prieskume nad 5 dní).
- V súlade s ustanovením § 21 ods. 7 písm. b) vodného zákona orgán štátnej vodnej správy je viazaný pri povoľovaní odberu podzemných vód hladinou podzemnej vody, ktorá ešte umožňuje trvalo udržateľné využívanie vodných zdrojov a riadnu funkciu vodných útvarov s nimi súvisiacich a rozhodnutím ministerstva (MŽP SR - Sekcia geológie) o schválení záverečnej správy s výpočtom množstiev podzemnej vody.
- Podľa ustanovenia § 21 ods. 2 vodného zákona povolenie na osobitné užívanie vód (odber geotermálnych vód a ich vypúšťanie), ktoré možno vykonávať len s užívaním vodnej stavby, je potrebné vydať pred vydaním stavebného povolenia na vodnú stavbu alebo súčasne so stavebným povolením v spoločnom konaní, ak nejde o existujúcu vodnú stavbu alebo povolenú vodnú stavbu“.
- Podľa názoru Okresného úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia štátnej správy vód a vybraných zložiek životného prostredia kraja predložené oznamenie nie potrebné posudzovať podľa zákona č.24/2006 Z. z. o posudzovaní

vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vód a vybraných zložiek životného prostredia kraja zároveň upozorňuje *navrhovateľa*, že odber geotermálnych vód podlieha zisťovaciemu konaniu podľa ustanovení zákona č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (príloha č. 8, tabuľka č. 10. Vodné hospodárstvo, položka č. 9).

Vyhodnotenie správneho orgánu: podmienky boli zapracované do podmienok vo výroku rozhodnutia.

8. Okresný úrad Poprad, pozemkový a lesný odbor, č. j. OU-PP-PLO-2019/009838-002 zo dňa 04.06.2019 doručené dňa 10.06.2019:

- Z hľadiska ochrany a využívania poľnohospodárskej pôdy nemá k predloženému zámeru pripomienky, keďže realizáciou vrtu nebudú dotknuté záujmy ochrany poľnohospodárskej pôdy.

9. Prešovský samosprávny kraj, č. j. 05447/2019/ORR-2 zo dňa 24.06.2019 doručené dňa 01.07.2019:

- Priame vypúšťanie použitých geotermálnych vód do vodných tokov spôsobuje tepelné i chemické znečistenie povrchovej vody, ktoré má negatívny vplyv na biotu, z toho dôvodu je nutný neustály monitoring recipientu so snahou dosiahnuť čo najzhodnejšiu teplotu a kvalitu vypúšťanej odpadovej vody s povrchovým tokom.
- Pri dodržaní opatrení na zmiernenie nepriaznivých vplyvov posudzovanej činnosti na životné prostredie, minimalizáciou audio a vizuálneho smogu na nevyhnutne potrebný čas, berieme na vedomie zaslaný zámer a žiadame pri umiestňovaní navrhovanej činnosti rešpektovať záväznú časť platného ÚPN VÚC Prešovského kraja.

Vyhodnotenie správneho orgánu: podmienky boli zapracované do podmienok vo výroku rozhodnutia.

10. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Poprade, č. j. PP 2034/2/2019/HŽP/DMM zo dňa 10.06.2019 doručené dňa 10.06.2019:

- Z hľadiska vplyvu na zdravie je potrebné zámer doplniť o hlukovú štúdiu vplyvu predloženého zámeru počas prieskumu aj počas využívania geotermálnej vody na okolité chránené územie vypracovanú odborne spôsobilou osobou. Následne bude k uvedenému materiálu vydané záväzné stanovisko.

11. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Poprade, č. j. PP 2034/5/2019/HŽP/RR zo dňa 13.08.2019 doručené dňa 13.08.2019:

- nesúhlasí zo zámerom z dôvodu, že na základe predikcie hlukového zaťaženia zo stacionárneho zdroja a matematických modelov je možné určiť, že najbližší rodinný dom, nachádzajúci sa na parcele plánovaného prieskumného geologického vrtu je v oblasti

izofón s hladinami 65 dB – 70 dB, z čoho vyplýva, že i pri použití korekcie na stavebnú činnosť bude posudzovaná hodnota prekračovať prípustné hodnoty.

Správny orgán na základe stanoviska Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Poprade (ďalej aj „RUVZ“) vyzval listom č. OU-PP-OSZP-2019/009219-015/BL zo dňa 17.06.2019 *navrhovateľa* na doplnenie zámeru o hlukovú štúdiu vplyvu zámeru počas prieskumu aj počas využívania geotermálnej vody na okolité chránené územie.

Dňa 18.07.2019 *navrhovateľ* doručil *správnemu orgánu* akustickú štúdiu vypracovanú akreditovanou osobou – Ing. Stanislavom Chomom, technickým pracovníkom spoločnosti SONICA, so sídlom Priebežná 489/7, 031 04 Liptovský Mikuláš. Posúdenie pomerov zaťaženia hlukom bolo vykonané v záujmovom území v priestore a v okolí zámeru prieskumu, realizácie výstavby a využívania geotermálneho vrtu v Tatranskej Lomnici na pozemku s parc. č. C KN 264/1 a okolitých parcelách.

Ing. Stanislav Chomo je držiteľom osvedčenia o odbornej spôsobilosti č. OOD/7892/2010 na meranie hluku v pracovnom a životnom prostredí. Skúšobné laboratórium Ing. Stanislav Chomo – SONICA je držiteľom osvedčenia o akreditácii č. S-300 na meranie veličín hluku v životnom prostredí a meranie veličín expozície hluku zamestnancov pri práci.

Správny orgán zaslal RUVZ listom č. OU-PP-OSZP-2019/009219-033/BL zo dňa 19.07.2019 akustickú štúdiu, na základe ktorej RUVZ vydal stanovisko č. j. PP 2034/5/2019/HŽP/RR zo dňa 13.08.2019.

Z dotknutých orgánov, ktoré doručili svoje stanoviská k predloženému zámeru požaduje posudzovať zámer podľa *zákona EIA* Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Poprade.

Dňa 21.08.2020 doručil *navrhovateľ* *správnemu orgánu* svoje vyjadrenie k záväznému stanovisku regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Poprade, ktorý nesúhlasí s predloženým zámerom.

Stanovisko navrhovateľa:

„Dôvodom nesúhlasného stanoviska je, že na základe predikcie hlukového zaťaženia zo stacionárneho zdroja a matematických modelov v akustickej štúdii, ktorú spracovalo Skúšobné laboratórium Ing. Stanislav Chomo – SONICA je možné určiť, že pre najbližší rodinný dom nachádzajúci sa na pozemku plánovaného prieskumného geologického vrtu budú prekročené prípustné hodnoty LAeq deň, večer.

Z uvedeným stanoviskom spoločnosť AUTONOVA, s.r.o. nesúhlasí z dôvodu, že rodinný dom, ktorý je najbližšie k plánovanému prieskumnému geologickému vrtu je vo vlastníctve investora. Zároveň Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Poprade bolo deklarované, že počas vŕtania prieskumného vrtu, ak to bude potrebné nebude investor využívať rodinný dom na bývanie a zabezpečí si náhradné.

Zároveň poukazujeme aj na § 2 ods. 3 zákona č. 2/2005 Z.z. o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov, ktorý hovorí: „Tento

zákon sa nevzťahuje na posudzovanie a kontrolu hluku spôsobeného samotnou exponovanou osobou, hluku vo vnútornom prostredí budov, hluku na pracoviskách, hluku vnútri dopravných prostriedkov, hluku vo vojenských výcvikových priestoroch a hluku vo výcvikových zariadeniach Policajného zboru.

Vyhodnotenie správneho orgánu:

Správny orgán posúdil negatívne stanovisko *RUVZ* s ohľadom na podklady administratívneho spisu a námietky jednotlivých účastníkov konania a uvádza, že stanovisko neposkytuje odpovede na otázky relevantné pre vydanie rozhodnutia v merite veci.

Na základe námietky vznesenej *navrhovateľom* *správny orgán* považuje za závažný nedostatok vyjadreného nesúhlasu absenciu stanoviska, v ktorom by *RUVZ* poskytol odpoveď na otázku, či budú prekročené prípustné hodnoty LAeq deň, večer aj vo vzťahu k ostatným rodinným domom nachádzajúcim sa v dotknutej oblasti, vzhľadom na to, že vlastníkom najbližšieho rodinného domu je samotný *navrhovateľ*. Hluková štúdia posudzuje prípustnosť hladiny hluku vo vzťahu k dotknutej oblasti ako takej, nie len k najbližšiemu rodinnému domu. Z uvedeného dôvodu je *správny orgán* názoru, že pri posudzovaní tejto skutočnosti je potrebné prihliadať na podklady administratívneho spisu ako na celok, nie len na konkrétné stanovisko *RUVZ*.

Správny orgán s ohľadom na vydané stanovisko a na námietku vznesenú *navrhovateľom* považuje za nedostatok stanoviska *RUVZ* bližšiu konkretizáciu stanoviska o pôsobení zdroja hluku mimo času vyhradeného pre stavebnú činnosť. *Správny orgán* má za to, že v uvedenom prípade je nevyhnutné vyhodnocovať prípustnosť hluku vyplývajúceho zo stavebnej činnosti s oddelením hluku, ktorý vzniká v čase, kedy sa stavebná činnosť nevykonáva.

V závere stanoviska *RUVZ* uviedol výhradu o tom, že výkon posudzovaného zdroja hluku vychádza z teoretických hodnôt najmä z dôvodu neurčenia konkrétnej vrtnej súpravy. Na základe námietok vznesených *navrhovateľom* týkajúcich sa dôvodov neurčenia konkrétnej vrtnej súpravy, sa *správny orgán* stotožňuje s názorom dotknutého samosprávneho kraja, podľa ktorého je potrebné určenie maximálneho prípustného výkonu posudzovaného zdroja hluku.

Správny orgán v tomto rozhodnutí opakovane uvádza, že nie je oprávnený hodnotiť, respektíve spochybňovať odborné závery vyslovené v konaní dotknutými orgánmi. *Správny orgán* je však povinný hodnotiť všetky dôkazy, resp. podklady v konaní z hľadiska ich konzistentnosti, pričom je povinný posúdiť, či poskytujú logickú a vecne odôvodnenú odpoveď na to, z akého dôvodu súhlasia, resp. nesúhlasia s navrhovanou činnosťou.

Navrhovateľ dal hlukovú štúdiu vypracovať najmä na základe požiadavky *RUVZ*, ako dotknutého orgánu v konaní. Aj napriek tejto skutočnosti *RUVZ* nevyhodnotil možné negatívne dopady hluku na dané územie s ohľadom na všetky skutočnosti, vyplývajúce z predloženej hlukovej štúdie.

Správny orgán považuje v uvedenej súvislosti za relevantné stanovisko *navrhovateľa* najmä z dôvodu, že akustická štúdia určila prekročenie prípustných hodnôt LAeq deň, večer vo vzťahu k rodinnému domu najbližšiemu k plánovanej činnosti.

Správny orgán poukazuje na to, že posudzovanie vplyvov na životné prostredie prebieha v rámci správneho konania, ktorého proces ako lex generalis upravuje *správny poriadok*.

Správny orgán v rámci správneho konania prihliada na skutkové a právne okolnosti daného prípadu. Po posúdení skutkových okolností prípadu *správny orgán* uvádza, že nemožno obmedziť v činnosti *navrhovateľa*, pokiaľ z hlukovej štúdie vyplýva, že navrhovanou činnosťou budú prekročené prípustné hodnoty len vo vzťahu k samotnému *navrhovateľovi*, ktorý voči prekročeniu prípustných hodnot nijakým spôsobom nenamietá. V prípade konania podľa *zákona EIA* vychádza najmä zo zámeru vypracovaného a autorizovaného odborne spôsobilou osobou, ktorá zodpovedá za výsledky obsiahnuté v zámere.

Na základe uvedených skutočností *správny orgán* pristúpil k prelomeniu záverov *RUVZ* tým, že do podmienok rozhodnutia uložil sprísnené podmienky na dodržiavanie hlukových limitov. K takému kroku pristúpil *správny orgán* najmä s dôrazom na dočasnosť navrhovanej činnosti. *Správny orgán* pri tomto kroku vzal do úvahy, že navrhovaná činnosť má charakter prieskumu, pričom ďalšie kroky budú predmetom samostatného povoľovacieho procesu.

Správny orgán nepristúpil k opäťovnému vyzývaniu *RUVZ* na doplnenie stanoviska o chýbajúce skutočnosti najmä z dôvodu rýchlosťi a hospodárnosti konania. *Správny orgán* prihliadal aj na to, že *RUVZ* mal pre vydanie stanoviska všetky relevantné podklady, a aj napriek tomu sa vyjadril k rozhodujúcim skutočnostiam len okrajovo.

Do vydania tohto rozhodnutia písomné stanovisko k predloženému zámeru príslušnému orgánu nedoručil dotknutý orgán, resp. rezortný orgán:

- Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Poprade
- Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

Podľa ustanovenia § 23 ods. 4 *zákona EIA* sa v prípade nedoručenia stanoviska zo strany dotknutého orgánu, rezortného orgánu alebo dotknutej obce považuje ich stanovisko za súhlasné.

Správnemu orgánu bolo doručené písomné stanovisko dotknutej obce:

1. Mesto Vysoké Tatry, č. j. 452/2019/2 zo dňa 13.06.2019 doručené dňa 20.06.2019:

- Zámer je navrhovaný v zastavanom území mesta, územie dotknuté navrhovanou činnosťou je určené najmä na bývanie, cestovný ruch a rekreáciu. Pozemok, na ktorom sa má realizovať vrt, ako aj ostatné dve uvedené parcely, sú určené pre funkciu cestovný ruch. Podľa záväzných regulatívov územného plánu mesta vo funkčnej ploche cestovný ruch sú neprípustné všetky druhy funkcií s negatívnym vplyvom na prírodné a spoločenské prostredie.
- Navrhovanú činnosť v zastavanom území obce, v blízkosti budov na bývanie a ubytovanie a súčasne na území chráneného územia TANAP-u, možno považovať za negatívny vplyv na prírodné aj spoločenské prostredie a sme názoru, že zámer by mal byť ďalej posudzovaný podľa zákona EIA.

- Žiadame dôkladné posúdenie najmä z dôvodu predpokladaných negatívnych vplyvov:
  - na obyvateľstvo – zdravotné riziká, sociálne a ekonomicke dôsledky a súvislosti (dopady na odvetvie cest. ruchu), narušenie pohody a kvality života, priateľnosť činnosti podľa sociologického prieskumu medzi obyvateľmi dotknutej časti mesta – Tatranská Lomnica,
  - z dôvodu navrhovanej intenzívnej činnosti nepretržite aj počas nočných hodín v trvaní 2 mesiace žiadame vypracovať hlukovú štúdiu,
  - riziká v súvislosti s vodnými pomermi (najmä riziko vplyvu na zásoby vody, ktoré sú už v súčasnosti problémom), kontamináciou vody a pôdy, vyhodnotiť aj príp. úniky chemikálií a pohonných hmôt, navrhnúť konkrétné technické opatrenia (specifikovať) zabezpečenie proti únikom,
  - vplyv na chránené územie TANAP-u, priame i nepriame vplyvy na faunu a flóru (napr. v súvislosti s vypúšťaním geotermálnych vôd do Hlbokého potoka, hlukom).

Vyjadrenie *navrhovateľa* k negatívному stanovisku Mesta Vysoké Tatry k posudzovanému zámeru:

K bodu 1 a teda k možným vplyvom na obyvateľstvo v dotknutej oblasti *navrhovateľ* uviedol, že vplyvy navrhovanej činnosti na obyvateľstvo sú zhodnotené v kapitole IV. predloženého zámeru. Poukázal na to, že vrt bude realizovaný v zastavanej oblasti, pričom hlavným vplyvom na obyvateľstvo bude zvýšená hluková záťaž, ktorá bude dočasného charakteru.

Stanovisko správneho orgánu:

Správny orgán k prvému bodu námietok Mesta Vysoké Tatry uvádza, že predložený zámer podrobne popisuje predpokladané vplyvy na obyvateľstvo. V zmysle predloženého zámeru môže dočasné zvýšenie sociálnych a zdravotných rizík pre obyvateľstvo v dotknutej oblasti do budúcnia odľahčiť život obyvateľov práve v tomto smere, keďže ide o perspektívnu oblasť z hľadiska výskytu a energetického využitia zdrojov geotermálnej energie, ktorá ako obnoviteľný zdroj energie smeruje k eliminácii znečistovania ovzdušia a čerpania neobnoviteľného zdroja energie (plynu, pevného paliva) pre vykurovanie dotknutého objektu.

Pokiaľ ide o ekonomicke dôsledky, tie pocíti vplyvom realizácie navrhovanej činnosti práve *navrhovateľ*. Vzhľadom na skutočnosť, že Vila Széchényi je národnou kultúrnou pamiatkou a jej využite je plánované sčasti ako múzeum a sčasti ako ubytovacie zariadenie pre verejnosť možno konečný dopad navrhovanej činnosti z hľadiska cestovného ruchu hodnotiť pozitívne.

Čo sa týka negatívnych výsledkov sociologického prieskumu obyvateľstva *správny orgán* uvádza, že jeho úlohou je vyhodnotenie navrhovanej činnosti kontrolou predloženého zámeru najmä z hľadiska, či spĺňa požiadavky v zmysle prílohy č. 10 zákona EIA, ako aj posúdenie navrhovanej činnosti s ohľadom na odborné závery vyplývajúce zo stanovísk dotknutých orgánov. *Správny orgán* v uvedenej súvislosti uvádza, že je prirodzené, že každá stavebná činnosť so sebou prináša negatívne dopady na obyvateľstvo, či už ide o stavbu v osídlenej alebo neosídlenej oblasti. Takýto negatívny dopad stavebnej činnosti je však

dočasný, preto je nevyhnutné hodnotiť posudzovanú činnosť ako celok, najmä s ohľadom na jej využitie po ukončení stavebných prác. *Správny orgán* v uvedenej súvislosti podotýka, že petícia obyvateľov nie je relevantným podkladom, z ktorého by správny orgán mohol vyvodzovať dôsledky v prebiehajúcom správnom konaní, a to aj napriek tomu, že sú mu tieto skutočnosti známe nie len z námietok vznesených Mestom Vysoké Tatry ale aj z námietok vznesených dotknutou verejnosťou, ktorej bolo priznané postavenie účastníka konania.

Podľa čl.55 ods.1 Ústavy SR „Hospodárstvo Slovenskej republiky sa zakladá na princípoch sociálne a ekologicky orientovanej trhovej ekonomiky.“; čo je jedna z definícií trvalo udržateľného rozvoja: súčasný ekonomický rast súbežne s rastom sociálnych a ekologickejších aspektov podnikania. Podľa ustanovenia § 6 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. „Trvalo udržateľný rozvoj spoločnosti je taký rozvoj, ktorý súčasným i budúcim generáciám zachováva možnosť uspokojovať ich základné životné potreby a pritom neznižuje rozmanitosť prírody a zachováva prirodzené funkcie ekosystémov.“ Trvalo udržateľný rozvoj podľa čl.1 zákona č.43/2006 Z.z. (Aarhuský dohovor) je „život každého človeka, príslušníka tejto i budúcich generácií, v životnom prostredí, ktoré je primerané pre zachovanie zdravia a dosiahnutie blahobytu.“.

K bodu 2, a teda k požiadavke na vypracovanie hlukovej štúdie z dôvodu intenzívnosti navrhovanej činnosti (práce v nočných hodinách) *navrhovateľ* vo svojom vyjadrení uvádza nasledovné:

Ovplyvnenie dotknutého obyvateľstva zvýšenou hlukovou záťažou je hodnotené v dodatočne spracovanej hlukovej štúdii: Chomo, S., 2019: Posúdenie pomerov záťaženia hlukom v záujmovom území. V hlukovej štúdii sú popísané zdroje hluku počas hĺbenia prieskumného vrtu, je vykonaná objektivizácia hluku, je v nej identifikované územie ovplyvnené zvýšenou hlukovou záťažou.

Na základe vykonaných meraní hluku, vykonanej predikcie akustických pomerov v rozsahu požiadaviek Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí a vyhlášky MZ SR č. 237/2006 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí a zákona č. 355/2007 Z. z., o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, informácií investora a ďalších uvedených skutočností je v hlukovej štúdii konštatovaný predpoklad, že pri navrhovanej činnosti, ak sa bude striktne dodržiavať časový rozsah výkonu vrtných prác (stavebná činnosť) daný čl. 1, odst. 1.7 prílohy k Vyhl. č. 549/2007 Z.z., t.j. v pracovných dňoch od 07:00 do 21:00 hod. a v sobotu od 08:00 do 13:00 hod., prípustné hodnoty hluku z prevádzky technologických zdrojov vrtnej súpravy pri realizácii hĺbenia geotermálneho vrtu budú dodržané.

Stavba, hlavná trakcia veže vrtnej súpravy, ako aj iné činnosti technického zabezpečenia prevádzky vrtnej súpravy možno jednoznačne charakterizovať ako stavebnú činnosť.

Na základe platnej legislatívy vyhlášky 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa vyhláška MZ SR č.549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí je nutné dodržať najvyššie prípustné hodnoty hluku v pracovných dňoch od 07:00 do 21:00 hod. a v sobotu od 08:00 do 13:00 hod. Pri hodnotení hluku zo stavebnej činnosti vo vonkajšom prostredí sa stanovuje posudzovaná hodnota pripočítaním korekcie K = (-10) dB k ekvivalentnej hladine A hluku v uvedených časových intervaloch.

V prípade pozitívneho výsledku prieskumného vrtu môže byť následne realizovaná výstavba prístrešku geotermálneho vrtu, resp. výmeníkovej stanice geotermálneho tepla. Pri prevádzke technologických zariadení výmeníkovej stanice geotermálneho tepla a prístrešku geotermálneho vrtu budú pôsobiť nasledovné zdroje hluku:

- Prevádzka hlbinného čerpadla geotermálneho vrtu - (izolovaný zdroj hluku) – bez akéhokoľvek vplyvu;
- Prevádzka technológií výmeníkovej stanice a vrtu - (izolovaný zdroj hluku – v stavbe s dostatočným koeficientom vzduchovej nepriezvučnosti obvodových plášťou a zastrešenia) – akumulačná a separačná nádrž, výmenníky tepla, cirkulačné čerpadlo, armatúry - minimálny vplyv na akustickú situáciu už v blízkom okolí, bez akéhokoľvek vplyvu v okolitých záujmových územiach;
- Externé potrubné rozvody – minimálny vplyv na akustickú situáciu už v blízkom okolí, bez akéhokoľvek vplyvu v okolitých záujmových územiach.

Ide buď o izolované zdroje hluku, alebo zdroje s nízkou hodnotou akustického výkonu, ktoré budú mať pri prevádzke na celkovú akustickú situáciu v blízkom okolí minimálny, resp. zanedbateľný vplyv a na akustickú situáciu okolitých záujmových území so zástavbou bytových alebo rodinných domov, čo penziónov úplne žiadny.

Prírastok hluku z výhradného stacionárneho zdroja hluku (prevádzka vrtnej súpravy geotermálneho vrtu) bude z hľadiska kritéria posúdenia rozdielu medzi existujúcim komunálnym hlukom (merania nultého variantu v meracom bode A1) a predikovanou imisiou stacionárneho zdroja hluku súvisiacich iba s posudzovaným investičným zámerom primeraný vzhl'adom, že pôjde o časovo obmedzenú, dočasnú činnosť.

Uvedené konštatovania platia za predpokladu dodržania zadaných technických akustických parametrov zdrojov hluku a zadaných expozícii v rámci referenčného časového intervalu tak, ako je to uvedené v spracovanej hlukovej štúdii.

V prípade, že budú tieto vstupné parametre prekročené, alebo inak modifikované, je potrebné zmenu akustickej situácie posúdiť a prípadne vykonať protihlukové opatrenia, ktoré znížia množstvo vyžarovanej akustickej energie.

Predpokladané hlukové zaťaženie v záujmovom území pri výstavbe a po možnej konečnej realizácii a výstavbe zámeru považujeme za primerané a za týchto podmienok prevádzkovania budúcich zdrojov hluku nie sú potrebné akékoľvek ďalšie protihlukové opatrenia v danom záujmovom území.

Z hľadiska posudzovania situácie v zmysle zákona MŽP SR č. 24/2005 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov imisie hluku z výhradných stacionárnych zdrojov súvisiacich iba s posudzovaným investičným zámerom nebudú mať významný vplyv na celkovú akustickú situáciu životného prostredia okolitého dotknutého územia, aj s dôvodu, že prevádzka vrtnej súpravy bude mať časovo ohraničený, dočasný charakter.

V zámere je popisované zhodenie geotermálneho vrtu v nepretržitej prevádzke počas cca 2 mesiacov. Vzhľadom na polohu miesta pre realizáciu prieskumného vrtu v zastavanom území a závery hlukovej štúdie (Chomo, S., 2019), sa pristupuje k zmene projektu, kedy sa vŕtanie prieskumného vrtu navrhuje realizovať v pracovných dňoch od 8 do 20 hod., cez víkend a v dňoch pracovného pokoja vrtné práce nebudú vykonávané. V súvislosti s týmito obmedzeniami sa predpokladá predĺženie doby vŕtania vrtu o cca 3 - 4 týždne. V zámere sa uvádza, že samotné zhodenie prieskumného vrtu bude trvať cca 6 mesiacov. V tejto dobe je okrem samotného vŕtania vrtu, zahrnutá aj doba prípravy staveniska, doba počas ktorej bude vrt vystrojený, čistený a budú na ňom vykonané hydrodynamické skúšky (dlhodobá a poloprevádzková tá trvá 40 dní + 14 dní stúpacia skúška) a likvidácia staveniska. Samotné hydrodynamické skúšky budú trvať cca 2,5 mesiaca. Tieto činnosti už nebudú predstavovať zvýšenú hlukovú záťaž pre obyvateľstvo, zvýšený hluk bude iba sporadickej nie veľkej intenzity. Predĺženie obdobia vŕtania vrtu sa môže prejaviť v miernom predĺžení celkovej lehoty zhodenia prieskumného vrtu, na cca 7 mesiacov.

Predkladaný návrh predstavuje využitie potenciálu, ktoré územie ponúka. Hydrogeologický vrt na využívanie geotermálnej vody je navrhované realizovať v útvare geotermálnych vôd SK300140FK Levočská panva (Z a J časť), v ktorom sú zostávajúce množstvá tepelno-energetického potenciálu geotermálnej energie: GV 198,3 l·s⁻¹, GE 41,16 MWt (Malík, P. a kol., 2013).

Využitím potenciálu geotermálnej energie sa nebude spotrebovávať neobnoviteľný zdroje energie (plyn), nebude sa produkovať odpad (vzniká spaľovaním dreva) a dosiahne sa zlepšenie kvality ovzdušia. Hlavnou nevýhodou tohto alternatívneho zdroja energie sú vysoké investičné náklady.

Je potrebné vo väčšej miere využívať alternatívne, obnoviteľné zdroje energie, i keď ich využívanie, je zdrojom istých negatívnych vplyvov. Možnosť využitia alternatívneho zdroja je daná prírodnými podmienkami konkrétneho územia.

V kapitole IV.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie, opatrenia počas výstavby – zhodenia vrtu sú uvedené požiadavky:

- „Vykonáť pasportizáciu nehnuteľností ležiacich v bezprostrednej blízkosti zhodenia prieskumného vrtu.“

- „Zabezpečiť vhodný výber mechanizmov, pri rešpektovaní požiadavky optimálneho výberu technológií k navrhovanému konštrukčnému riešeniu a zabezpečiť ich pravidelnú údržbu a kontrolu.“

- „Používať sa môžu len stroje a zariadenia, ktoré svojou konštrukciou, zhodením a technickým stavom zodpovedajú všetkým predpisom bezpečnosti práce. Stroje sa môžu používať iba na účely, na ktoré boli vyrobené a sú technicky spôsobilé.“

- „Vzhľadom na umiestnenie vrtu v zastavanom území vybudovať protihlukovú bariéru, ktorá bude tlmit' hluk vrtnej súpravy.“

- „Zabezpečiť čistenie vozidiel vychádzajúcich zo staveniska, zabezpečiť čistotu verejnej komunikácie.“

- „Ak počas zhodenia vrtu dôjde k znečisteniu verejnej komunikácie je povinnosť zabezpečiť jej vyčistenie.“

- „Počas suchého, teplého počasia resp. pri intenzívnom vetre zabezpečiť skrápanie prašných plôch prístupových, aby nedochádzalo k resuspenzii tuhých častic.“

A iné ...

Riziká v súvislosti s ovplyvnením obyvateľstva sú v zámere identifikované, navrhnuté sú príslušné opatrenia.

Stanovisko správneho orgánu k bodu 2:

Navrhovateľ vo vyjadrení poukázal na platnú legislatívu súvisiacu s požiadavkami na prípustné hodnoty hluku, infrazvuku a vibrácií, v súlade s ktorou bude *navrhovateľ* pri práciach dodržiavať prípustné hodnoty hluku v pracovných dňoch od 07:00 do 21:00 a v sobotu od 08:00 do 13:00. Poukázal tiež na opatrenia zamedzujúce šíreniu hluku pri vykonávaní navrhovanej činnosti.

Správny orgán v reakcii na námetku Mesta Vysoké Tatry uvádza, že požadovaná hluková štúdia bola v priebehu konania *navrhovateľom* vypracovaná a bola predložená RUVZ na posúdenie. RUVZ vydal negatívne stanovisko vo vzťahu k posudzovanej činnosti z dôvodu, že namerané hodnoty hluku prekračujú prípustné hodnoty vo vzťahu k rodinnému domu, ktorý je situovaný najbližšie k miestu realizácie navrhovanej činnosti. *Navrhovateľ* sa k negatívному stanovisku RUVZ vyjadril, pričom poukázal na zásadný argument, že najbližšie situovaný rodinný dom je v jeho vlastníctve a proti prekročeným hodnotám hluku nemá námetky. Na základe uvedeného *správny orgán* opakovane požiadal RUVZ na vyjadrenie sa k sporným skutočnostiam, s ktorými sa *správny orgán* vysporiadal v časti tohto rozhodnutia, v ktorej sa venuje výhodnoteniu stanoviska RUVZ ako dotknutého orgánu v tomto konaní.

Navrhovateľ vo vyjadrení uviedol, že oproti predloženému zámeru pristúpil k zmene projektu, v dôsledku ktorého sa vŕtacie práce na prieskumnom vrte budú realizovať v pracovných dňoch od 08.00 do 20:00 hod. a počas víkendov a dní pracovného pokoja vŕtacie práce vykonávané nebudú. Ide o zmene oproti zámeru, podľa ktorého malo byť zhodenie vrtu v nepretržitej prevádzke počas cca dvoch mesiacov.

Správny orgán s ohľadom na zásadu rýchlosťi a hospodárnosti konania nepristúpil k výzve na opravu zámeru v uvedenom rozsahu. Tvrdenie *navrhovateľa* o dennom čase realizácie prác premietol do výroku tohto rozhodnutia, ktorého podmienky sú pre *navrhovateľa* záväzné.

K bodu 3, a teda k námietke Mesta Vysoké Tatry, ktorou poukazuje na riziká v súvislosti s vodnými pomermi (najmä riziko vplyvu na zásoby vody, ktoré sú už v súčasnosti problémom), kontamináciou vody a pôdy, a potrebou vyhodnotiť aj prípadné úniky chemikálií a pohonných hmôt, navrhnutú konkrétné technické opatrenia (špecifikovať) zabezpečenie proti únikom, *navrhovateľ* v podanom vyjadrení uvádza nasledovné:

Vplyv na kvantitatívne pomery vód: Pri zabezpečení, resp. ochrane plytkých horizontov podzemných vód môžeme hovoriť o ochrane počas vŕtania a po (prípadnom) vyvŕtaní vrtu do projektovanej hĺbky. Prevŕtavanie kvartérnych uložení, v ktorých je možné naraziť na prvý horizont podzemných vód sa uskutoční bez použitia, resp. s použitím sanitárneho bentonitového výplachu. Výplach je kvapalina, ktorá prúdi cez vrtné rúry a zabezpečuje vynášanie prevŕtavaného materiálu, zabezpečuje stabilitu stien vrtu a únik/odtekanie výplachu do horninového prostredia. Hustota/množstvo ľalu, použitého na prípravu výplachu sa prispôsobí týmto technickým požiadavkám. Všetky materiály používané pri vŕtaní zodpovedajú hygienickým požiadavkám a sú používané pri vŕtaní zdrojov pitných aj minerálnych vód. Po dovrťaní cca do 10 m a zavŕtaní do podložia (paleogénnych hornín) sa stena vrtu zabezpečí osadením oceľovej rúry, za ktorú sa cez dno natlačí cementová kaša, ktorá rúru stabilizuje. Osadením rúry (pažnice) a jej cementáciou dôjde k fyzickému oddeleniu plytkých (kvartérnych) podzemných vód (pitných?) a ich „ochrane“ pred potenciálnymi vplyvmi. Nedostatočná izolácia je nežiadúca aj z hľadiska využitia samotného vrtu, kedy by mohlo dôjsť k premiešaniu podzemných vód z rôznych horizontov. Proces vŕtania aj priemery oceľových kolón (rúr), ktoré budú inštalované sú prehľadne popísané na strane 19 zámeru činnosti a graficky znázornené na str. 20 dokumentu.

Precízna izolácia jednotlivých zvodnených horizontov je dôležitá, aby bol splnený účel navrhovaného prieskumného vrtu, ktorý má byť geotermálny. Pokial' by nebola vykonaná dostatočná izolácia kvartérnych vód, dochádzalo by k ochladzovaniu geotermálnej vody vo vrte, čím by sa nesplnil účel navrhovaných prác.

Kontaminácia vody a pôdy: V spracovanom zámere sa v kapitole IV.1. Požiadavky na vstupy, Surovinové zabezpečenie uvádza „Nakoľko vrtná súprava a výplachové čerpadlo budú poháňané spaľovacím motorom, je nevyhnutné pracovisko vybaviť vhodným skladom (kontajnerom), kde budú skladované pohonné látky, oleje. V prípade týchto znečisťujúcich látok budú na pracovisku k dispozícii ich prevádzkové zásoby v objeme cca 1 m³ PHM, do 0,5 m³ olejov. Znečisťujúce látky musia byť uložené v havarijných nádobách dostatočnej kapacity.“

Vplyv možnej kontaminácie sa spomína v kapitole IV.3 Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie, Vplyvy na horninové prostredie, kde sa uvádza: „Nevhodný technický stav vrtnej súpravy, stavebných mechanizmov a dopravných prostriedkov resp. havária, ako aj používanie rôznych znečisťujúcich látok, môžu byť potenciálnym zdrojom kontaminácie horninového prostredia. Najpravdepodobnejšou znečisťujúcou látkou by boli látky ropného pôvodu (PHM, oleje). Zaistením dobrého technického stavu vrtnej súpravy, stavebných mechanizmov a dopravných prostriedkov bude riziko možnej kontaminácie horninového prostredia počas zhotovenia vrtu eliminované. Prípadný únik látok ropného charakteru, resp. iných znečisťujúcich látok, možno odstrániť v

súlade s predpismi odpadového hospodárstva. Tieto vplyvy, ktoré môžu ohroziť kvalitu horninového prostredia počas zhotovenia vrtu hodnotíme ako dočasné a nevýznamné.“

V kapitole IV.10. Opatrenia na zmierenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie, opatrenia počas výstavby – zhotovenia vrtu sú uvedené požiadavky:

- „Zabezpečiť sklad pre skladovanie pohonných látok, olejov, nebezpečných odpadov (znečisťujúce látky).“
- „Zhotoviteľ vrtu musí mať k dispozícii prostriedky na likvidáciu úniku znečistených látok do horninového prostredia (havarijné pomôcky).“
- „V prípade úniku znečisťujúcich látok je nutné kontaminovanú zeminu zneškodniť v zmysle zákona o odpadoch (č. 79/2015 Z.z. v z.n.p.).“

V tejto etape projektu nie sú známe dispozície „skladu“ v ktorom budú skladované znečisťujúce látky (PHM, oleje, nebezpečné odpady), ale je uvedená požiadavka, aby boli uložené v havarijných nádobách dostatočnej kapacity a aby boli na pracovisku k dispozícii havarijné pomôcky pre likvidáciu úniku znečisťujúcich látok. Vždy je riziko havárie, pri ktorej môže dôjsť k úniku prevádzkových náplní strojov, dopravných prostriedkov (tak ako pri prevádzke po verejných komunikáciach), ale pokial' je tento havarijný únik odstránený, nie je predpoklad ohrozenia kvality podzemných vôd. Ak by sme pristúpili na princíp opatrnosti, že akýkoľvek dopravný prostriedok, resp. stroj, môže byť zdrojom kontaminácie, tak by musela byť vylúčená akýkoľvek doprava aspoň v územiach, ktoré sú vodohospodársky chránené, čo nie je reálne. Riziká v súvislosti s ovplyvnením kvality podzemných vôd sú v zámere identifikované, navrhnuté sú príslušné opatrenia.

Stanovisko správneho orgánu k bodu 3: Uvedené požiadavky boli premietnuté do podmienok vo výroku rozhodnutia.

K bodu 4, a teda k námietke Mesta Vysoké Tatry, ktorou poukazuje na vplyv navrhovanej činnosti na chránené územie TANAP-u, priame i nepriame vplyvy na faunu a flóru sa *navrhovateľ* vyjadril nasledovne:

Územie, kde je navrhovaná realizácia prieskumného vrtu pre geotermálne vody, tak ako okolité zastavané územie Tatranskej Lomnice, leží v území Tatranského národného parku (TANAP), kde platí 3. stupeň ochrany. Výmera územia TANAP-u priamo dotknutá navrhovanou činnosťou je cca 500 m² počas realizácie vrtu, po dobu cca 6 mesiacov. V súvislosti s využívaním termálnej vody bude postavený objekt tepelnej centrály na ploche cca 10 m². Vplyvy na prvky ochrany prírody sú popísané v rámci vplyvov na faunu, flóru (viď príslušnú kapitolu Zámeru).

Územie, kde je navrhovaná realizácia prieskumného vrtu pre geotermálne vody do SKUEV0307 Tatry nezasahuje priamo. SKUEV0307 sa rozprestiera SV vo vzdialosti 0,55 km, S vo vzdialosti cca 1,2 km a Z vo vzdialosti 0,7 m. Navrhovaná činnosť priamo nezasahuje do tohto UEV, prostredníctvom nepriamych vplyvov nemá charakter ani dosah ovplyvniť jeho predmety ochrany. Nepovažujeme SKUEV0307 Tatry dotknuté realizáciou navrhovaného projektu.

Realizácia geotermálneho vrtu je dočasný vplyv, ktorý sa vzhľadom dĺžku posudzovaného vrtu, predpokladá na 2 mesiace. Zabratý pracovný priestor a charakter prác je podobný zemným prácам, ktoré sa realizujú aj pri stavbe napr. bytových objektov. Posudzovaný vrt je navrhované realizovať v zastavanom území, kde prebieha a bude prebiehať výstavba.

Nakoľko vrt je navrhované realizovať v zastavanom území, nedôjde k priamej likvidácii biotopov ani chránených druhov. Realizáciou vrtu budú priamo ovplyvnené chrobáky, niektoré druhy malých cicavcov, niektoré druhy avifauny, ktoré majú v dotknutom území domovské a potravinové stanovišťa. Tento vplyv je dočasný, po vybudovaní vrtu sa vykoná rekultivácia priestoru a priestor budú môcť tieto druhy fauny opäť využívať. Nakoľko zastavané územie Tatranskej Lomnice je situované medzi lesnými porastmi, ktoré sa nachádzajú v okolí, dochádza k prechodu veľkých cicavcov a veľkých šeliem cez toto územie. Realizácia vrtu bude na nich pôsobiť rušivo, ale nie je predpoklad, že by toto územie nadalej nevyužívali pri migrácii. Vplyvy na faunu a flóru sú vo väčšine prípadov nepriame, sú dočasné, veľkosťou na úrovni iných stavebných prác, ktorých súčasťou sú zemné práce.

V zámere sú popísané aj vplyvy v súvislosti s vypúšťaním geotermálnych vôd do Hlbokého potoka, aj v súvislosti s vplyvmi na biotu. V súčasnosti je kvalitu geotermálnych vôd možné len predpokladať. Hlavným cieľom navrhovaného hydrogeologického prieskumu bude overiť možnosť zachytenia termálnej vody v kolektoroch mezozoika do hĺbky 500 m, s predpokladanou ložiskovou teplotou od 20 do 25°C, s predpokladanou mineralizáciou do 2 g.l-1 a predpokladanou výdatnosťou do 10 l.s-1.

Ak bude navrhovaný vrt pozitívny t.j. ak budú zachteňé podzemné vody mezozoika, bude overená ich kvalita. Kvalitu vôd overuje certifikované laboratórium. V súvislosti s overovaním možnosti využitia vrtu budú vykonané hydrodynamické skúšky v dĺžke trvania cca 2 mesiace, ako recipient čerpaných geotermálnych vôd je navrhované využiť Hlboký potok. Vzhľadom na fyzikálno-chemické vlastnosti geotermálnej vody, hlavným ukazovateľom, ktorý môže ovplyvniť kvalitu vody recipientu, je teplota vypúšťanej vody. Pred vypustením čerpanej geotermálnej vody do recipientu sa zabezpečí jej ochladenie v miere, aby nebola prekročená medzná hodnota teploty 21,5°C určená v NV SR č. 269/2010 Z.z. Príloha 2, časť C, kvalitatívne ciele povrchovej vody, časť C Povrchové vody vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb, Pásma vôd lososovitých rýb. V tejto etape projektu nie sú známe dispozície „nádrže“, v ktorej bude ochladzovaná geotermálna voda, jej veľkosť bude závisieť od konkrétnych parametrov, teploty narazenej vody a výdatnosti.

Vypúšťanie použitej (rozumie sa ochladenej) geotermálnej vody bude mať pozitívny vplyv na hydrologické pomery, v čase nižších prietokov dôjde k zvýšeniu vodnosti, k zvýšeniu rýchlosťi prúdenia vody v koryte. Zvýšenie prietokov pri Q355, Q270 prispeje k zlepšeniu samočistiacej schopnosti vplyvom vyšej sedimentácie splaveninového materiálu, čo môže mať pozitívny vplyv na bentické spoločenstvo o ichtyofaunu. Vzhľadom na výšku zvýšenia prietoku neočakávame ovplyvnenie druhovej pestrosti a početnosti bentosu, ani zmeny spoločenstiev ichtyofauny. Vypúšťanie použitých geotermálnych vôd prispeje k zlepšeniu vodného režimu lesného porastu situovaného južne pod Tatranskou Lomnicou.

Vypúšťanie 10 l.s-1 ochladenej geotermálnej vody do Hlbokého potoka sa prejaví zvýšením prietokov a to najmä v čase nižších prietokov. V mieste vypúšťania, v r.km 1,5 sa Q355 zvýsi o 25% (Q355 prietok teraz 0,04 m³.s-1) a Q270 (Q270 prietok teraz 0,08 m³.s-1) sa zvýsi o 12,5%. Dlhodobý priemerný prietok (za referenčné obdobie 1961-2000) sa zvýsi o 5% (Q(A) prietok teraz 0,2 m³.s-1). V prípade vyšších prietokov bude príspevok vypúšťania minimálny, Q30 sa zvýsi o 3,45% (Q30 prietok teraz 0,29 m³.s-1).

Vypúšťanie ochladenej geotermálnej vody do Hlbokého potoka bude mať pozitívny vplyv na hydrologické pomery, v čase nižších prietokov dôjde k zvýšeniu vodnosti, k zvýšeniu rýchlosťi prúdenia vody v koryte. Príspevok vypúšťania 10 l.s-1 pri vyšších prietokoch (počítané pre Q30) bude minimálny a to 3,45%. Nepredpokladá sa, že by vypúšťaním ochladenej geotermálnej vody bola prekročená kapacita koryta, kedy by mohlo dôjsť k vybreženiu (vyliatiu) toku.

Vzhľadom na kvalitu geotermálnej vody, hlavným ukazovateľom, ktorý môže ovplyvniť kvalitu vody recipientu, je teplota vypúšťanej geotermálnej vody. Vzhľadom na hĺbku zachytenia geotermálnej vody sa predpokladá jej najvyššia teplota do 25°C.

Nižšie posúdime vplyv vypúšťania geotermálnej vody na teplotu vody v recipiente Hlbokého potoka prostredníctvom zmiešavacej rovnice:

$QOV*cOV + Qrec*crec \square cpo \text{ zmiešaní } *(QOV+Qrec)$, z čoho vyplýva:

$$cpo \text{ zmiešaní } \square (QOV*cOV + Qtok*crec)/(QOV+Qrec)$$

Pre účely predkladaného zámeru je posúdený vplyv vypúšťania geotermálnej vody (QOV = prietok, cOV = koncentrácia ukazovateľa) na kvalitu v recipiente Hlbokého potoka, v r.km. 1,5, ($Qtok$ = prietok, $ctok$ = koncentrácia ukazovateľa) (zdroj SHMÚ). Pre prietok vody v recipiente sa dosadila hodnota prietoku Q355.

Vypočítanú teplotu po zmiešaní cpo porovnávame s limitnými hodnotami podľa NV SR č. 269/2010 Z. z. a to

- Podľa prílohy č. 1, v ktorej sú uvedené požiadavky na kvalitu povrchovej vody.

Podľa prílohy č. 2, v ktorej sú uvedené kvalitatívne ciele povrchovej vody, časť C Povrchové vody vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb, Pásmo vód lososovitých rýb.

V prípade priameho vypúšťania geotermálnej vody s teplotou 25°C do recipientu s teplotou vody 15°C by teplota vody po zmiešaní dosahovala teplotu 17°C. Aj v prípade, kedy by sa čerpaná voda počas čerpacej skúsky neochladzovala, ale by sa do recipientu vypúšťala priamo, nedošlo by k prekročeniu medznej hodnoty teploty 21,5°C určenej v NV SR č. 269/2010 Z.z. Príloha 2, časť C, kvalitatívne ciele povrchovej vody, časť C Povrchové vody vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb, Pásmo vód lososovitých rýb. Vo výpočte sme pritom počítali s nadpriemernou teplotou vody Hlbokého potoka, ktorý túto teplotu nedosahuje ani v letných mesiacoch. Pred vypustením čerpanej geotermálnej vody do recipientu sa zabezpečí jej ochladenie v miere, aby nebola prekročená medzná hodnota teploty 21,5°C určená v NV SR č. 269/2010 Z.z. Príloha 2, časť C, kvalitatívne ciele povrchovej vody, časť C Povrchové vody vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb, Pásmo vód lososovitých rýb. V tejto etape projektu nie sú známe dispozície „nádrže“, v ktorej bude

ochladzovaná geotermálna voda, jej veľkosť bude závisieť od konkrétnych parametrov, teploty narazenej vody a výdatnosti.

V kapitole IV.10. Opatrenia na zmierenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie, opatrenia počas výstavby – zhodenia vrtu sú uvedené požiadavky:

- „Pred začatím čerpacej skúšky a vypúšťaním vody do recipientu vybaviť povolenie na osobitné užívanie vód podľa § 21 ods. 1 písm. g) na čerpanie podzemných vód a ich vypúšťanie do povrchových vód alebo do podzemných vód pri hydrogeologickom prieskume s predpokladaným časom trvania čerpacej skúšky nad päť dní a pri zakladaní stavieb. Vplyv vypúšťania geotermálnych vód na kvalitu vody v recipiente bude v žiadosti posúdený aj výpočtom prostredníctvom zmiešavacej rovnice. Kvalitatívne charakteristiky vypúšťanej vody budú dosahovať limitné hodnoty NV č. 269/2010 Z.z.“
- „Zabezpečiť ochladenie čerpaných vód pred ich vypustením do recipientu Hlbokého potoka.“
- „Zabezpečiť kontinuálne vypúšťanie čerpaných vód, aby nedochádzalo k nárazovému vypúšťaniu.“

Riziká v súvislosti s ovplyvnením povrchových vód sú v zámere identifikované, navrhnuté sú príslušné opatrenia.

Stanovisko správneho orgánu k 4 bodu:

V súvislosti s uvedenou námiertou *správny orgán* prihliadal na vyjadrenia dotknutých orgánov, konkrétnie Okresného úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia štátnej správy vód a vybraných zložiek životného prostredia kraja a oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja.

STANOVISKÁ DOTKNUTEJ VEREJNOSTI:

Podľa ustanovenia § 24 ods. 2 zákona EIA: *Dotknutá verejnosť má postavenie účastníka v konaniach uvedených v tretej časti a následne postavenie účastníka v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti alebo jej zmene, ak uplatní postup podľa odseku 3 alebo odseku 4, ak jej účasť v konaní už nevyplýva z osobitného predpisu. Právo dotknutej verejnosti na priaznivé životné prostredie, ktorá prejavila záujem na navrhovanej činnosti alebo jej zmene postupom podľa odseku 3 alebo odseku 4, môže byť povolením navrhovanej činnosti alebo jej zmeny alebo následnou realizáciou navrhovanej činnosti alebo jej zmeny priamo dotknuté.*

Podľa ustanovenia § 24 ods. 3 písm. a) zákona EIA: *Verejnosť prejaví záujem na navrhovanej činnosti alebo jej zmene a na konaní o jej povolení podaním a) odôvodneného písomného stanoviska k zámeru podľa § 23 ods. 4.*

V zmysle ustanovenia § 24 ods. 3 písm. a) zákona EIA boli na správny orgán doručené stanoviská verejnosti, konkrétnie od:

- Ing. Lucia Dubielová, Tatranská Lomnica 133, 059 60 Vysoké Tatry, listom zo dňa 10. 06. 2019;
- Eva Plučinská, Tatranská Lomnica 55, 059 60 Vysoké Tatry, listom zo dňa 06. 06. 2019;
- Jaroslav Ambráz, Tatranská Lomnica 531, 059 60 Vysoké Tatry, listom zo dňa 12. 06. 2019;
- Daniel Novocký, Tatranská Lomnica 191, 059 60 Vysoké Tatry, listom zo dňa 12. 06. 2019;
- Stanislav Priečko, Poľovnícka 442, 955 01 Tovarníky, listom zo dňa 14. 06. 2019;
- Margita Priečková, Poľovnícka 442, 955 01 Tovarníky, listom zo dňa 14. 06. 2019;
- Dominika Priečková, Poľovnícka 442, 955 01 Tovarníky, listom zo dňa 14. 06. 2019;
- Juraj Husovský, Tatranská Lomnica 138, 059 60 Vysoké Tatry, listom zo dňa 13. 06. 2019;
- Alena Čechová, Tatranská Lomnica 192, 059 60 Vysoké Tatry, listom zo dňa 17. 06. 2019;
- Jana Markušová, Domašská 64, 080 06 Ľubotice;
- Ing. Alžbeta Lovásová, PhD., Pri Kríži 16, 900 28 Zálesie, listom zo dňa 14. 06. 2019;
- Bc. Dominika Brezničanová, Murgašova 891/19, 018 41 Dubnica nad Váhom, listom zo dňa 10. 06. 2019;
- Dušana Rokošínyiová, Krupinská 6, 040 01 Košice, listom zo dňa 14. 06. 2019;
- Ľubica Dubielová, Tatranská Lomnica 133, 059 60 Vysoké Tatry, listom zo dňa 13. 06. 2019;
- Peter Riava a Mgr. Daniela Riavová, Žižkova 13, 811 02 Bratislava, spoločným listom zo dňa 13. 06. 2019;

Správny orgán vyzval v súlade s ustanovením § 19 ods. 3 *správneho poriadku*, v zmysle názoru vysloveného *odvolacím orgánom*, účastníčky konania Janu Markušovú, Bc. Dominiku Brezničanovú a Dušanu Rokošínyiovú na doplnenie podania, keďže na ich podaniach absentoval podpis. Účastníčky konania podanie v lehote určenej *správnym orgánom* nedoplnili, a preto *správny orgán* na ich námietky vznesené v konaní neprihliadal. Proti rozhodnutiu č. OU-PP-OSZP-2019/009219-051/BL zo dňa 13.09.2019 podal v priebehu konania odvolanie aj účastník konania Daniel Novocký. Na podaní absentoval jeho podpis, ktorý nedoplnil ani po výzve *správneho orgánu*. Z uvedeného dôvodu *správny orgán* na jeho námietky neprihliadal.

Správny orgán sa v tomto rozhodnutí, v súlade s právnym názorom vysloveným *odvolacím orgánom*, zaoberal námietkami účastníkov konania, ktoré vzniesli počas celého konania vrátane odvolacích námietok, s ktorými sa nevysporiadal samotný *odvolací orgán*.

Správny orgán súčasne uvádza, že týmto rozhodnutím nereflektuje na námietky procesného charakteru, najmä z dôvodu, že na základe námietok uplatnených v odvolaní proti rozhodnutiu č. OU-PP-OSZP-2019/009219-051/BL zo dňa 13.09.2019 bolo predmetné rozhodnutie zrušené *odvolacím orgánom* a vrátené na nové konanie. Výhrady procesného charakteru vznesené účastníkmi konania, ako aj tie, ktoré vyslovil *odvolací orgán* v rozhodnutí č. OU-PO-OOP3-2020/014074-04/ROD zo dňa 23.04.2020, *správny orgán* vzal na vedomie, a postupom v novom konaní, ako aj pri vydávaní tohto rozhodnutia smeroval k ich odstráneniu.

Námietky procesného charakteru vznesené účastníkmi konania vo vyjadreniach doručených *správnemu orgánu*, po ich oboznámení s podkladmi podľa ustanovenia § 33 ods. 2 *správneho poriadku*, *správny orgán* nebral do úvahy z dôvodu, že svojim obsahom nesmerovali proti postupu v konaní od začatia nového konania do veci do vydania tohto rozhodnutia, ale proti procesným chybám pri odôvodňovaní rozhodnutia vo veci. S námietkami takéhoto charakteru sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal *odvolací orgán*.

Správny orgán uvádza, že pri hodnotení námietok dotknutej verejnosti prihliadal na vyjadrenie dotknutej verejnosti.

Námietky v konaní vzniesli títo účastníci konania:

Správny orgán vyhodnotil námietky podané počas celého konania spoločne (pred vydaním rozhodnutia č. OU-PP-OSZP-2019/009219-051/BL zo dňa 13.09.2019, v odvolaní proti nemu ale aj v novom konaní).

1. Účastník konania Juraj Husovský v liste zo dňa 07. 10. 2019 a účastníčka konania Ing. Lucia Dubielová v liste zo dňa 21. 10. 2019 ako odvolacie dôvody uviedli (obsahy oboch listov sú totožné):

- a) *Správny orgán* nekonal v súlade s ustanovením § 32 ods. 1 *správneho poriadku*, t. j. nezistil skutočný stav veci a za tým účelom si v konaní nezabezpečil potrebné podklady, napr. dopad vplyvov na životné prostredie prieskumného vrtu pre geotermálne vody – Tatranská Lomnica a výsledky hodnotení u geotermálneho vrtu v katastri obce Stará Lesná.

Správny orgán k prvej námietke účastníkov konania uvádza, že dopady vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie sú obsahom predloženého zámeru. Vyhodnoteniu zámeru a jeho súlad s požiadavkami v zmysle prílohy č. 10 zákona EIA správny orgán popisuje v samostatnej časti tohto rozhodnutia.

Čo sa týka hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, vychádzal správny orgán najmä z odborných štúdií a zo stanovísk dotknutých orgánov, ktoré sú oprávnené hodnotiť vplyv posudzovanej činnosti v rozsahu svojej pôsobnosti.

Na základe uvedeného nemožno súhlasiť s námietkou účastníkov konania, že správny orgán rozhodoval na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu veci.

Pokial' ide o námietku, ktorou účastníci konania určujú potrebu porovnania navrhovanej činnosti s výsledkami hodnotenia geotermálneho vrtu v katastri obce Stará Lesná, správny orgán uvádza, že uvedené nemá vplyv na konanie vo veci. Nie je možné podmieňovať povolenie činnosti *navrhovateľa* činnosťou inej fyzickej alebo právnickej osoby, ktorá dokonca ani nie je situovaná v tom istom katastrálnom území. Správny orgán je v zmysle všeobecných zásad správneho konania povinný postupovať v obdobných prípadoch rovnakým spôsobom.

Správny orgán je v konaní oprávnený vychádzať len z podkladov týkajúcich sa predmetu konania. Požadovaním podkladov nesúvisiacich s posudzovanou činnosťou by správny orgán prekročil svoje právomoci vymedzené zákonom.

- b) V odôvodnení rozhodnutia č. OU-PP-OSZP-2019/009219-051/BL zo dňa 13.09.2019 sa nespomína ako jeden z podkladov Hydrologický posudok spoločnosti HES – COMGEO, spol. s r. o. z 31. 08. 2018 s obsahom: Obnovenie lyžiarskych kapacít Tatranská Lomnica Jamy, posúdenie vplyvu na podzemnú vodu a vodárenské zdroje.
- c) Správny orgán nekonal v súlade s ust. § 34 ods. 1 správneho poriadku, a teda nevyhodnotil závažný dopad navrhovanej činnosti na životné prostredie, konkrétnie na režim podzemných vôd kvartérnych sedimentov podpolia Vysokých Tatier a jeho klasifikácia z roku 2005 (doc. RNDr. Miriam Fendeková, CSc., UK v Bratislave, doc. RNDr. Marián Fendek, CSc. Oddelenie hydrogeológie a geotermálnej energie ŠGÚDŠ).

Správny orgán k bodu b) a c) námietok účastníkov konania uvádza nasledovné stanovisko vzťahujúce sa na oba body:

Správny orgán konštatuje, že pochybil v konaní pred vydaním rozhodnutia č. OU-PP-OSZP-2019/009219-051/BL zo dňa 13.09.2019, keď sa v uvedenou námietkou účastníkov konania nevysporiadal. Nevyhodnotenie námietok účastníkov konania bolo jedným z hlavných dôvodov zrušenia predmetného rozhodnutia.

Pokial' ide o hydrologický posudok, na ktorý odkazujú účastníci konania, správny orgán uvádza, že predmetný hydrologický posudok nie je použiteľný v tomto konaní, keďže bol vykonaný na základe konkrétnych požiadaviek pre iný druh činnosti.

V uvedenej oblasti je potrebné poukázať na odborné stanovisko dotknutého orgánu - Okresného úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia štátnej správy

vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja č. OU-PO-OSZP2-2019/028606 zo dňa 06.06.2019, ktoré sa venuje otázke hydrologickej skúšky, ako aj odberom geologických vôd.

Hydrologický prieskum sa vykonáva z dôvodu posúdenia hydrogeologických pomerov v danom území. Na základe hydrogeologického prieskumu sa vytýčí geologické územie a až v rámci tohto konkrétné určeného geologického územia sa vykoná hydrogeologický prieskum v nadväznosti na žiadosť konkrétnego navrhovateľa.

Správny orgán zdôrazňuje, že navrhovaná činnosť pojednáva o prieskumnom vrte. Po vykonaní prieskumného vrtu sa v rámci záverečnej správy vyhodnotí množstvo odoberaných vôd v kategórií B a zároveň sa posúdi prípadný vplyv na už existujúce odbery podzemných vôd v danej oblasti. Po vykonaní hydrogeologického prieskumu záverečnú správu schvaľuje komisia pôsobiaca na sekcií geológie Ministerstva životného prostredia SR. Hydrologickú správu teda nie je oprávnený hodnotiť *správny orgán*. Na základe záverečnej správy o hydrologickom prieskume pre konkrétnu činnosť okresný úrad v sídle kraja povoluje odbery z hľadiska zásob podzemných vôd s odkazom na konkrétné hodnoty.

Záverom tohto bodu *správny orgán* podotýka, že predmetom tohto konania je výlučne prieskumný vrt ako taký, nie samotný odber vody. Ten bude predmetom samostatných konaní začatých v prípade, ak sa *navrhovateľ* na základe výsledkov prieskumného vrtu rozhodne pokračovať v začatej investícii.

d) *Správny orgán* nevyhodnotil vplyv navrhovanej činnosti na pramene pitnej a minerálnej vody v Tatranskej Lomnici.

Uvedená pripomienka obsahovo súvisí s predošlými námiestkami uvedenými pod písm. b) a c). *Správny orgán* nie je príslušným orgánom na úseku vodného hospodárstva a preto pri hodnotení predloženého zámeru i v tomto smere vychádzal zo stanovísk dotknutých orgánov a údajov obsiahnutých v zámere.

e) Účastníci konania namietajú, že vrt geotermálnej vody nie je stavbou, ktorá by podliehala stavebnému konaniu, z uvedeného dôvodu nejde o stavebnú činnosť, pri ktorej možno použiť korekciu 10 db v súvislosti s hlukovým zaťažením prostredia.

Uvedené *správny orgán* spája s námiestkou viacerých účastníkov konania, ktorí namietajú, že *správny orgán* nezdôvodnil, prečo sa stotožňuje s názorom *navrhovateľa*, že vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 237/2009 Z.z. v spojení s vyhláškou č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií je použiteľná na činnosť popísanú v predloženom zámere.

Správny orgán sa v uvedenom zhoduje s názorom *navrhovateľa*, že v prípade navrhovanej činnosti ide o stavbu, na ktorú sa vyžaduje povolenie na osobitné užívanie vôd, tak ako to vyplýva aj zo stanoviska dotknutého orgánu, Okresného úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja.

Navrhovateľ v uvedenej súvislosti podal vyjadrenie, v ktorom uvádza:

„V zmysle ustanovenia § 52 vodného zákona sa za vodnú stavbu považuje stavba, ktorá umožňuje osobitné užívanie vód alebo iné nakladanie s vodami. Takouto stavbou je aj vrt na využívanie energetického potenciálu podzemných vód.

S poukazom na ustanovenia § 27 ods.2 písmeno g) vodného zákona postačuje súhlas orgánu štátnej vodnej správy na uskutočnenie vrtu na využívanie energetického potenciálu takých podzemných vód, ktorými sa neodoberá alebo nečerpá podzemná voda.

Pre vrt na využívanie energetického potenciálu podzemných vód, ktorým sa odoberá alebo čerpá podzemná voda sa vyžaduje v zmysle ustanovenia § 26 ods.1 vodného zákona povolenie orgánu štátnej vodnej správy, na ktoré sa subsidiárne v zmysle odkazu uvedeného v tomto ustanovení vzťahuje osobitný predpis, ktorým je zákon č. 50/1976 Z.z. o stavebnom konaní (Stavebný zákon) podľa odkazu pod č. 31b.

Z uvedeného preto vyplýva, že tvrdenie účastníkov o tom, že vrt geotermálnej vody nepodlieha stavebnému konaniu je nepravdivé, a vnesená odvolacia námietka je v tomto smere nedôvodná – bez opory v zákone.

Na predmetnú stavebnú činnosť preto možno použiť korekciu 10 db v súvislosti s hlukovým zaťažením prostredia v zmysle všeobecného právneho predpisu, ktorým je Stavebný zákon.“

Správny orgán v uvedenej súvislosti dodáva, že podľa ustanovenia § 27 ods. 2 písm. g) vodného zákona súhlas postačuje v prípade, ak sa z uskutočneného geotermálneho vrtu nebude odoberať alebo čerpať podzemná voda. V prípade *navrhovateľa* je základným cieľom zámeru využitie termálnej vody na ohrev budov. Analogicky teda možno dospiť k záveru, že pokial' sa z geotermálneho vrtu bude odoberať alebo čerpať voda, je potrebné povolenie. Na vydanie povolenia je potom príslušný správny orgán, ktorý koná v pozícii špeciálneho stavebného úradu.

Správny orgán súčasne zdôrazňuje, že z rovnakých vyhlášok vychádza aj hluková a vibračná štúdia vypracovaná Ing. Jánom Šimom, CSc., ktorú nechala vypracovať dotknutá verejnosc', a na ktorú sa dotknutá verejnosc' počas konania opakovane odvolávala. Z uvedeného dôvodu považuje správny orgán predmetnú námietku za protichodnú s názormi prezentovanými dotknutou verejnosc'ou v priebehu konania.

f) *Správny orgán* medzi podmienky vo výroku rozhodnutia č. OU-PP-OSZP-2019/009219-051/BL zo dňa 13.09.2019 pod č. 5 určil *navrhovateľovi* časový rozsah vrtných prác, avšak uvedené nepodložil adekvátnymi štúdiami technologického postupu, ktoré by jednoznačne potvrdili, že prerušenie vrtných práv v stanovený čas je technicky možné. V tejto súvislosti mal *navrhovateľ* predložiť nový dokument, ktorý by zohľadňoval túto zmenu.

Správny orgán pri určovaní predmetnej podmienky vychádzal z údajov uvedených v zámere predloženom *navrhovateľom*. Dodržanie časového rozsahu práv určených výrokom rozhodnutia, ktorý nadvázuje na údaje uvedené v zámere je na zodpovednosť *navrhovateľa*.

Správny orgán objektívne nemôže zodpovedať za dodržiavanie, resp. nedodržiavanie podmienok rozhodnutia *navrhovateľom*.

g) Je potrebné navrhovanú činnosť posúdiť podľa *zákona EIA*, a to najmä z dôvodu predpokladaných negatívnych vplyvov: na obyvateľstvo (zdravotné riziká, sociálne a ekonomicke dôsledky, narušenie pohody a kvality života, priateľnosť činnosti podľa sociologického prieskumu medzi obyvateľmi Tatranskej Lomnice, hluková štúdia), vodné pomery (riziko vplyvu na zásoby vody, kontaminácia vody), na pôdu (úniky chemikálií a pohonných hmôt), chránené územie Tatranského národného parku (priame a nepriame vplyvy na faunu a flóru).

Vplyvu navrhovanej činnosti na uvedené oblasti sa podrobne venuje predložený zámer navrhovanej činnosti, ktorý *správny orgán* posudzuje v časti tohto rozhodnutia, v ktorej posudzuje predložený zámer podľa prílohy č. 10 *zákona EIA*.

V súvislosti s predmetnou námietkou *správny orgán* odkazuje aj na stanoviská dotknutých orgánov a dotknutej obce, ktorých závery boli premietnuté do výroku tohto rozhodnutia. S námietkami dotknutej obce, ktoré v uvedenej oblasti smerujú k negatívному stanovisku sa *správny orgán* vysporiadal v časti rozhodnutia, kde pojednáva o stanoviskách dotknutých orgánov.

h) Doložená hluková štúdia počíta s korekciou 10 dB v súvislosti s hlukovým zaťažením prostredia, avšak vzhľadom na to, že navrhovaná činnosť nepodlieha stavebnému konaniu, nie je možné túto korekciu použiť.

Správny orgán k uvedenej námietke uvádza, že hluková štúdia bola vypracovaná odborne spôsobilou osobou. Ing. Stanislav Chomo v odbornej hlukovej štúdii uvádza posudzované hodnoty pre hluk z realizácie geotermálneho vrtu, ako hluk zo stavebnej činnosti.

Ing. Stanislav Chomo je držiteľom osvedčenia o odbornej spôsobilosti č. OOD/7892/2010 na meranie hluku v pracovnom a životnom prostredí. Skúšobné laboratórium Ing. Stanislav Chomo – SONICA je držiteľom osvedčenia o akreditácii č. S-300 na meranie veličín hluku v životnom prostredí a meranie veličín expozície hluku zamestnancov pri práci.

Správny orgán nie je oprávnený spochybňovať závery vypracované odborne spôsobilou osobou, ktorá je v plnom rozsahu zodpovedná za závery vyplývajúce z predloženej hlukovej štúdie. Uvedenej problematike sa *správny orgán* bližšie venuje v závere tohto rozhodnutia.

2. Juraj Husovský doplnil vo vyjadrení zo dňa 10.11.2020 ďalšie námietky týkajúce sa predmetného konania.

a) Vo svojom vyjadrení poukázal na petíciu občanov Mesta Vysoké Tatry proti realizácii predmetného zámeru.

Správny orgán poukazuje na to, že v konaní je povinný prihliadať len na zákonom požadované podklady pre posúdenie predloženého zámeru v súvislosti s otázkou, či potrebnú činnosť je potrebné posudzovať podľa *zákona EIA*. *Správny orgán* je v konaní povinný vychádzať z predložených podkladov relevantných pre dané konanie a nemôže vyvodzovať závery z petícii pre nedostatok právomoci v uvedenej oblasti.

b) Účastník konania vo vyjadrení taktiež namieta, že *správny orgán* nedostatočne preskúmal nový zámer a opäťovne pasívne prijal názory investora.

Takéto tvrdenie *správny orgán* považuje za nedôvodné a predčasné najmä z dôvodu, že vyjadrenie Juraja Husovského zo dňa 13.11.2020 je vyjadrením k podkladom pred vydaním rozhodnutia. Je teda preukázateľné, že v štádiu konania pred vydaním rozhodnutia *správny orgán* ešte žiadne závery týkajúce sa opraveného záveru neprijal. Z uvedeného dôvodu je táto námietka účastníka irelevantná.

c) Účastník konania poukázal aj na to, že v upravenom zámere nie sú zohľadnené pripomienky *odvolacieho orgánu*, ktorý v rozhodnutí o odvolaní pod bodom 11 uviedol, že prieskumný vrt je vodnou stavbou v zmysle vodného zákona a na jej povolenie je potrebné vydanie stavebného povolenia.

Správny orgán v uvedenom nesúhlasí s názorom *odvolacieho orgánu*, pričom poukazuje na Usmernenie generálneho riaditeľa sekcie vôd Ministerstva životného prostredia č. 4/2020-4 zo dňa 24.06.2020, ktorý v čl. 3 ods. 2 uvádza:

„Vrty realizované pri vykonávaní geologických prác nie sú vodnými stavbami a nepovoluje ich orgán štátnej vodnej správy. Orgán štátnej vodnej správy dáva vyjadrenie podľa § 28 ods. 2 písm. h) vodného zákona ku geologickým prácам a zemným prácам, ktoré sú vykonávané na inundačných územiach a v ochranných pásmach vodárenských zdrojov...“

V uvedenej súvislosti *správny orgán* poukazuje na pokračovanie čl. 3 ods. 2 uvedeného usmernenia, z ktorého možno jasne usúdiť, že prieskumný vrt nemusí nevyhnutne slúžiť na pôvodne určený účel.

Zo záverečnej správy geologickej úlohy vyplynie, či geologickými prácami vyhotovené vrty budú zhotoviteľom zlikvidované po splnení svojho účelu, resp. budú zabezpečené tak, aby po technickom vystrojení mohli slúžiť ako studňa, ktorá umožní osobitné užívanie vód na základe povolenia orgánu štátnej vodnej správy. Druh čerpacej skúšky a dobu jej trvania určí projekt geologickej úlohy. Ak bude predpokladaný čas trvania čerpacej skúšky pri hydrogeologickom prieskume dlhší ako 5 dní, na čerpanie podzemných vód a ich vypúšťanie do povrchových vód alebo do podzemných vód je potrebné povolenie na osobitné užívanie vód podľa § 21 ods. 1 písm. g) vodného zákona.“

Na základe uvedeného možno konštatovať, že prieskumný vrt sa stáva vodnou stavbou až v štádiu, keď je vypracovaná záverečná správa od Ministerstva životného prostredia SR. Na základe záverečnej správy bude jasný záver o tom, že vrt sa bude môcť využívať. Až potom nasleduje proces povoľovania stavby, ktorý zahrňa povolenie na odber vody, stavebné povolenie na samotný vrt, prípadne ďalšie súvisiace stavby.

Na základe uvedeného nie je dôvod na zapracovanie stavebného povolenia do predkladaného zámeru.

V zmysle ustanovenia § 59 ods. 3 *správneho poriadku* je *správny orgán* viazaný právnym názorom *odvolacieho orgánu*. Predmetné ustanovenie však nemožno vyklaďať absolútne striktne. Pokiaľ *odvolací orgán* pri svojich úvahách pochybí a dospeje

k nesprávnemu záveru, správny orgán konajúci v prvom stupni sa od názoru odvolacieho orgánu môže odchýliť. Uvedený postup je *správny orgán* povinný náležite odôvodniť.

Správny orgán pre úplnosť veci vydáva, že usmernenie generálneho riaditeľa sekcie vod, ktoré usmerňuje okresné úrady pri postupe v uvedenej oblasti je zo dňa 24.06.2020, a teda vyšlo až po vydaní rozhodnutia *odvolacieho orgánu*. Uvedené však nič nemení na tom, že v čase od vydania rozhodnutia *odvolacieho orgánu* do doby vydania spomínaného usmernenia sa legislatíva v uvedenej oblasti nezmenila.

2. Účastník konania Ing. Jaroslav Ambróz v liste zo dňa 21. 10. 2019 žiada posudzovanie navrhovanej činnosti podľa zákona EIA.

Správny orgán konštatuje, že námietky účastníka konania Ing. Jaroslava Ambróza sú buď totožné s námietkami účastníkov konania Ing. Luciou Dubielovou a Jurajom Husovským, alebo ide o procesné námietky týkajúce sa rozhodnutia č. OU-PP-OSZP-2019/009219-051/BL zo dňa 13.09.2019, prípadne ide o námietky, ktorými sa *správny orgán* zaoberal v tomto rozhodnutí. Z uvedených dôvodov *správny orgán* nepristúpil k ich opakovanému vyhodnocovaniu a odpovede na nich možno vyčítať z odôvodnenia tohto rozhodnutia.

3. Účastníci konania Peter Riava a Daniela Riavová vzniesli v priebehu konania (vrátane odvolania) prostredníctvom splnomocneného zástupcu, Advokátskej kancelárie Paul Q, s.r.o. nasledujúce námietky.

- Správny orgán* sa dopustil nesprávneho postupu, keď sa v rozhodnutí č. OU-PP-OSZP-2019/009219-051/BL zo dňa 13.09.2019 nekriticky stotožnil s argumentmi *navrhovateľa* v súvislosti s negatívnym stanoviskom Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Poprade s poukazom na ust. § 2 ods. 3 zákona č. 2/2005 Z. z. o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov, čo je v danom kontexte nesprávne. Tento zákon nie je možné dávať do súvisu s Vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška MZ SR“).
- Z novej akustickej a vibračnej štúdie vyplýva, že pre analýzu dopadu hluku a vibrácií je nevyhnutné vedieť, s akou vrtnou súpravou bude *navrhovateľ* navrhovanú činnosť vykonávať, vzhládom k skutočnosti, že každá vrtná súprava má rozdielnú hlučnosť, čo spôsobuje i rozdielnú intenzitu spôsobených vibrácií. Akustická štúdia doložená *navrhovateľom* s uvedenou informáciou nepracovala, teda objektívne posúdenie hluku nebolo možné vykonať a táto akustická štúdia je pre účely tohto konania bezpredmetná.

Správny orgán k uvedeným námietkam, že s uvedeným stanoviskom RUVZ sa vysporiadal v novom konaní, v časti tohto rozhodnutia, v ktorej sa venuje stanoviskám dotknutých orgánov.

4. V priebehu konania sa vo veci vyjadrila aj advokátska kancelária **agner&partners, s.r.o.**, ktorá v konaní zastupuje účastníkov konania **Dominiku Priečkovú, Margitu Priečkovú a Stanislava Priečka.**

- a) *Správny orgán* sa nezaoberal odlišnosťami jednotlivých stanovísk doručených od dotknutej verejnosti, čo znamená, že sa s nimi dostatočne nevysporiadal.

Správny orgán poukazuje na to, že jeho povinnosťou v zmysle *zákona EIA* je vyhodnotiť stanoviská doručené dotknutou verejnosťou. Zo *správneho poriadku* zase vyplýva povinnosť náležite vyhodnotiť podklady pre konanie a použiť správnu úvahu tým, že *správny orgán* subsumuje zistený skutkový stav pod ustanovenia právnych predpisov, prípadne, v špecifickom procese EIA pod odborné stanoviská.

Podľa názoru *správneho orgámu* je na mieste odkazovať pri námiestkach dotknutej verejnosti na stanoviská dotknutých orgánov, prípadne sa zaoberať ich odlišnosťami. Zaoberať sa odlišnosťami medzi jednotlivými stanoviskami doručenými od dotknutej verejnosti považuje *správny orgán* za neúčelné, pričom má za to, že táto požiadavka je nad rámec zákona.

- b) *Správny orgán* sa zbavil zodpovednosti a preniesol ju na iné správne orgány, čo spočíva v tvrdení, že niektoré pripomienky sa týkajú povinností *navrhovateľa* v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov, preto nie sú predmetom rozhodovania *správneho orgánu*, ale budú riešené v rámci povoľovacieho procesu. *Správny orgán* mal tieto podmienky vyhodnotiť, posúdiť a zohľadniť, a to ešte pred tým, ako začne konanie o samotnom povolení navrhovanej činnosti.

Orgány štátnej správy môžu konať len na základe zákona a v jeho medziach. Každé konanie, na ktoré sú správne orgány príslušné v zmysle zákona má svoje medze. *Správny orgán* nie je oprávnený presahovať svoje právomoci tým, že bude od navrhovateľa požadovať dôkazy, ktoré sa pre daný typ konania nevyžadujú a slúžia ako podklad až v konaniach nadvážujúcich na ukončené zisťovacie konanie. Uvedenú námiestku *správny orgán* považuje za úcelovú a zavádzajúcu.

- c) *Správny orgán* sa vôbec nezaoberal celkovým znečisťovaním alebo znehodnocovaním prostredia vrátane ovplyvňovania biodiverzity Tatranského národného parku.
- d) *Správny orgán* sa nezaoberal tým, ako vypúšťaná mineralizovaná a zohriata voda ovplyvní život v rieках, v pôde a na povrchu. V podmienkach rozhodnutia sice uviedol, že v prípade negatívneho ovplyvnenia už povolených odberov práce ukončiť, avšak nie je zrejmé, čo sa myslí tým negatívnym ovplyvnením.

Pokial' ide o body c) a d) *správny orgán* uvádza, že v uvedenom rozsahu určil podmienky v zmysle záväzného stanoviska správnych orgánov, Okresného úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia štátnej správy vod a vybraných zložiek životného prostredia kraja a oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (ktoré prihliada na stanovisko Štátnej ochrany prírody). Tieto orgány posúdili navrhovanú činnosť, pričom bolo ich úlohou vziať do úvahy všetky aspekty týkajúce sa ich pôsobnosti.

- e) Správny orgán sa vôbec nezaoberal tým, či sa tieto podzemné vody dokážu prirodzene obnovovať pri výdatnosti uvedenej v rozhodnutí (10 l/s) a či v prípade nevyužívania bude možné tento vrt kompletne a úplne uzavrieť tak, aby z neho nevytekala voda.

V uvedenom správny orgán odkazuje na Usmernenie generálneho riaditeľa sekcie vôd Ministerstva životného prostredia č. 4/2020-4 zo dňa 24.06.2020, na ktoré správny orgán poukázal pri vysporiadavaní sa s námiestkami Juraja Husovského.

- f) Dôvod uskutočnenia navrhovanej činnosti, využitie geotermálnej vody na vykurovanie objektu, je pochybný, pretože predpokladaná teplota geotermálnej vody je príliš nízka a pri transporte do objektu sa ešte viac zníži. Správny orgán mal v konaní preveriť reálnosť deklarovaného účelu využitia.

Správny orgán spôsob využitia geotermálnej vody z vrtu špecifikoval vo výroku tohto rozhodnutia, na základe predloženého zámeru. Prípadné využitie geotermálnej vody z vrtu na iné účely bude v rozpore s týmto rozhodnutím, za čo však už nenesie zodpovednosť správny orgán, ale *navrhovateľ*.

- g) Účastníci konania ďalej navrhujú, aby správny orgán vykonal dokazovanie prostredníctvom Novej hlukovej štúdie a Vibračnej štúdie a trval na presnej konkretizácii vrtnej súpravy, ktorú bude *navrhovateľ* využívať.

Uvedená požiadavka by bola považovaná za legitímnú v prípade, ak by bolo vydané rozhodnutie, že navrhovaná činnosť bude posudzovaná podľa zákona EIA, a teda v štádiu po vykonaní zisťovacieho konania. V tomto štádiu konania správny orgán vychádza z podkladov predložených účastníkmi konania, na základe ktorej dostatočne vyhodnotil skutkový stav veci. Správny orgán zdôrazňuje, že na predmetnú požiadavku účastníka konania nie je právny nárok.

Čo sa týka konkretizácie vrtnej súpravy, správny orgán vzal do úvahy argument *navrhovateľa*, že konkrétna vrtná súprava bude vybraná podľa dostupnosti v čase realizácie, keďže takýchto mechanizmov je v Európe obmedzené množstvo. Z uvedeného dôvodu správny orgán pristúpil k určeniu podmienok, ktoré bude musieť vrtná súprava splňať.

- h) Účastníci konania poukázali na dotknuté územie, ktoré je citlivé vzhľadom na zastavané územie a Tatranský národný park a v tejto súvislosti akcentuje, že nie je možné ponechať rozhodnutie o nej až na ďalšie správne orgány (stavebný úrad a vodoprávny orgán a pod.), pretože navrhovaná činnosť sa možno nebude dať vrátiť späť a škody na životnom prostredí budú nenapraviteľné. Z uvedeného dôvodu je nutné dodržať účel zákona EIA ustanovený v § 2.

Správny orgán poukazuje na to, že dotknuté orgány, ktoré vo veci dali stanoviská boli riadne informované o tom, že navrhovaná činnosť je plánová v území s tretím stupňom územnej ochrany. Táto skutočnosť bola zohľadňovaná počas celej doby konania predchádzajúceho vydaniu tohto rozhodnutia.

Správny orgán je oprávnený rozhodovať len v rámci svojich právomocí vymedzených zákonom, pričom nemôže zasahovať do rozhodovania v konaniach, ktoré zákon kompetenčne zveril iným správnym orgánom. *Správny orgán* v uvedenej súvislosti podotýka, že rozhodnutie špeciálneho stavebného úradu bude nadviazané na závery zo zisťovacieho konania, pričom tieto bude príslušný orgán povinný v procese povoľovania stavby zohľadniť.

i) Účastníci konania ďalej uvádzajú námietky súvisiace s posudzovaním hluku.

Správny orgán uvádza, že s námietkami, ktoré sa týkajú hlukových štúdii sa dostatočne vysporiadal v odôvodnení tohto rozhodnutia, a považuje za neúčelné opakovane uvádzat' tie isté argumenty pri každej námietke týkajúcej sa hlukovej štúdie. Z uvedeného dôvodu v tomto smere odkazuje účastníkov konania na časti tohto rozhodnutia pojednávajúce o hlukovej štúdii.

Správny orgán vo vzťahu k ostatným námietkam vzneseným advokátskou kanceláriou agner&partners, s.r.o. uvádza, že s námietkami procesného charakteru smerujúcimi k rozhodnutiu *správneho orgánu*, ktoré bolo zrušené *odvolacím orgánom* sa nezaoberal, keďže vec bola najmä z procesných dôvodov vrátená na nové konanie, v ktorom sa *správny orgán* pokúsil namietať procesné chyby odstrániť.

K ďalším námietkam uplatneným najmä vo vyjadrení zo dňa 21.10.2020 *správny orgán* uvádza, že tieto námietky už boli uplatnené aj inými účastníkmi konania a stanovisko *správneho orgánu* k nim je obsahom tohto rozhodnutia. *Správny orgán* tieto námietky vzhľadom na ich rozsah, pre lepšiu prehľadnosť rozhodnutia opakovane neuvádza.

Účastník konania opakovane poukazuje na stanovisko Správy TANAPu, poukazuje na konkrétné chránené druhy živočíchov a biotopy nachádzajúce sa v dotknutej oblasti, opakovane kladie dôraz na teplotu a mineralizáciu vód, ako aj na faunu a flóru v dotknutej oblasti. Dotknutá verejnosť vo vyjadrení zo dňa 21.10.2020 ďalej poukazuje na potrebu povolenia na osobitné užívanie vód, hydrodynamické skúšky a vypúšťanie geotermálnych vód do Hlbokého potoka.

Správny orgán v odôvodnení tohto rozhodnutia opakovane uvádza, kam siahajú jeho kompetencie v rámci konania podľa ustanovenia § 29 zákona EIA. Nesúhlas účastníkov konania s týmto tvrdením nič nemení na tom, že v uvedenom správnom konaní sa posudzuje súlad predloženého zámeru so zákonnými požiadavkami.

Za legítimne nemožno považovať očakávanie, že pracovník *správneho orgánu*, ktorý vydáva rozhodnutie so záverom, či sa navrhovaná činnosť bude posudzovať podľa zákona EIA, bude osobou akreditovanou na vyvodzovanie detailných záverov vo všetkých oblastiach životného prostredia. Práve z uvedeného dôvodu sa v zmysle zákona EIA na tomto správnom konaní podielajú dotknuté subjekty, ktoré sa špecializujú na konkrétné oblasti.

Správny orgán poukazuje na to, že Správa TANAPu nie je v konaní podľa zákona EIA dotknutým subjektom. Ide o odbornú organizáciu ochrany prírody, s ktorou v priebehu konania spolupracujú dotknuté orgány pred vydaním stanoviska k posudzovanému zámeru. Pre samotný *správny orgán* nie je podkladom vyjadrenie Správy TANAPu, ale stanoviská dotknutých orgánov, z neho vychádzajúce. *Správny orgán* uvádza, že so stanoviskami

dotknutých orgánov sa náležite vysporiadal a ich závery premietol do podmienok výroku tohto rozhodnutia.

VYJADRENIE NAVRHOVATEĽA K NÁMIETKÁM DOTKNUTEJ VEREJNOSTI

Účel navrhovanej činnosti

V odvolaniach je neistota s týmto vplyvmi popísaná nasledovne:

- Reálnosť využitia geotermálnej vody na účely, na ktoré ju navrhovateľ údajne plánuje využívať..

Vyjadrenie

Predmetom posudzovania činnosti „Tatranská Lomnica – prieskumný vrt“ pre geotermálne vody je zhotovenie prieskumného vrtu pre geotermálne vody.

V súčasnosti je platné znenie zákona č. 24/2006 Z.z., podľa ktorého je potrebné vykonat' posúdenie zhotovenia vrtu na využívanie geotermálnej energie (do 500 m navrhovaná činnosť podlieha zisťovaciemu konaniu) (Podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov je to činnosť uvedená v tabuľke č. 1 „Tažobný priemysel“, „Činnosť: 16. vrty na využívanie geotermálnej energie)

Hydrogeologický vrt na využívanie geotermálnej vody je navrhované realizovať v útvare geotermálnych vód SK300140FK Levočská panva (Z a J časť), v ktorom sú zostávajúce množstvá tepelno-energetického potenciálu geotermálnej energie: GV 198,3 l·s-1, GE 41,16 MWt (Malík, P. a kol., 2013: Kvantitatívne a kvalitatívne hodnotenie útvarov podzemnej vody, Prípravná štúdia, Časť I. – Doplnenie hydrogeologickej charakterizácie útvarov podzemnej vody vrátane útvarov geotermálnej vody. ŠGÚDŠ, Bratislava). Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k využitiu potenciálu, ktoré územie ponúka.

Navrhovateľ má určené prieskumné územie „Tatranská Lomnica“ na vykonávanie hydrogeologickeho prieskumu geotermálnych vód v etape vyhľadávacieho a podrobného hydrogeologickeho prieskumu v rozhodnutí č. MŽP SR č. 32923/2017 zo dňa 20.7.2017.

Po zhotovení a testovaní vrtu bude odborne spôsobilou osobou podľa zákona č. 569/2007 Z.z. spracovaná záverečná správa, v ktorej budú vypočítané využiteľné množstvá geotermálnej vody. Správa bude schvaľovaná „Komisiou pre schvaľovanie množstiev podzemných vód“ podľa zákona č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach v z.n.p. Tou podľa § 18 ods. 2 a § 36 ods. 1 písm. k zákona č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach v z.n.p. bude schválená minimálna dynamická hladina, využiteľné množstvo geotermálnej vody a tepelno-energetický potenciál. Schválené bude exploataovať také množstvo geotermálnych vód, ktorým nedôjde k narušeniu tlaku (hladiny) v geotermálnej štruktúre. V procese schvaľovania sú spracovávané 2 nezávislé oponentské posudky odborne spôsobilými osobami.

- to zn., že bez konkrétnych údajov zistených pri zhotovení a testovaní vrtu nie je možné exaktne hovoriť o výdatnosti, kvalite vody, o vplyvoch na okolité geotermálne zdroje, parametre môžeme predpokladat'.

- Áno, bez údajov, ktoré môžeme získať len vrtným prieskumom, nemožno exaktne hovoriť o kvalitatívnych parametroch geotermálnej vody. Na základe skúseností z vrtného prieskumu realizovaného v tejto hydrogeologickej štruktúre dokážeme s istou mierou pravdepodobnosti hovoriť o budúcich parametroch geotermálnej vody. Generálne platí, že pri plytších vrtoch sú teploty nižšie a mineralizácia tiež. Napr. v geotermálnom vrtu v Pústi okr. Prievidza (vlastník Hornonitrianske bane Prievidza) sa vychádzalo z regionálneho charakteru teplotného poľa Hornonitrianskej kotliny, ktoré bolo súborne zhodnotené v záverečnej správe úlohy „Regionálne hydrogeotermálne zhodnotenie Hornonitrianskej kotliny – regionálny geologický výskum“ (Fendek, a iní, 2004). Podľa tohto informačného zdroja bolo možné vo vrte Š1-NB IV očakávať v hĺbke 1000 m teplotu cca 48°C a v hĺbke 2000 m na úrovni 73-75°C. Po vyvŕtaní vrtu a jeho testovaní sa zistilo, že v intervale 2024-2245 m p.t. má voda teplotu 51°C. Voda je nízko mineralizovaná, kvalitou je blízka pitnej vode.

Pokiaľ voda v prieskumnom vrte dosiahne očakávané parametre a bude vydané „Rozhodnutie o schválení záverečnej správy s výpočtom množstiev podzemných vód“ bude vykonané ďalšie posudzovanie vplyvov na životné prostredie, ktoré bude riešiť odber geotermálnych vód a ich využitie (Podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov je to činnosť uvedená v tabuľke 10. Vodné hospodárstvo, Činnosť: 9. Odber geotermálnych vód). Po vykonaní posudzovania odberu geotermálnych vód bude následne riešená žiadosť podľa § 21 o Povolenie na osobitné užívanie vód, ods. 1 písm. b) na odber podzemných vód zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a žiadosť podľa § 26 o Povolenie na uskutočnenie a užívanie vodnej stavby zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon).

Súčasný stav využitia

Vyjadrenie

Realizáciou posudzovaného prieskumného vrtu nedôjde k zmene funkčného využitia územia.

Účelom navrhovanej činnosti je zhotovenie prieskumného vrtu. Ak bude vrt pozitívny a bude schválené z neho odoberať vodu bude geotermálna voda využitá na vykurovanie (čo bude predmetom nového posudzovania vplyvov). Pôjde o využitie obnoviteľného zdroja energie. Využívanie geotermálnej energie je alternatívou riešenia dvoch zásadných problémov ľudstva a to zásobovania energiou a znečisťovania životného prostredia.

Znečistenie ovzdušia je problémom SR. Slovensko patrí medzi tri štáty Európskej únie, ktoré nedosiahli cieľ zníženia koncentrácie tuhých častic PM_{2,5} v ovzduší. Slovensko patrí medzi tri štáty Európskej únie, ktoré trojročnými priemernými hodnotami nedosiahli cieľ zníženia vystaveniu obyvateľov tuhým časticiam PM_{2,5}. V roku 2017 bolo tiež medzi piatimi štátmi s najvyššími ročnými hodnotami. Ďalej bolo Slovensko medzi štyrmi krajinami EÚ s najvyššími dennými hodnotami PM₁₀, a v prvej štvrtine štátov s najvyššími ročnými hodnotami. Najväčším zdrojom PM_{2,5} a PM₁₀ sú v Európskej únii kúreniská, priemysel a doprava (<https://euractiv.sk/section/ovzdusie/news/europska-agentura-varuje-pred-kvalitou-ovzdusia-v-slovensku>).

vzduchu-na-slovensku/). Najväčší podiel na znečistení ovzdušia prachovými časticami má vykurovanie domácností, najmä tuhým palivom (až 86%), menší podiel má energetika (5%), doprava (4%), priemysel (3%), nakladanie s odpadmi (1%) a poľnohospodárstvo (1%). (podľa správy: Národný program znížovania emisií - Slovenská republika, 2019).

Postup zhotovenia vrtu, hlučnosť konkrétnej vrtnej súpravy, zrýchlenie vibrácií a rýchlosť kmitania

V odvolaniach je neistota s týmto vplyvmi popísaná nasledovne:

- Z Novej akustickej a Vibračnej štúdie vyplýva, že pre správnu analýzu dopadu hluku a vibrácií je nevyhnutné vedieť, s akou vrtnej súpravou bude Navrhovateľ Navrhovanú činnosť v rámci Zámeru realizovať, nakoľko každá vrtná súprava má rozdielnú hlučnosť, čím spôsobuje aj rozdielnú intenzitu vyžarovaných/spôsobených vibrácií.
- Oproti predloženému zámeru bolo v rámci zisťovacieho konania zmenených viacero činností, hlavne týkajúcich sa technologického postupu každodenného prerušovania vŕtania v stanovenú dobu, pričom možnosť takéhoto prerušovania činnosti nebola adekvátnou relevantnou štúdiou potvrdená
- ...hlavná trakcia veže vrtnej súpravy, ako aj iné činnosti technického zabezpečenia prevádzky vrtnej súpravy možno jednoznačne charakterizovať ako stavebnú činnosť je v rozpore so stavebným zákonom, pretože ide o vrt geotermálnej vody, ktorý nepodlieha stavebnému konaniu

Vyjadrenie

Zhotovenie prieskumného vrtu pozostáva z technických prác - samotného vŕtania vrtu, jeho zabudovania, čistenia, z testovania vrtu (čerpacie skúšky, merania, sledovanie kvality) a z geologických prác, ktorých výsledkom bude záverečná správa, v ktorej budú vypočítané využiteľné množstvá geotermálnej vody.

Na zložky životného prostredia bude mať rozhodujúci vplyv samotné vŕtanie a činnosti súvisiace s prípravou a likvidáciou staveniska. Vplyvy spojené s vypúšťaním čerpanej geotermálnej vody budú konkrétnie riešené po overení kvality vody.

V zámere je uvedené, že pre zhotovenie vrtu sa použije rotarové vŕtanie na plnú počvu.

Ovplyvnenie dotknutého obyvateľstva zvýšenou hlukovou záťažou z navrhanej činnosti je hodnotené v dodatočne spracovanej hlukovej štúdii: Chomo, S., 2019: Posúdenie pomerov záťaženia hlukom v záujmovom území. V hlukovej štúdii sú popísané zdroje hluku počas hĺbenia prieskumného vrtu, je vykonaná objektivizácia hluku, je v nej identifikované územie ovplyvnené zvýšenou hlukovou záťažou.

V tejto fáze projektu ešte nie je známa vrtná súprava, ktorá sa použije na zhotovenie posudzovaného prieskumného vrtu. Takýchto vrtných súprav nie je na území Európy veľa a keďže sa nevie kedy sa pristúpi k zhotoveniu prieskumného vrtu, vybratá bude vrtná súprava, ktorá bude na trhu voľná. Čo však vieme je, že technika vŕtania bude rotačná a vieme akustický výkon zdroja hluku (v zámere sme uviedli 110 dB – 120 dB). Akustické výkony

strojov sú viazané medzinárodnými predpismi výrobcov. NV SR č. 78/2019 Z.z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody emisií hluku zariadení používaných vo vonkajšom priestore, sú okrem iného upravené základné požiadavky na zariadenie podľa § 2 písm. a), ktoré je určeným výrobkom, b) postupy posudzovania zhody na zariadenie, c) práva a povinnosti výrobcu a splnomocneného zástupcu výrobcu zariadenia, d) autorizáciu a notifikáciu orgánu posudzovania zhody, e) práva a povinnosti notifikovanej osoby. Toto nariadenie vlády sa vzťahuje aj na vrtné súpravy. Pre vrtné súpravy sa v tomto NV uvádzia, že je to stroj, ktorý sa používa na vyvýtanie dier na staveniskách prostredníctvom a) vŕtania s príklepom, b) rotačného vŕtania, c) rotačného vŕtania s príklepom (v našom prípade sa použije rotačné vŕtanie).

Stavba, hlavná trakcia veže vrtnej súpravy, ako aj iné činnosti technického zabezpečenia prevádzky vrtnej súpravy možno teda jednoznačne charakterizovať ako stavebnú činnosť. Vo vyhláške 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa vyhláška MZ SR č.549/2007 Z.z. sa pre korekciu hluku pri stavebnej činnosti neuvádza, že to má byť činnosť, na ktorú je vydané povolenie podľa stavebného zákona.

Na základe platnej legislatívy vyhlášky 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa vyhláška MZ SR č.549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí je nutné dodržať najvyššie prípustné hodnoty hluku v pracovných dňoch od 07:00 do 21:00 hod. a v sobotu od 08:00 do 13:00 hod. Pri hodnotení hluku zo stavebnej činnosti vo vonkajšom prostredí sa stanovuje posudzovaná hodnota pripočítaním korekcie $K = (-10)$ dB k ekvivalentnej hladine A hluku v uvedených časových intervaloch.

Na základe vykonaných meraní hluku, vykonanej predikcie akustických pomerov v rozsahu požiadaviek Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí a vyhlášky MZ SR č. 237/2006 Z. z, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí a zákona č. 355/2007 Z. z., o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, informácií investora a ďalších uvedených skutočností je v hlukovej štúdie konštatovaný predpoklad, že pri navrhovanej činnosti, ak sa bude striktne dodržiavať časový rozsah výkonu vrtných prác (stavebná činnosť) daný čl. 1, odst. 1.7 prílohy k Vyhl. č. 549/2007 Z.z., t.j. v pracovných dňoch od 07:00 do 21:00 hod. a v sobotu od 08:00 do 13:00 hod., prípustné hodnoty hluku z prevádzky technologických zdrojov vrtnej súpravy pri realizácii hĺbenia geotermálneho vrtu budú dodržané.

Pokiaľ sa striktne prepočíta pracovný fond, je disproporcia v počte hodín potrebných na zhotovenie vrtu uvedených v zámere a vo vyhodnotení pripomienok doručených k zámeru. Je však v záujme navrhovateľa a zhotoviteľa prieskumného vrtu, aby boli technické práce vykonané v čo najkratšom čase. Jednak z dôvodu neúmerného zvýšenia nákladov a aj z dôvodu potreby realizácie technických prác v období roka, kedy teplota vzduchu neklesá pod 0°C , aby nedošlo k zamízaniu bentonitovej suspenzie výplachu. Výplach je pri vŕtaní

dôležitý, vyrovnáva vrstevný tlak, odplavuje vrtné úlomky z pracovnej plochy dláta, vynáša vrtné úlomky medzikružím vrtu (pažníc) a zostavou vrtnej kolóny, udržiava vrtné úlomky vo vznose pri prerušení cirkulácie výplachu, ochraňuje steny vrtu tvorbou filtračnej kôry, chladí a maže vrtné nástroje.

Z dôvodu vyhnutia sa mínusovým teplotám, sa s technickými prácami začne na jar, aby práce boli ukončené do jesene. Práce, ktoré budú mať významný vplyv na zložky životného prostredia budú realizované počas 7 mesiacov, tak ako je to uvedené vo vyhodnotení pripomienok doručených k zámeru.

Predĺžením doby vŕtania sa predĺži doba trvania hlukovej záťaže, v žiadnom prípade nepribudnú nové zdroje hluku, ktoré by spôsobili prekračovanie prípustných hodnôt hluku. Aby sa vrt udržal v stabilnom stave, pre cirkuláciu výplachu je možné zabezpečiť pohon čerpadla elektromotorom.

Vplyvy súvisiace s hlukom, ktorého zdrojom bude zhotovenie prieskumného vrtu

V odvolaniach je neistota s týmito vplyvmi popísaná nasledovne:

- Vypracovanie Novej hlukovej a Novej vibračnej štúdie
- Nepoužiteľnosť akustickej štúdie predloženej navrhovateľom, pretože v nej nie je uvedené, s akou vrtnou súpravou bude Navrhovateľ zámer a Navrhovanú činnosť

Vyjadrenie

O presných a exaktných hodnotiacich číslach môžeme hovoriť pri priamych meraniach chemických faktorov, mikrobiológie či špecifických fyzikálnych faktorov, aj hluku, pokiaľ posudzovaný hluk nie je rušený alebo maskovaný iným nešpecifickým hlukom. Hlukové štúdie však riešia predikciu hlukových pomerov do budúcnosti a v štádiu ich spracovávania ešte neexistuje zámer, ktorého vybrané hygienické či zdravotné parametre by mohli byť objektivizované priamym meraním. Aj keď podľa smernice 2000/14 EP a Rady je povinnosťou výrobcu vrtného zariadenia označenie zhody zariadenia „CE“ a vyznačenie zaručenej hladiny akustického výkonu, väčšinou tieto údaje chýbajú, a keď nie, na prvý pohľad je zrejmé, že uvedené hodnoty nie sú v zhode so všeobecným poznaním úrovne hluku takýchto zariadení. Preto sa v hlukovej štúdii vychádza zo všeobecne technicky prijateľných hodnôt akustického výkonu komparatívnych zariadení, ktoré sú následne využité pri predikcii akustických pomerov pri realizácii stavebných prác. Je možné aj kalibračné meranie technicky identického zariadenia pri inom zámere, aby sa získali relevantné vstupné výpočtové hodnoty, ale takýto prístup tiež vyžaduje simuláciu rovnakých kapacitných, výkonových ako aj geologických podmienok, aké sú predpokladané pri výkone stavebných prác posudzovaného zámeru.

Pri strojoch teda máme údaj o akustickom výkone zdroja hluku (v zámere sme uviedli 110 dB – 120 dB), nie o reálnych hladinách akustického tlaku, resp. ekvivalentnej hladiny hluku v blízkom či vzdialenejšom okolí zdroja hluku. Je to absolútна hodnota hluku, ktorá slúži pre výpočet zaťaženia priestoru hlukom jedným alebo viacerými zdroji hluku. Nie je to hodnota, ktorú je možné zachytiť sluchom. Je preto určená pre špecialistov, ktorí potom počítajú

celkový akustický tlak.

Či sú výsledky hlukových štúdií orientačné ? Áno, vždy, inak to ani nemôže byť. Exaktne presné výsledky prinášajú priame merania veličín (samozrejme aj tam s určitou rozšírenou neistotou merania). Treba si tiež uvedomiť, že ekvivalentná hladina hluku (energetický priemer okamžitých hladín akustického tlaku za časový interval) nie je funkciou nielen nameraného alebo predikovaného akustického tlaku, ale aj expozície zdroja hluku za posudzovaný časový interval. Riešiť presnú hodnotu akustického výkonu a zároveň nemožnosť posúdiť presnú expozíciu zdroja hluku v budúcnosti aj tak prinesie len orientačné výsledky. Celkové hodnotenie štúdie je teda na posúdení regulátorov.

Prírastok hluku z výhradného stacionárneho zdroja hluku (prevádzka vrtnej súpravy geotermálneho vrtu) bude z hľadiska kritéria posúdenia rozdielu medzi existujúcim komunálnym hlukom (t.j momentálne vlastne výhradne hlukom z pozemnej dopravy) a predikovanou imisiou stacionárneho zdroja hluku súvisiacich iba s posudzovaným investičným zámerom primeraný vzhládom, že pôjde o časovo obmedzenú, dočasnú činnosť, ak budú dodržané podmienky činnosti podľa čl. 1, odst. 1.7 prílohy k Vyhl. č. 549/2007 Z.z., ak nie, treba to zo strany prevádzkovateľa vrtu technicky vyriešiť. Primeraný preto, lebo bude dodržaný citát tohto článku z hľadiska korekcií pre stavebnú činnosť. Reálne, keby tento článok neboli implementovaný do vyhlášky, na Slovensku by asi nebola možná akákoľvek stavebná činnosť v akejkoľvek lokalite. Prečo irelevantné a zavádzajúce ? V akom smere ?

Vyjadrenie k novej hlukovej štúdii:

V predloženej hlukovej štúdii je definované, že "...*cielom merania a vyhodnotenia určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí je objektivizovať dopad hluku v záujmovom území podľa Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z....*". Myslíme si, že signifikantným záujmom hodnotiacich výstupov štúdie by zrejme malo byť objektivizovať dopad hluku v záujmovom území v súvislosti z posudzovanými zdrojmi hluku, ktoré súvisia so zámerom samotného priebehu vŕtacích prác prieskumného geotermálneho vrtu, resp. jeho následného užívania. Žiaľ, v predloženej štúdii sa spracovateľ obmedzil len na konštatovanie, že "...na vŕtanie geotermálnych vrtov sa využívajú vrtné súpravy s odlišným akustickým výkonom. Po zadefinovaní typu vrtnej súpravy s obslužnou technológiou je možné následne pre posudzovanú lokalitu jednotnou výpočtovou metodikou CNOSSOS-EU, ktorá je stanovená Smernicou Komisie (EÚ) 2015/996 v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/49ES vykonať relevantnú objektivizáciu vplyvu hluku a navrhnuť opatrenia v prípade preukázania negatívnych dopadov....".

Myslíme si však, že samotnou filozofiou spracovania hlukovej štúdie by malo byť všeobecné posúdenie možného vplyvu hlukového zaťaženia v záujmovom území od očakávaných zdrojov hluku aj za predpokladu, že nie sú dostupné presné podklady k technickému výhotoveniu a technológiám očakávaných zdrojov hluku. Vtedy je namieste využívať databázy už existujúcich poznatkov, prípadne využívať vstupné parametre a hodnoty technicky podobných zariadení, ktoré sú už v prevádzke za podobných podmienok, samozrejme pri zohľadnení určitých špecifických predpokladov a možných odchýlok, aby bolo možné prezentovať výsledok, ktorý by sa aspoň v určitom rozsahu približoval očakávanej situácii v budúcnosti, keď budú zdroje hluku posudzovaného zámeru

prevádzkované. Samotné hodnotenie výstupov štúdie je samozrejme v kompetencii príslušných regulátorov.

V hlukovej štúdii spracovanej spoločnosťou Klub ZPS vo vibroakustike s.r.o., Žilina chýba akékoľvek hodnotenie možných dopadov hluku v okolitom záujmovom území od očakávaných zdrojov posudzovaného zámeru, čím sa stal predmet a účel spracovania predmetnej štúdie veľmi nejasný. Naopak, výsledkom štúdie je len prezentácia merania tzv. "nulového variantu" existujúceho, celkovo obklopujúceho hluku, čo však nemá v súvislosti s hodnotením možných dopadov hluku v okolitom záujmovom území od očakávaných zdrojov posudzovaného zámeru akúkoľvek výpovednú hodnotu.

Vyjadrenie k Novej vibračnej štúdii:

V predloženej vibračnej štúdii je definované, že "... *cielom merania a vyhodnotenia ekvivalentného $a_{Rweq,z}$ a maximálneho $a_{Rwmax,z}$ zrýchlenia vibrácií je objektivizovať dopad na osoby vo vnútornom prostredí budov podľa Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. Cieľom merania a vyhodnotenia efektívnej rýchlosťi kmitania vef je preveriť doporučenia Eurokódu 8 STN EN 1998-1/NA/Z1 existujúcich stavebných objektov....*". V tomto cieli a merania a vyhodnotenia sa ale úplne stratil relevantný súvis s posúdením možného vibračného zaťaženia od očakávaných technologických zdrojov posudzovaného zámeru vŕtania prieskumného geotermálneho vrtu, ktorý by mal byť realizovaný vŕtaním progresívnou rotačnou technológiou. Žiaľ, v predloženej štúdii sa spracovateľ obmedzil len na konštatovanie, že "... *Na vŕtanie geotermálnych vrtov sa využívajú vrtné súpravy s odlišnou charakteristikou budenia, ktoré je v čase premenné, v závislosti na charaktere budenia a na odolnosti objektov. Po zadefinovaní typu vrtnej súpravy s obslužnou technológiou je možné následne zabezpečiť zo zákona útlmu seizmických vln pre posudzovanú lokalitu objektivizáciu vplyvu vibrácií a otasov od technickej seismicity a navrhnuť opatrenia v prípade preukázania negatívnych dopadov....*".

Hodnotenie budúcich možných vplyvov vibrácií od očakávaných technologických zdrojov posudzovaného zámeru vŕtania prieskumného geotermálneho vrtu sa teda v predloženej štúdii nenachádza, čím sa stal predmet a účel spracovania predmetnej štúdie veľmi nejasný. V predloženej vibračnej štúdii je prezentácia nameraných hodnotiacich veličín pri blízkom záujmovom ubytovacom objekte, ktoré boli získané na základe generovania činnosti zdrojov budenia technickej seismicity, umiestnených podstatne bližšie k záujmovému ubytovaciemu objektu, ako je bod očakávanej lokalizácie prieskumného geotermálneho vrtu. Napokon, namerané výsledky pri najvzdialenejšom zdroji budenia sú hlboko pod prípustnými hodnotami posudzovaných veličín. Umiestnenie vrtnej veže bude však niekoľko násobkom vzdialenosťí, ktoré boli využité pri generovaní seismickej aktivity v predmetnej štúdii, z čoho vyplýva, že obava nadmerných vibrácií pri realizácii vrtných prác je bezpredmetná. Zostrojenie "zákona útlmu seizmických vln" je už zrejme nad rámec potrebného rozsahu posúdenia a je určené skôr pre odbornú obec, ako pre všeobecné posúdenie dopadov na zdravie obyvateľstva, alebo triedu odolnosti stavebných objektov.

Vplyvy v súvislosti s vypúšťaním vôd z prieskumného vrtu do povrchového toku pri jeho testovaní a súvisiace vplyvy na ekosystém

V odvolaniach je neistota s týmto vplyvmi popísaná nasledovne:

- Vypúšťanie mineralizovaných vôd do povrchového toku, čo už samo o sebe bude ovplyvňovať kvalitu povrchových ale aj podzemných vôd v NP
- Ako takáto mineralizovaná a zohriata voda ovplyvní život v rieka, pôde a na povrchu
- Nie je zrejmá konkrétna mineralizácia podzemnej vody, je v nej uvedený iba nekonkrétny údaj „do 2 g/l“, pričom v ňom nie je uvedené, aké konkrétné minerály a chemické látky sa v danej geotermálnej vode nachádzajú
- Určenie minimálnych a maximálnych parametrov pre odpadovú vodu s ohľadom na porovnateľné parametre povrchových vôd, do ktorých bude táto odpadová voda vypúšťaná...
- Prietoky Hlbokého potoka
- Či v prípade nevyužívania vrtu bude možné vrt kompletne a úplne uzavrieť, aby z neho nevytekala voda aj po ukončení navrhovanej činnosti pri nezrealizovaní zámeru
- Následkom navrhovanej činnosti (a to aj v prípade, ak by bola ukončená len v rámci prieskumu) bude vypúšťanie mineralizovaných vôd so zvýšenou teplotou do povrchového toku

Vyjadrenie

Predmetom navrhovanej činnosti je zhotovenie prieskumného vrtu, ktorý po odvratní bude testovaný – bude vykonaná čerpacia skúška v trvaní cca 2 mesiace. Pre účely čerpacej skúšky budú v prípade potreby pripravené pravdepodobne ochladzovacie vane, kde sa zabezpečí ochladenie vody. V prípade, ak bude možné prieskumný vrt využívať (ak bude schváleným komisiou MŽP SR), prechodom cez tepelné čerpadlá sa voda ochladí na 7 - 8°C, ale to by bolo predmetom nového posudzovania vplyvov.

Podľa kvality a parametrov geotermálnej vody v okolitých geotermálnych vrtoch môžeme predpokladať nejakú kvalitu vody a výdatnosť. Skutočné parametre sa však zistia až pri konkrétnom testovaní. Všetky existujúce geotermálne vrty sa nachádzajú hlbšie v Popradskej kotline a v nižších nadmorských výškach ako je navrhovaný prieskumný vrt. Realizovanými meraniami sa zistilo, že hrúbka paleogénu sa smerom k Vysokým Tatrám postupne zmenšuje, ale zároveň sa zmenšuje aj hrúbka mezozoika, na ktoré sú viazané geotermálne vody (Komoň, J., Lučivjansky, L., 2018, KORAL, s.r.o., Spišská Nová Ves), to všetko môže mať vplyv na vlastnosti geotermálneho zdroja, ku ktorému sa chceme prieskumným vrtom dostať. Realizácia posudzovaného prieskumného vrtu prispeje k poznaniu geologickej skladby územia.

Pred začatím dlhodobej a poloprevádzkovej hydrodynamickej skúšky, kedy bude potrebné vypúšťať čerpanú podzemnú vodu do povrchového toku, bude z prieskumného vrtu odobratá vzorka podzemnej vody. V tejto vzorke budú overované fyzikálno-chemické parametre, čo zahŕňa stanovenie základných iónov a aj stanovenie prítomnosti ľažkých kovov. Fyzikálno-

chemické parametre budú overované certifikovaným/akreditovaným laboratóriom. Na základe výsledkov laboratórnych stanovení bude navrhnutá konkrétna úprava kvality podzemnej vody pred jej vypustením do povrchovej vody, v prípade ak to bude potrebné. Kvalita podzemnej vody z vrtu bude ďalej niekoľkokrát sledovaná aj počas trvania hydrodynamických skúšok.

Pre čerpaciu skúšku bude vybavené povolenie na osobitné užívanie vód podľa § 21 ods. 1 písm. g) zákona č. 364/2004 Z.z. na „čerpanie podzemných vód a ich vypúšťanie do povrchových vód alebo do podzemných vód pri hydrogeologickom prieskume s predpokladaným časom trvania čerpacej skúšky nad päť dní a pri zakladaní stavieb“.

V žiadosti na osobitné užívanie vód bude zhodnotený vplyv na kvalitu a kvantitu recipientu na základe overených charakteristik geotermálnej vody, ktoré v tejto fáze projektu môžeme len predpokladať. Vplyv vypúšťania geotermálnych vód na kvalitu vody v recipiente bude v žiadosti o toto povolenie posúdený aj výpočtom prostredníctvom zmiešavacej rovnice.

Hodnoty ukazovateľov kvality vypúšťanej geotermálnej vody budú na úrovni, aby po zmiešaní s vodou v recipiente boli dosiahnuté požiadavky na kvalitu vody uvedené v NV SR č. 269/2010 Z.z., tak to požaduje naša legislatíva.

Povolenie na osobitné užívanie vód ide v samostatnom režime zákona č. 364/2004 Z.z., nie je súčasťou konania podľa zákona č. 24/2006 Z.z.

Z dôvodu vyhnutia sa mínusovým teplotám/zimnému obdobiu, sa s technickými prácami plánuje začať na jar, aby práce boli ukončené do jesene, to zn., že čerpacia skúška by mohla byť realizovaná koncom leta, v priebehu jesene.

V etape zistovacieho konania bolo vykonané posúdenie vplyvu vypúšťania ochladenej geotermálnej vody na teplotu vody v recipiente Hlbokého potoka prostredníctvom zmiešavacej rovnice, v ktorej sa počítalo s prietokom Q₃₅₅ a s predpokladanou teplotou geotermálnej vody. Q₃₅₅ je štatistická priemerná hodnota, laicky predstaviteľná ako v poradí 355-ty prietok z 365 denných prietokov, zoradených zostupne. Z hľadiska rýb alebo iného vodného živočíssvta je to taký malý a problémový prietok, ktorý zažívajú priemerne len 10 najhorších dní do roka. To zn., že výpočet ovplyvnenia už počíta s nízkymi prietokmi, a je v tom zahrnutý aj vplyv odberu vód pre zasnežovanie (ide o štandardný postup výpočtu, ktorý sa používa pri výpočtoch vplyvu vypúšťania odpadových vód do vodných tokov).

Pokiaľ sa pri testovaní vrtu zistí, že geotermálna voda bude obsahovať niektoré zložky problematicke pre životné prostredie a nebude možné zabezpečiť splnenie parametrov podľa NVč. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vód, nebude tento vrt využívaný a bude uzavretý.

Pre zaujímavosť do povrchových vód sa vypúšťajú všetky využívané geotermálne vrty okrem vrtu v Podhájskej, kde sa časť vody odvádzza do reinjektážneho vrtu.

Vplyvy na kvartérne podzemné vody (podzemné vody plytkého obehu)

V odvolaniach je neistota s týmito vplyvmi popísaná nasledovne:

- Odvolávanie sa na „Hydrogeologický posudok spol. HES-Comgeo, spol. s r.o. s obsahom Obnovenie lyžiarskych kapacít Tatranská Lomnica Jamy, posúdenie vplyvu na podzemnú vodu a vodárenské zdroje“
- Posúdenie zámeru na životné prostredie vo vzťahu na pramene pitnej vody a minerálnej vody v Tatranskej Lomnici
- Aký je dopad zamýšľaného zámeru na Režim podzemných vôd kvartérnych sedimentov predpolia Vysokých Tatier a jeho klasifikácia z roku 2005 autormi Doc. RNDr. Miriam Fendeková,....., Doc. Marián Fendek
- Sladké (pitné) vody zvyknú byť v slovenských geologických pomeroch podstatne hlbšie než 10 m (zvyčajne do 350 – 500 m)...
- Riziko vplyvu na zásoby vody, ktoré sú už v súčasnosti problémom
- V stanovisku k bodu a) ochrane pitných vôd sa navrhovateľ zaoberá pitnými vodami v hĺbke 10 m bez toho, aby uviedol relevantné informácie k ich predpokladanému výskytu – lokalizácii. Sladké (pitné) zvyknú byť v slovenských geologických pomeroch podstatne hlbšie než 10 m(zvyčajne do 350 m – 500 m) Z tohto dôvodu je potrebné riešiť ochranu pitných vôd do podstatne väčšej hĺbky než 10 m
- Exaktné preukázanie vplyvov Zámeru a Navrhovanej činnosti na ekosystém a zmeny biodiverzity po vypúšťaní ochladenej geotermálnej vody s predpokladanou teplotou 14°C
- Vypúšťaním zohriatej geotermálnej vody sa sice prietok zvýši, ale voda v toku sa ohreje na takú úroveň, ktorá naruší život rýb, ktorý je v zime z dôvodu chladnej vody prirodzene utlmený. Životný cyklus rýb (a aj fauny a flóry žijúcej v okolí Hlbokého potoka) sa potenciálne zmení, keďže ohriata voda bude zohrievať celé okolité životné prostredie (pôdu a vzduch).

Vyjadrenie

Hlbka alebo presnejšie povedané hrúbka geologického súvrstvia, v ktorom prúdia a akumulujú sa podzemné vody zvodnenec), závisí od konkrétnych lokálnych geologických podmienok.

Hlavné typy zvodnencov na Slovensku:

- kvartérne aluviálne náplavy riek
- ďalšie kvartérne sedimenty
- neogénne sedimenty (artézske zvodnence)
- neovulkanity (pozostatky neogénnej sopečnej činnosti)
- puklinové zvodnence (žuly / metamorfty / staršie sedimenty – paleogén, mezozoikum...)
- krasové zvodnence (vápence a dolomity, s jaskyňami, stredný a vrchný trias = mezozoikum)

Hlbka výskytu zvodnencov sa nedá schémetizovať na celé Slovensko.

V mieste, kde je navrhovaný prieskumný vrt, možno rozlišovať 2 samostatné systémy

prúdenia a akumulácie podzemných vôd (zvodnence).

Prvý systém sa nachádza pri povrchu územia, predstavujú ho kolektory obyčajných podzemných vôd, ktoré sú viazané na kvartérne sedimenty. Podstatná časť glacifluviálnych sedimentov, fluviálne sedimenty poriečnych nív a terás i kamenito-piesčito-hlinité sedimenty polygenetických akumulácií nemajú pre svoju pomerne malú hrúbku a litologicko-zrnitostný charakter zvlášť priažnivé podmienky pre väčšiu akumuláciu podzemných vôd. Ide o plytký obeh obyčajných podzemných vôd. Podľa dostupných informačných zdrojov, ktoré vychádzajú z archívnej preskúmanosti, hrúbka kvartérneho pokryvu v mieste navrhovanom na realizáciu prieskumného vrchu dosahuje 10 – 15 m (*J. Maglay a kol., , 2009, M 1:500 000, mapa dostupná <http://apl.geology.sk/temapy/>*).

Geotermálne vody, ku ktorým je záujem sa navrhovaným prieskumným vrtom dostať, sú viazané na hlboko uložené mezozoickú štruktúru, ktorá sa v hodnotenom území nachádza v predpokladanej hĺbke 450 m p.t. (táto hĺbka bola overená v rámci riešenia úlohy geofyzikálnym meraním)

Plytko uložený kvartérny kolektor obyčajných podzemných vôd a kolektor geotermálnych vôd sú vzájomne oddelené súvrstviami paleogénu s hrúbkou v dotknutom území cca 435 m (hrúbka tiež predpokladaná geofyzikálnymi meraniami). Paleogénne súvrstvie ako celok je hydrogeologický izolátor to zn., že je nepriepustný pre podzemnú vodu (nie sú naň viazané zdroje vôd). Paleogénne súvrstvie zabraňuje aj prirodzenému výstupu geotermálnej vody na povrch. Prirodzené výstupy takýchto vôd sú teoreticky možné len cez tektonicky porušené pásma (zlomy), ktoré však v skúmanom území neboli detegované. Posudzovaný prieskumný vrt bude predstavovať cestu pre sprístupnenie geotermálnych vôd na povrch.

V území navrhovanej činnosti boli pre overenie hĺbky rozhrania paleogénnych sedimentov a mezozoických hornín, karbonátov križnianského príkrovu, ktoré sú kolektorm geotermálnych vôd, realizované geofyzikálne merania elektromagnetickou frekvenčnou metódou (MT - magnetotelluric). Z výsledkov geofyzikálnych meraní bol skonštruovaný zjednodušený geologický rez. Meraniami sa zistilo, že hrúbka paleogénu sa smerom k Vysokým Tatrám postupne zmenšuje, ale zároveň sa zmenšuje aj hrúbka mezozoika, na ktoré sú viazané geotermálne vody. (Komoň, J., Lučivjansky, L., 2018, KORAL, s.r.o., Spišská Nová Ves) Takáto prieskumná metóda je orientačná, to zn. nehovorí presne, ale poskytuje približnú informáciu, na základe identifikácie geofyzikálne odlišných prostredí, kde asi.

V súvislosti s realizáciou prieskumného vrchu by čiste teoreticky mohli byť ovplyvnené aj vodné zdroje zachytávajúce podzemné vody plytkého obehu v bezprostrednej blízkosti. Prestup podzemných vôd plytkého obehu do navrhovaného prieskumného vrchu je nežiadúci už pre samotný vrt a preto je samozrejmosťou vykonáť opatrenia tomu zabraňujúce. Pre zabranenie prestupu podzemných vôd plytkého obehu do vrchu sa vykoná izolácia. Stena vrchu sa zabezpečí osadením oceľovej rúry, za ktorú sa cez dno natlačí cementová kaša, ktorá rúru stabilizuje. Osadením rúry (pažnice) a jej cementáciou dôjde k fyzickému oddeleniu plytkých (kvartérnych) podzemných vôd (pitných?) a ich „ochrane“ pred potenciálnymi vplyvmi. V súčasnosti, podľa dostupných informácií, predpokladáme že hrúbka kvartérnych sedimentov môže byť v mieste realizácie vrchu v úrovni 10 – 15 m. To, do akej hĺbky sa vykoná izolácia v skutočnosti, bude však vychádzat z konkrétnych podmienok v mieste

vŕtania. Počas vŕtania sa geológom sleduje „orientačná“ - litologická charakteristika prevŕtaných hornín.

Významné využívané zdroje pitných vód sú z kvartérnych glacigénnych a glacifluviálnych sedimentov – Kuzmanovo pramenisko (západné pramene), Kúpeľné pramene (východné pramene). Časť Tatranskej Lomnice je zásobovaná odberom povrchovej vody zo Studeného potoka. Zdroje sú tiež dopĺňané povrchovým odberom zo Škaredého potoka vybudovaného pre zásobovanie medzistanice lanových dráh Štart. V žiadnom prípade navrhovaný prieskumný vrt nebude mať dosah ovplyvniť vodárenské zdroje využívané na zásobovanie pitnou vodou už z vyššie spomenutých dôvodov. Tieto zdroje sú situované vo vyšších nadmorských výškach. HG posudok spracovaný Dr. Auxtom rieši vplyv navrhovaných lanových dráh a zjazdových tratí v Jamách, ktoré sú situované bezprostredne v blízkosti vodárenských zdrojov Kuzmanovo pramenisko (západné pramene).

Spomenutý článok autorov Fendeková, M., Fendek, M. hovorí o hydrogeologických pomeroch celého HG rajónu „Kryštalínikum časti Vysokých Tatier a kvartér ich predpolia“, a z toho vychádza aj popis hydrogeologických pomerov v mieste zhotovenia prieskumného vrtu. Geologická skladba v mieste zhotovenia prieskumného vrtu bola však konkrétnie overená geofyzikálnym meraním. Realizácia posudzovaného prieskumného vrtu prispeje k poznaniu geologickej skladby územia.

Pre zaujímavosť, spomínaný Doc. RNDr. Marián Fendek je jedným z riešiteľov úlohy ktorou bol realizovaný hlboký vrt vo Veľkom Slavkove (*FGP-1: Fendek, M., Remšík, A., Polák, M., Král, M., Boorová, D., Siráňová, Z., Gross, P., Karoli, S., Michalko, J., Zlinská, A., Snopková, P., 1996: Záverečná správa za geotermálny vrt FGP-1 Stará Lesná v Popradskej kotlinе. Manuskript – archív ŠGÚDŠ Bratislava, 99 str., 35 príloh, archívne číslo 80620*), ktorý sa v procese zistovacieho konania k posudzovanému vrtu v Tatranskej Lomnici často spomína.

Vplyvy na zdroje geotermálnych podzemných vôd

V odvolaniach je neistota s týmto vplyvmi popísaná nasledovne:

- Či sa daný prameň alebo podzemné vody alebo ložisko geotermálnej vody dokáže prirodzene obnovovať pri výdatnosti uvedenej v rozhodnutí (do 10l/s), a či v prípade nevyužívanie bude možné tento vrt kompletne a úplne uzavrieť tak, aby z neho nevytekala voda aj po ukončení navrhovanej činnosti alebo nezrealizovaní zámeru
- ..Navrhovateľ má ukončiť práce v prípade negatívneho ovplyvnenia už povolených odberov geotermálnych vôd, ale aj Rozhodnutia nie je vôbec zrejmé, čo myslí tým negatívnym ovplyvnením (táto podmienka je preto neurčitá a nezrozumiteľná, a Navrhovateľovi poskytuje tak široké interpretačné pôsobisko, že ju v podstate môže ignorovať)
- Posúdenia stupňa ovplyvnenia už povolených odberov geotermálnych vôd ...

Vyjadrenie

Hydrogeologický vrt na využívanie geotermálnej vody je navrhované realizovať v útvare geotermálnych vôd SK300140FK Levočská panva (Z a J časť), v ktorom sú zostávajúce množstvá tepelno-energetického potenciálu geotermálnej energie: GV 198,3 l·s⁻¹, GE 41,16 MWt (Malík, P. a kol., 2013: Kvantitatívne a kvalitatívne hodnotenie útvarov podzemnej vody, Prípravná štúdia, Časť I. – Doplnenie hydrogeologickej charakterizácie útvarov podzemnej vody vrátane útvarov geotermálnej vody. ŠGÚDŠ, Bratislava). Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k využitiu potenciálu, ktoré územie ponúka.

Navrhovateľ má určené prieskumné územie „Tatranská Lomnica“ na vykonávanie hydrogeologického prieskumu geotermálnych vôd v etape vyhľadávacieho a podrobného hydrogeologického prieskumu v rozhodnutí č. MŽP SR č. 32923/2017 zo dňa 20.7.2017. Určenie prieskumného územia navrhovateľa oprávňuje realizovať prieskumný vrt.

Po zhotovení a testovaní vrtu budú sledované kvantitatívne parametre (úrovne hladín, tlaky, výdatnosti) existujúcich/využívaných geotermálnych zdrojov/vrtov. Následne bude odborne spôsobilou osobou podľa zákona č. 569/2007 Z.z. spracovaná záverečná správa, v ktorej budú vypočítané využiteľné množstvá geotermálnej vody. Správa bude schvaľovaná „Komisiou pre schvaľovanie množstiev podzemných vôd“ podľa zákona č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach v z.n.p. Tou podľa § 18 ods. 2 a § 36 ods. 1 písm. k zákona č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach v z.n.p. bude schválená minimálna dynamická hladina, využiteľné množstvo geotermálnej vody a tepelno-energetický potenciál. Schválené bude exploatovať také množstvo geotermálnych vôd, ktorým nedôjde k významnému narušeniu tlaku (hladiny) v geotermálnej štruktúre, resp. ovplyvneniu využiteľnosti ostatných (existujúcich) zdrojov. O tom či došlo, alebo nedošlo k ovplyvneniu, resp. či sa jedná o významné alebo nevýznamné ovplyvnenie rozhodne odborná komisia na základe predloženej správy a 2 nezávislých oponentských posudkov, vypracovaných odborne spôsobilými osobami.

Bez schválenia využiteľných množstiev geotermálnej vody nie je možné požiadať o Povolenie na osobitné užívanie vôd, ods. 1 písm. b) na odber podzemných vôd zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a žiadosť podľa § 26 o Povolenie na uskutočnenie a užívanie vodnej stavby zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), inými slovami povedané vrt využívať.

Kontaminácia vody, pôdy, vyhodnotiť aj prípadné úniky chemikálií...

V odvolaniach je neistota s týmto vplyvmi popísaná nasledovne:

- Znečisťovanie alebo znehodnocovanie prostredia vrátane ovplyvňovania biodoverzity

Vyjadrenie

V spracovanom zámere sú v kapitole IV.1. Požiadavky na vstupy, Surovinové zabezpečenie identifikované látky, ktoré sa budú v procese zhotovenia vrtu používať. Vplyvy spojené s možnou kontamináciou sú popísané v kapitole IV.3 Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie, Vplyvy na horninové prostredie. V kapitole IV.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej

činnosti na životné prostredie, opatrenia počas výstavby – zhodenia vrtu sú uvedené požiadavky na zabezpečenie skladovania látok, ktoré môžu spôsobiť znečistenie.

Vždy je riziko havárie, pri ktorej môže dôjsť k úniku prevádzkových náplní strojov, dopravných prostriedkov (tak ako pri prevádzke po verejných komunikáciách), ale pokial' je tento havarijný únik odstránený, nie je predpoklad ohrozenia kvality pôdy, horninového prostredia, podzemných vôd. Ak by sme pristúpili na princíp opatrnosti, že akýkoľvek dopravný prostriedok, resp. stroj, môže byť zdrojom kontaminácie, tak by musela byť vylúčená akýkoľvek doprava aspoň v územiach, ktoré sú vodohospodársky chránené, čo nie je reálne. Riziká v súvislosti s ovplyvnením kvality podzemných vôd sú v zámere identifikované, navrhnuté sú príslušné opatrenia.

Zásah do pohody života obyvateľov a fauny

V odvolaniach je neistota s týmto vplyvmi popísaná nasledovne:

- Zámer a navrhovaná činnosť bude negatívne ovplyvňovať životné prostredia z hľadiska jeho hlučnosti a ovplyvňovania pohody života

Vyjadrenie

V spracovanom zámere sa sú v kapitole IV.3 Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie, Vplyvy na obyvateľstvo. V kapitole IV.10. Opatrenia na zmierenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie, opatrenia počas výstavby – zhodenia vrtu sú uvedené opatrenia na elimináciu nepriaznivých vplyvov na obyvateľstvo.

Argumentácia k procesným veciam

I.

Odvolatelia (napr. Peter Riava vo svojom odvolaní spisanom advokátskou kanceláriou PAUL Q, s.r.o.) namiestajú, že rozhodnutie je podľa ich názoru založené na nedostatočne zistenom skutkovom stave, absentuje v ňom právne dokonalé odôvodnenie a právne posúdenie.

Právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP, ktorá konštatuje, že súd (resp. správny orgán) nie je povinný dať podrobnu odpoveď na každú otázku (Van de Hurk proti Holandsku z 19. apríla 1994), ale vyžaduje, aby súd poskytol odpoveď na tie argumenty, ktoré sú pre rozhodnutie podstatné (Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994 a iné). K tomu však je potrebné dodať, že posúdenie relevantnosti jednotlivých argumentov, resp. určenie, ktorý argument je pre posúdenie veci podstatný, nie je závislé od názoru účastníka konania, ale výslovne od posúdenia konajúceho správneho orgánu. V tejto súvislosti poukazuje navrhovateľ napr. na rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05.

Podľa názoru navrhovateľa správny orgán poskytol v napádanom rozhodnutí dostatočné odôvodnenie na relevantné procesné námitky zúčastnených strán, vznesené počas konania.

Pre odvolateľov môže byť v danom prípade mätúci rozsah samotného konania, kedy tito v podaných odvolaniach žiadajú, aby sa správny orgán vysporiadal s ich námitkami vzťahujúcimi sa na následné povolovacie konania. Túto povinnosť však správny orgán v tomto konaní nemá a ani nemôže byť riešená v odôvodnení jeho rozhodnutia. Predmetnú skutočnosť preto správny orgán konštatoval na str. 144 svojho odôvodnenia, kde uvádzá, že „*Správny orgán berie uvedené stanoviská dotknutej verejnosti na vedomie a pripomienky, majúce oporu v zákone, vyplývajúce z nich boli zohľadnené premietnutím do výrokovej časti tohto rozhodnutia. V rámci následných povolovacích procesov má dotknutá verejnosť postavenie účastníka konania, kde si môže primerane uplatniť svoje požiadavky.*“ Preto navrhovateľ odvolaciu námitku, že v napadnutom rozhodnutí absentuje právne dokonalé odôvodnenie, nepovažuje za dôvodnú.

Správne konanie sa týkalo výlučne posúdenia zámeru „Tatranská Lomnica – prieskumný vrt pre geotermálne vody“, (vypracovaný firmou ENVIGEO, a. s., Banská Bystrica, predloženého navrhovateľom z dôvodu povinnosti vyplývajúcej z ust. § 18 ods.1 písmeno c) zákona č. 24/2006 Z.z., na ktoré sa v zmysle prílohy č. 8 pod položkou č. 16 podľa prahových hodnôt vzťahuje iba zisťovacie konanie a tento návrh nepodlieha povinnému hodnoteniu. Výstupom zisťovacieho konania je rozhodnutie iba o tom, či sa navrhovaná činnosť bude posudzovať podľa zákona EIA, čo tunajší úrad s ohľadom na výsledky zisťovacieho konania vydal, pričom prihliadal na kritériá stanovené zákonom EIA (§29 ods. 3 a príloha č. 10) a stanoviská doručené k zámeru.

Zo zhodnotenia predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti vykonanej v konkrétnej etape vypracovania zámeru preto nepochybne vyplýva, že sa nepredpokladajú také negatívne vplyvy, ktoré by mali za následok významné zhoršenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľov v záujmovom území, oproti existujúcemu stavu, ktoré by bolo potrebné ďalej posudzovať podľa zákona EIA.

II.

Navrhovateľ nesúhlasí s námietkou Ing. Lucie Dubielovej a Juraja Husovského uvedenej v bode 6 ich odvolaní, v ktorom konštatuje, že vrt geotermálnej vody nie je stavbou ktorá by podliehala stavebnému konaniu, a z uvedeného dôvodu nemá ísť ani o stavebnú činnosť pri ktorej možno použiť korekciu 10 db v súvislosti s hlukovým zaťažením prostredia.

V zmysle ust. § 52 zákona č. 364/2004 Z.z. Vodného zákona sa za vodnú stavbu považuje stavba, ktorá umožňuje osobitné užívanie vôd alebo iné nakladanie s vodami. Takto stavbou je aj vrt na využívanie energetického potenciálu podzemných vôd.

S poukazom na ust. § 27 ods.2 písmeno g) zákona č. 364/2004 Z.z. Vodného zákona postačuje súhlas orgánu štátnej vodnej správy na uskutočnenie vrtu na využívanie energetického potenciálu takých podzemných vôd, ktorými sa neodoberá alebo nečerpá podzemná voda.

Pre vrt na využívanie energetického potenciálu podzemných vôd, ktorým sa odoberá alebo čerpá podzemná voda sa vyžaduje v zmysle § 26 ods.1 zákona č. 364/2004 Z.z. povolenie orgánu štátnej vodnej správy, na ktoré sa subsidiárne v zmysle odkazu uvedeného v tomto ustanovení vzťahuje osobitný predpis, ktorým je zákon č. 50/1976 Z.z. o stavebnom konaní (Stavebný zákon) podľa odkazu pod č. 31b.

Z uvedeného preto vyplýva, že tvrdenie odvolateľky o tom, že vrt geotermálnej vody nepodlieha stavebnému konaniu je nepravdivé, a vnesená odvolacia námietka je v tomto smere nedôvodná – bez opory v zákone.

Na predmetnú stavebnú činnosť preto možno použiť korekciu 10 db v súvislosti s hlukovým zaťažením prostredia v zmysle všeobecného právneho predpisu, ktorým je Stavebný zákon.

III.

Rovnako nedôvodná a v danom smere aj formalistická je námietka odvolateľov Juraja Husovského, Margity Priečkovej a Ing. Lucie Dubielovej, že si správny orgán nesplnil povinnosť vyplývajúcu z ust. § 32 ods. 1 Správneho poriadku tým, že nevykonal dôkazy, ktoré podľa názoru tohto odvolateľa vykonáť mohol. Kombinácia slov „presne a úplne“ by sa v uvedenom procesnom predpise mala interpretovať tak, že nemá ísť o dosiahnutie absolútnej

pravdy, ale pravdy, ktorá správnemu orgánu objektívne umožňuje vo veci riadne rozhodnúť. Keby sa táto právna norma vykladala priveľmi extenzívne, mohlo by to viesť napr. k prieťahom v konaní.

Povinnosťou správneho orgánu v zmysle citovaného ustanovenia je preto vykonáť dokazovanie nevyhnutné na zistenie presného a úplného skutočného stavu veci, a nie vykonávať nad rámec hospodárnosti konania všetky dôkazy, ktoré účastníci konania navrhnu.

V danom smere je preto kontraproduktívne, aby správny orgán na návrh odvolateľov vykonával dokazovanie

- zabezpečovaním si podkladov k iným vrtom nachádzajúcim sa v inom katastrálnom území (Stará Lesná), ak už len z ich existencie možno vyvodíť aj existenciu platných povolení na ich uskutočnenie, ktoré by analogicky v uvedenom smere bol správny orgán povinný rešpektovať.
- posudzovaním dopadu zamýšľaného zámeru na režim podzemných vód v širšom rozsahu ako je samotné uskutočnenie prieskumného vrchu (nakoľko ďalšia činnosť je viazaná na ďalšie povolovacie konania a rozhodnutia, a bude navrhovateľom zväzená až po zistení výsledkov uskutočnenia tohto prieskumného vrchu)

Správny orgán preto v rámci objasňovania skutočností relevantných pre rozhodnutie nie je viazaný návrhmi účastníkov konania, čo znamená, že ich návrhom nie je povinný vyhovieť, najmä ak je to nehospodárne po stránke ekonomickej a časovej, a takto získaný dôkaz je nepotrebný, neopodstatnený, príp. existuje hrubý rozpor v pomere toho, čo by sa ním dokázalo a procesom obstaraní a vykonaní tohto dôkazu.

V danom smere navrhovateľ poukazuje na skutočnosť, že správny orgán pritom vychádzal z komplexných výsledkov zisťovacieho konania, kedy predmetné návrhy a vyjadrenia občanov mesta Vysoké Tatry vyhodnocoval aj v nadväznosti na dotknuté orgány a povoľujúce orgány, ktoré nepoukázali na očakávané zhoršenie kvality zložiek životného prostredia a podmienok ochrany verejného zdravia, a vyslovili vo svojich stanoviskách názor, že odporúčajú ukončiť proces posudzovania v zisťovacom konaní.

Z vykonaného dokazovania možno preto dostatočne jasne a určito konštatovať, že navrhovaná činnosť neohrozuje ani neprimerane neobmedzuje práva a oprávnené záujmy subjektov konania a sú splnené podmienky podľa zákona a predpisov upravujúcich konania, ktoré boli súčasťou zámeru k navrhovanej činnosti, a preto správny orgán rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti jeho rozhodnutia.

VYHODNOTENIE HLUKOVÝCH ŠTÚDIÍ

Správny orgán osobitnú časť tohto rozhodnutia venuje hodnoteniu dopadov súvisiacich s hlukom, ktorý v dotknutej oblasti vznikne vplyvom navrhovanej činnosti. Pri uvedenom *správny orgán* vychádzal najmä z predloženého zámeru navrhovanej činnosti, ktorého vyhodnotenie je predmetom tohto konania, ako aj z predložených hlukových štúdií a vyjadrení *navrhovateľa*, ale aj dotknutej verejnosti.

Predložený zámer v kapitole IV.3 definuje údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie a vplyvoch na obyvateľstvo. V kapitole IV.10. uvádza opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie, opatrenia počas výstavby – zhotovenia vrtu sú uvedené opatrenia na elimináciu nepriaznivých vplyvov na obyvateľstvo.

Predložené podklady ako hlavné zdroje hluku definujú hluk z dopravy, stavebnej techniky potrebnej na realizáciu prác a samotné vrtné práce. Podľa podkladov výrobcov, ekvivalentná hladina akustického tlaku pri vŕtaní výplachom vo vzdialosti 1 m od vrtnej súpravy sa pohybuje na úrovni 80 dB. Ide o hlučnosť vrátane použitia dieselagregátov, ktoré môžu byť nahradené napojením na rozvody elektrickej siete. Na rozvody elektrickej siete budú napojené aj všetky ostatné technológie. Zdrojom zvýšenej hlučnosti budú aj niektoré postupy, ktoré bude potrebné vykonať počas zhotovenia a čistenia navrhovaného prieskumného vrtu (odstraňovanie vrnej dríviny z vrtu do 120 dB, preplachovanie vrtu 85 dB, hydrodynamické skúšky okolo 70 dB (Hunt, 2001).

Z predložených podkladov vyplýva, že najväčšia hluková záťaž bude počas vykonávania vrtných prác a činností súvisiacich s prípravou a likvidáciou staveniska. Správny orgán pri posudzovaní predmetnej činnosti bral do úvahy argument, že ide o práce krátkodobého charakteru, a teda narušenie pohody života obyvateľov, ako aj vplyv na faunu v dotknutej oblasti bude dočasný a nezanechá trvalé, resp. dlhodobo trvajúce následky. Samotné čerpanie vody z vrtu (v prípade ak dôjde k jeho realizácii) bude zdrojom izolovaného hluku, keďže potrebná technika bude situovaná v uzavretom objekte, ktorý bude splňať náležité protihlukové opatrenia.

V zámere je uvedené, že pre zhotovenie vrtu sa použije rotarové vŕtanie na plnú počvu. Navrhovateľ zatiaľ nedokáže presne definovať typ vrnej súpravy, ktorá sa použije na zhotovenie posudzovaného prieskumného vrtu. Správny orgán prijal argument navrhovateľa, že takýchto vrtných súprav nie je na území Európy veľa a keďže sa nevie kedy sa pristúpi k zhotoveniu prieskumného vrtu, vybratá bude vrtná súprava, ktorá bude v tom čase na trhu voľná.

Navrhovateľ v predloženej dokumentácii zadefinoval akustický výkon zdroja hluku od 110 dB do 120 dB, ktorý je v súlade s technickými normami definujúcimi maximálny akustický výkon hluku zo strojov pre výrobcov.

Nariadenie vlády SR č. 78/2019 Z.z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody emisií hluku zariadení používaných vo vonkajšom priestore, sú okrem iného upravené základné požiadavky na zariadenie podľa § 2 písm. a), ktoré je určeným výrobkom, b) postupy posudzovania zhody na zariadenie, c) práva

a povinnosti výrobcu a splnomocneného zástupcu výrobcu zariadenia, d) autorizáciu a notifikáciu orgánu posudzovania zhody, e) práva a povinnosti notifikovanej osoby. Toto nariadenie vlády sa vzťahuje aj na vrtné súpravy. Pre vrtné súpravy sa v tomto nariadení vlády uvádza, že je to stroj, ktorý sa používa na vyvŕtanie dier na staveniskách prostredníctvom a) vŕtania s príklepom, b) rotačného vŕtania, c) rotačného vŕtania s príklepom (v našom prípade sa použije rotačné vŕtanie).

Stavba, hlavná trakcia veže vrtnej súpravy, ako aj iné činnosti technického zabezpečenia prevádzky vrtnej súpravy možno teda jednoznačne charakterizovať ako stavebnú činnosť. Vo vyhláške 237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa vyhláška MZ SR č.549/2007 Z.z. sa pre korekciu hluku pri stavebnej činnosti neuvádza, že to má byť činnosť, na ktorú je vydané povolenie podľa stavebného zákona.

Na základe vykonaných meraní hluku, vykonanej predikcie akustických pomerov v rozsahu požiadaviek Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí a vyhlášky MZ SR č. 237/2006 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí a zákona č. 355/2007 Z. z., o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, informácií investora a ďalších uvedených skutočností je v hlukovej štúdiu konštatovaný predpoklad, že pri navrhovanej činnosti, ak sa bude striktne dodržiavať časový rozsah výkonu vrtných práv (stavebná činnosť) daný čl. 1, odst. 1.7 prílohy k Vyhl. č. 549/2007 Z.z., t.j. v pracovných dňoch od 07:00 do 21:00 hod. a v sobotu od 08:00 do 13:00 hod., prípustné hodnoty hluku z prevádzky technologických zdrojov vrtnej súpravy pri realizácii hĺbenia geotermálneho vrtu budú dodržané.

V uvedenom smere *správny orgán* poukazuje na námietku účastníkov konania, kde tvrdia, že vrt geotermálnej vody nie je stavbou, ktorá by podliehala stavebnému konaniu, z uvedeného dôvodu nejde o stavebnú činnosť, pri ktorej možno použiť korekciu 10 dB v súvislosti s hlukovým zaťažením prostredia.

Uvedené *správny orgán* spája s námietkou viacerých účastníkov konania, ktorí namietajú, že *správny orgán* nezdôvodnil, prečo sa stotožňuje s názorom *navrhovateľa*, že vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 237/2009 Z.z. v spojení s vyhláškou č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií je použiteľná na činnosť popísanú v predloženom zámere.

Správny orgán sa v uvedenom zhoduje s názorom *navrhovateľa*, že v prípade navrhovanej činnosti ide o stavbu, na ktorú sa vyžaduje povolenie na osobitné užívanie vód, tak ako to vyplýva aj zo stanoviska dotknutého orgánu, Okresného úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia štátnej správy vód a vybraných zložiek životného prostredia kraja.

Navrhovateľ v uvedenej súvislosti podal vyjadrenie, v ktorom uvádza:

„V zmysle ustanovenia § 52 vodného zákona sa za vodnú stavbu považuje stavba, ktorá umožňuje osobitné užívanie vôd alebo iné nakladanie s vodami. Takouto stavbou je aj vrt na využívanie energetického potenciálu podzemných vôd.

S poukazom na ustanovenia § 27 ods.2 písmeno g) vodného zákona postačuje súhlas orgánu štátnej vodnej správy na uskutočnenie vrtu na využívanie energetického potenciálu takých podzemných vôd, ktorými sa neodoberá alebo nečerpá podzemná voda.

Pre vrt na využívanie energetického potenciálu podzemných vôd, ktorým sa odoberá alebo čerpá podzemná voda sa vyžaduje v zmysle ustanovenia § 26 ods.1 vodného zákona povolenie orgánu štátnej vodnej správy, na ktoré sa subsidiárne v zmysle odkazu uvedeného v tomto ustanovení vzťahuje osobitný predpis, ktorým je zákon č. 50/1976 Z.z. o stavebnom konaní (Stavebný zákon) podľa odkazu pod č. 31b.

Z uvedeného preto vyplýva, že tvrdenie účastníkov o tom, že vrt geotermálnej vody nepodlieha stavebnému konaniu je nepravdivé, a vzesená námietka je v tomto smere nedôvodná – bez opory v zákone.

Na predmetnú stavebnú činnosť preto možno použiť korekciu 10 db v súvislosti s hlukovým zaťažením prostredia v zmysle všeobecného právneho predpisu, ktorým je Stavebný zákon.“

Správny orgán v uvedenej súvislosti dodáva, že podľa ustanovenia § 27 ods. 2 písm. g) vodného zákona súhlas postačuje v prípade, ak sa z uskutočneného geotermálneho vrtu nebude odoberať alebo čerpať podzemná voda. V prípade *navrhovateľa* je základným cieľom zámeru využitie termálnej vody na ohrev budov. Analogicky teda možno dospiť k záveru, že pokial' sa z geotermálneho vrtu bude odoberať alebo čerpať voda, je potrebné povolenie. Na vydanie povolenia je potom príslušný správny orgán, ktorý koná v pozícii špeciálneho stavebného úradu.

Správny orgán súčasne zdôrazňuje, že z rovnakých vyhlášok vychádza aj hluková a vibračná štúdia vypracovaná Ing. Jánom Šimom, CSc., ktorú nechala vypracovať dotknutá verejnosc', a na ktorú sa dotknutá verejnosc' počas konania opakovane odvolávala. Z uvedeného dôvodu považuje správny orgán predmetnú námietku za protichodnú s názormi prezentovanými dotknutou verejnosc'ou v priebehu konania.

Pri strojoch navrhovateľ v zámere uvádza údaj o akustickom výkone zdroja hluku (v zámere sme uviedli 110 dB – 120 dB), nie o reálnych hladinách akustického tlaku, resp. ekvivalentnej hladiny hluku v blízkom či vzdialenejšom okolí zdroja hluku. Je to absolútne hodnota hluku, ktorá slúži pre výpočet zaťaženia priestoru hlukom jedným alebo viacerými zdroji hluku. Nie je to hodnota, ktorú je možné zachytiť sluchom. Je preto určená pre špecialistov, ktorí potom počítajú celkový akustický tlak. Prírastok hluku z výhradného stacionárneho zdroja hluku (prevádzka vŕtnej súpravy geotermálneho vrtu) bude z hľadiska kritéria posúdenia rozdielu medzi existujúcim komunálnym hlukom (t.j. momentálne vlastne výhradne hlukom z pozemnej dopravy) a predikovanou imisiou stacionárneho zdroja hluku súvisiacich iba s posudzovaným investičným zámerom primeraný vzhľadom, že pôjde o časovo obmedzenú, dočasnú činnosť, ak budú dodržané podmienky činnosti podľa čl. 1,

odst. 1.7 prílohy k Vyhl. č. 549/2007 Z.z., ak nie, treba to zo strany prevádzkovateľa vrtu technicky vyriešiť. Primeraný preto, lebo bude dodržaný citát tohto článku z hľadiska korekcií pre stavebnú činnosť. Reálne, keby tento článok nebol implementovaný do vyhlášky, na Slovensku by asi nebola možná akákoľvek stavebná činnosť v akejkoľvek lokalite.

Správny orgán akceptoval tvrdenia *navrhovateľa*, pričom v podmienkach uvedených vo výroku rozhodnutia určil maximálny akustický výkon zdroja hluku, ktorý bude navrhovateľ povinný dodržať.

K námietkam dotknutej verejnosti, týkajúcich sa potreby vyhodnotenia hlukovej a vibračnej štúdie vypracovanej Ing. Jánom Šimom správny orgán uvádza, že z predložených štúdií nevyplýva žiadnen relevantný záver, ktorý by *správny orgán* mohol zapracovať do podmienok rozhodnutia.

Predložené štúdie vypracované Ing. Jánom Šimom (vibračná aj hluková) zhodne uvádzajú, že na vŕtanie geotermálnych vrtov sa zhodne využívajú vrtné súpravy s odlišným akustickým výkonom. Z ich záverov vyplýva, že relevantnú objektivizáciu vplyvu hluku a navrhnutie opatrení v prípade preukázania negatívnych dopadov je možné len v prípade zadefinovania konkrétneho typu vrtnej súpravy.

Takýto záver štúdie vypracovanej akreditovanou osobou považuje *správny orgán* za neurčitý, a preto z neho v správnom konaní nie je možné vyvodzovať dôsledky.

Správny orgán vyhodnotil závery hlukovej a vibračnej štúdie predloženej dotknutou verejnosťou ako aj závery vyplývajúce z hlukovej štúdie predloženej *navrhovateľom*, pričom uvádza, že na základe logického vyhodnotenia daných podkladov dospele k záveru, že určenie maximálneho prípustného akustického výkonu vrtnej súpravy, ktorou sa bude prieskumný vrt vykonávať, je dostatočným opatrením pre ochranou obyvateľstva a fauny v dotknutom území.

Správny orgán vzal do úvahy najmä dočasnosť vykonávanej činnosti, pričom uvádza, že nie je na mieste znemožniť navrhovateľovi vykonanie plánovaného zámeru striktným trvaním na podmienke, ktorá sa v konečnom dôsledku dá stanoviť aj všeobecným spôsobom (v uvedenom prípade zadefinovaním maximálneho akustického výkonu vrtnej súpravy).

Správny orgán v uvedenej súvislosti poukazuje aj na stanovisko dotknutého orgánu Okresného úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, ktoré vychádza z požiadaviek Správy TANAPu, v ktorom uviedli, že požadujú voliť typ vrtnej súpravy, ako aj ostatných mechanizmov s čo možno najnižším akustickým výkonom. Táto požiadavka bola zapracovaná do podmienok vo výroku rozhodnutia.

K negatívnemu stanovisku dotknutého orgánu RUVZ sa *správny orgán* vyjadril v časti tohto rozhodnutia pojednávajúcej o stanoviskách dotknutých orgánov.

Správny orgán záverom tejto časti rozhodnutia dáva do pozornosti ustanovenie § 27 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov podľa ktorého, „*Obce sú oprávnené objektivizovať expozíciu obyvateľov a ich prostredia hluku a vibráciám v súlade s požiadavkami ustanovenými*

vykonávacím predpisom podľa § 62 písm. m). Objektivizáciu expozície obyvateľov a ich prostredia hluku, infrazvuku a vibráciám môžu vykonávať len osoby odborne spôsobilé na činnosť podľa § 15 ods. 1 písm. a)“.

Správny orgán dodáva, že Ing. Stanislav Chomo, ktorý vypracoval hlukovú štúdiu predloženú *navrhovateľom*, z ktorej vyplývajú relevantné závery pre toto konanie, je odborne spôsobilou osobou, ktorá je podľa zákona č. 355/2007 Z.z. oprávnená na posudzovanie hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí. Správny orgán, ani dotknutá verejnosť nie sú oprávnení spochybňovať závery vyslovené odborne spôsobilou osobou na danú oblasť. Preto správny orgán pri konaní a rozhodovaní vo veci vychádzal z podkladov predložených *navrhovateľom*.

ZÁVER

Účelom EIA je zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovaných činností na životné prostredie; objasniť a porovnať výhody a nevýhody navrhovanej činnosti vrátane jej variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom; určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia, alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia a získať odborný podklad na vydanie rozhodnutia o povolení činností podľa osobitných predpisov.

Skutočnosť, či zmena navrhovanej činnosti bude predmetom zistovacieho, resp. povinného hodnotenia sa odvíja aj od vyhodnotenia a určenia, či zmena môže mať „významný nepriaznivý vplyv“.

Zistovacie konanie je jedným z kľúčových konaní v rámci posudzovania vplyvov na ŽP. Cieľom konania je zistiť (odtiaľ pochádza jeho názov - zistovacie), či určitá navrhovaná činnosť alebo jej zmena majú alebo nemajú byť predmetom posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na ŽP - teda konania končiaceho vydaním záverečného stanoviska.

Zistovacie konanie, v závislosti od predmetu posudzovania, sa odlišuje typom dokumentu vstupujúceho do procesu a teda začína predložením zámeru vypracovaného podľa prílohy č. 9 (Obsah a štruktúra zámeru) a zároveň primerane uplatnených kritérií podľa prílohy č. 10 (Kritériá pre zistovacie konanie), v prípade, ak má byť predmetom zistovacieho konania nová navrhovaná činnosť.

Ustanovenie § 29 ods. 3 zákona EIA do istej miery oslabuje kritériá pre zistovacie konanie, uvedené v prílohe č. 10, pretože ustanovuje, že pri samotnom konaní sa tieto kritériá použijú len primerane. Primeranosť použitia sa samozrejme chápe skôr ako otázka ich použiteľnosti pri konkrétnych prípadoch navrhovaných činností.

Procesné pravidlá zistovacieho konania k zámeru, teda konaniu, kde sa rozhoduje, či určitá ešte dosiaľ nezrealizovaná navrhovaná činnosť bude predmetom ďalšieho posudzovania - teda konania o vydanie záverečného stanoviska alebo nie.

Určenie rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti v zistovacom konaní a podľa potreby aj jeho časového harmonogramu určuje a jeho konečnú podobu určuje príslušný orgán, teda orgán ktorý vedie aj správne konanie o vydanie záverečného stanoviska. Spolupracujúcimi orgánmi sú rezortný orgán a povolujúci orgán.

Rozhodnutie o tom, že navrhovaná činnosť alebo zmena sa nebude posudzovať podľa zákona je vydané v tom prípade, ak to vyplynie z vyhodnotenia kritérií podľa prílohy č. 10 zákona *EIA*, charakteru navrhovanej činnosti a jej rozsahu, miesta realizácie, doručených stanovísk, odôvodnenia v podnete.

Vzhľadom na charakter vedeného konania považuje *správny orgán* za dôležité poukázať na oprávnenia jednotlivých orgánov v procese zisťovacieho konania podľa *zákona EIA*.

Plní v tejto oblasti úlohy s dopadom alebo lokalizované na území okresu, v ktorom vykonáva tento svoju pôsobnosť. V tomto smere vystupuje ako prvostupňový orgán.

Príslušný orgán je orgán štátnej správy, ktorý plní povinnosti na úseku posudzovania vplyvov na životné prostredie a má dostatočné odborné znalosti na preskúmanie správy o hodnotení činnosti alebo, ak je to potrebné, k nim má prístup, je ním Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, okresný úrad v sídle kraja a okresný úrad, ak nie je v zákone uvedené inak.

Podľa ustanovenia § 3 písm. p) *zákona EIA*: Dotknutý orgán je orgán verejnej správy, ktorého záväzný posudok, súhlas, stanovisko, rozhodnutie alebo vyjadrenie vydávané podľa osobitných predpisov podmieňujú povolenie navrhovanej činnosti, jej zmeny, alebo ktorého vyjadrenie sa vyžaduje pred prijatím alebo schválením strategického dokumentu.

Pri povoľovaní navrhovanej činnosti, v čase pred vydaním povolenia, vyjadrujú svoj záujem na konaní rôzne orgány verejnej správy a to z hľadiska im zverenej právomoci (kompetencií). Záujem vyjadrujú prostredníctvom svojich stanovísk, vyjadrení, súhlasov, stanovísk alebo rozhodnutí, ktoré vydávajú najmä na požiadavku realizátora stavby (stavebníka) ako podklady pre vydanie konečného povolenia. Kompetencie na vydávanie odborných podkladov pre rozhodnutie obsahujú osobitné právne predpisy, z ktorých časť je príkladom uvedená v poznámke pod čiarou k odkazu 7. Môže ísť o vyjadrenia z pohľadu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, požiarnej ochrany, hygieny, ochrany prírody, ochrany ovzdušia a podobne.

Podľa ustanovenia § 3 písm. q) *zákona EIA*: Dotknutá obec je obec, na ktorej území sa má navrhovaná činnosť alebo jej zmena realizovať, alebo ktorej územie sa týka navrhovaný strategický dokument, alebo ktorej územie môže byť zasiahnuté vplyvom navrhovanej činnosti, jej zmeny alebo prijatím navrhovaného strategického dokumentu.

Správny orgán súčasne poukazuje na to, že *zákon EIA* taktiež vymedzuje, čo je odborná spôsobilosť a koho možno považovať za odborne spôsobilú osobu. *Správny orgán* nie je oprávnený spochybňovať závery hlukovej štúdie vypracovanej odborne spôsobilou osobou, ktorá je za závery uvedené v odbornom posudku zodpovedná.

Dotknutá verejnoscť vo svojich vyjadreniach viackrát uviedla, že *správny orgán* opakovane háji záujmy *navrhovateľa* bez ohľadu na názor vyjadrený dotknutou verejnoscťou. *Zákon EIA* vymedzuje postavenie správneho orgánu v konaní o posudzovaní vplyvov na životné prostredie len okrajovo. Výkladom tohto zákona možno dospieť k záveru, že správny orgán je v pozícii orgánu, ktorý vyhodnocuje predložený zámer z hľadiska, či obsahuje náležitosti požadované prílohou č. 10 *zákona EIA*, pričom pri hodnotení záveru, či sa navrhovaná činnosť bude alebo nebude posudzovať podľa *zákona EIA* vychádza najmä

z odborných stanovísk dotknutých orgánov a záverov vypracovaných odborne spôsobilými osobami, v uvedenom prípade z hlukových štúdií a z vibračnej štúdie. V uvedenom prípade správny orgán považuje za potrebné zdôrazniť, že pokial' zákon neposkytuje priamu odpoveď na otázku, je nevyhnutné pristúpiť k jeho výkladu, ktorý možno považovať za zákonný, kým nepopiera účel a význam toho ktorého zákona. Aplikáciu a výklad zákona vo všeobecnosti nemožno považovať za popretie jeho zmyslu, najmä v oblasti životného prostredia, kde samotnou právnou úpravou zväčša nie je možné vziať do úvahy všetky situácie.

Správny orgán taktiež poukazuje na to, že zo žiadneho zákona Slovenskej republiky, ani z Aarhurského dohovoru nevyplýva právny nárok občianskych združení a dotknutej verejnosti, ktorej bolo priznané právo účastníka konania, aby ich pripomienkam, ktoré podávajú v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie bolo vyhovené. Účelom prístupu k informáciám a účasti verejnosti na rozhodovacom procese, ako aj na prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia zaručených týmto dohovorom je, aby sa verejnosť mohla nielen vyjadriť, ale aj prostredníctvom odborníkov z oblasti životného prostredia predložiť kvalifikované pripomienky tak, aby sa hodnotiaci proces viedol v odbornej rovine vzhľadom k cieľu. (Rozsudky Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 5Sžz/1/2010 z 28.04.2011 a sp. zn. 8Sžz/1/2010 z 27.01.2020).

Výrokom tohto rozhodnutia správny orgán určil, že navrhovaná činnosť „Tatranská Lomnica – prieskumný vrt pre geotermálne vody“, uvedená v predloženom zámere, situovaná na pozemkoch parc. č. KN-C 264/1, 264/4, 264/5 k. ú. Tatranská Lomnica v okrese Poprad, ktorej účelom je zhotovenie hydrogeologického vrtu hĺbky do 500 m, ktorý bude realizovaný ako prieskumný, sa nebude posudzovať podľa zákona EIA.

Pre vyslovenie tohto záveru správny orgán posúdil predložený zámer z hľadiska, či spĺňa kritéria podľa prílohy č. 10 zákona EIA, a teda kritéria pre zisťovacie konanie podľa ustanovenia § 29 zákona EIA. Pri rozhodovaní vychádzal najmä zo stanovísk dotknutých orgánov a dotknutej obce. Správny orgán súčasne prihliadal na stanoviská dotknutej verejnosti. Relevantné námitky správny orgán premietol do výroku tohto rozhodnutia.

Správny orgán dospel k záveru, že činnosť nespôsobí vážny alebo podstatný vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia v dotknutom území a rozhadol, že zmena navrhovanej činnosti sa nebude posudzovať podľa zákona EIA. Vzhľadom na umiestnenie, rozsah a charakter zmeny navrhovanej činnosti, nebudú produkované emisie alebo iné vplyvy, ktoré by prispievali k diaľkovému znečisteniu alebo cezhraničnému negatívnomu vplyvu na zložky životného prostredia susedných štátov. Riziká navrhovanej činnosti sa pohybujú v spoločensky priateľnej miere a je možné im predchádzať opatreniami na zmierzenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Z výsledku posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vyplynulo, že realizácia zmeny navrhovanej činnosti uvedená v oznámení o navrhovanej činnosti, po zohľadnení podmienok uvedených vo výroku tohto rozhodnutia, je priateľná z hľadiska celkových (negatívnych i pozitívnych) vplyvov na životné prostredie.

Na základe uvedených skutočností nie je predpoklad, že by sa v rámci povinného hodnotenia podľa zákona EIA, získali akékoľvek nové skutočnosti o vplyvoch zmeny

navrhovanej činnosti na životné prostredie oproti tým, ktoré sú popísané v predloženom zámere navrhovanej činnosti.

V rámci zisťovacieho konania *správny orgán* nezistil zásadné skutočnosti, ktoré môžu byť v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu životného prostredia, alebo ktoré by v závažnej miere ohrozovali životné prostredie a zdravie obyvateľov, ktoré by bolo potrebné posudzovať podľa *zákona EIA*.

Správny orgán sa pri rozhodovaní vo veci odchýlil od stanoviska dotknutého orgánu *RUVZ* a stanoviska dotknutej obce, Mesta Vysoké Tatry. *Správny orgán* sa sčasti odchýlil aj od stanoviska dotknutého orgánu Okresného úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja. S týmito skutočnosťami sa *správny orgán* vysporiadal v časti tohto rozhodnutia, v ktorej rozoberá stanoviská dotknutých orgánov.

Správny orgán v tomto rozhodnutí opakovane uvádza, že nie je oprávnený hodnotiť, respektíve spochybňovať odborné závery vyslovené v konaní dotknutými orgánmi. Jedným dychom však treba dodať, že úlohou *správneho orgánu* je hodnotiť všetky dôkazy, resp. podklady v konaní z hľadiska ich konzistentnosti, pričom je povinný posúdiť, či poskytujú logický a vecne odôvodnený záver, z akého dôvodu súhlasia, resp. nesúhlasia s navrhovanou činnosťou.

Záverom *správny orgán* uvádza, že v konaniach podľa *zákona EIA* je potrebné dbať na ochranu životného prostredia, a to najmä vo vlastnom území Tatranského národného parku, kde platí tretí (v iných prípadoch aj vyšší) stupeň ochrany. Súčasne je však potrebné prihliadať aj na záujmy súvisiace s rozvojom cestovného ruchu a činnosťami, ktoré budú do budúcnosti slúžiť k využívaniu obnoviteľných zdrojov energie na úkor tých neobnoviteľných, čo má v konečnom dôsledku priamy dopad na životné prostredie v pozitívnom slova zmysle.

Na základe uvedeného *správny orgán* rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Upozornenie: Podľa § 29 ods. 16 *zákona EIA* dotknutá obec o rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní bezodkladne informuje verejnosť na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené a na úradnej tabuli obce.

POUČENIE

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie podľa § 53 a § 54 správneho poriadku na Okresný úrad Poprad, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, Nábrežie Jána Pavla II. 16, 058 44 Poprad v lehote do 15 dní odo dňa oznamenia doručením písomného vyhotovenia rozhodnutia účastníkovi konania.

V prípade verejnosti podľa § 24 ods. 4 *zákona EIA* sa za deň doručenia rozhodnutia považuje pätnasty deň zverejnenia rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 15 *zákona EIA*.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní všetkých riadnych opravných prostriedkov a nadobudnutí právoplatnosti.

Ing. Jozef Slovík
vedúci odboru

Doručí sa:

1. AUTONOVA, s.r.o., Priemyselný areál Východ, súp. č. 3406, 058 01 Poprad
2. Ing. Lucia Dubielová, Tatranská Lomnica 133, 059 60 Vysoké Tatry
3. Eva Plučinská, Tatranská Lomnica 55, 059 60 Vysoké Tatry
4. Jaroslav Ambráz, Tatranská Lomnica 531, 059 60 Vysoké Tatry
5. Daniel Novocký, Tatranská Lomnica 191, 059 60 Vysoké Tatry
6. Agner&partners, s.r.o., Špitálska 10, 811 08 Bratislava
7. Juraj Husovský, Tatranská Lomnica 138, 059 60 Vysoké Tatry
8. Alena Čechová, Tatranská Lomnica 192, 059 60 Vysoké Tatry
9. Jana Markušová, Domašská 64, 080 06 Ľubotice
10. Ing. Alžbeta Lovásová, PhD., Pri Kríži 16, 900 28 Zálesie
11. Bc. Dominika Brezničanová, Murgašova 891/19, 018 41 Dubnica nad Váhom
12. Dušana Rokošínyiová, Krupinská 6, 040 01 Košice
13. Paul Q, s.r.o., Karadžičova 2, 811 09 Bratislava

Na vedomie:

1. Mesto Vysoké Tatry, 062 01 Starý Smokovec 1
2. Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie vybraných zložiek životného prostredia kraja, Námestie mieru 3, 081 92 Prešov
3. Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Námestie mieru 3, 081 92 Prešov
4. Okresný úrad Poprad, odbor starostlivosti o životné prostredie, Nábrežie Jána Pavla II. 16, 058 44 Poprad, štátnej správe odpadového hospodárstva
5. Okresný úrad Poprad, odbor krízového riadenia, Nábrežie Jána Pavla II 16, 058 44 Poprad
6. Okresný úrad Poprad, pozemkový a lesný odbor, Nábrežie Jána Pavla II. 16, 058 44 Poprad
7. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Poprade, Zdravotnícka 3, 058 97 Poprad
6. Prešovský samosprávny kraj, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov
7. Okresné riadiťstvo hasičského a záchranného zboru v Poprade, Huszova 4430/4, 058 01 Poprad
8. Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi, Markušovská cesta 1, 052 80 Spišská Nová Ves
9. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mierová 19, 827 15 Bratislava 212